

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\McBain_Ed-Jako_z_lasky.pdb

PDB Name: McBain - Jako z lásky
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Ed McBain
Jako z lásky

Věnováno Vivian a Jacku Farrenovým

MĚSTO V TĚTO KNÍŽCE, LIDÉ A MÍSTA, VŠECHNO JE SMYŠLENÉ. JEN POSTUPY POLICIE SE ZAKLÁDAJÍ NA ZAVEDENÉ TECHNICE PÁTRÁNÍ.

Kapitola 1

Žena na římsě měla na sobě noční košili. Bylo teprve půl čtvrté odpoledne, ale ona byla oblečená do postele a čerstvý jarní větřík jí lepil průsvitnou nylonovou látku na tělo, takže na římsě jedenáct poschodí nad ulicí velkoměsta vypadala jako z kamene vytesaná a nehybná socha z řeckých legend.

Policie a hasičský sbor udělali všechno, co se v takových případech dělá - zrovna tohle drama už viděli tisíckrát v kině a v televizi. Jestli něco nudilo zaměstnance veřejných služeb, tak to byly zápletky z masmédií odehrávající se ve skutečném životě. A tak hasiči dole na ulici rozprostřeli síť a zapnuli tlampače a policisti ohradili blok domů provazy a poslali dva detektivy nahoru k oknu, kde jaro tisklo dívku k cihlové stěně budovy.

Dívka byla hezká a mladá, něco málo přes dvacet, měla dlouhé plavé vlasy, do kterých se opíral dubnový vítr, a kterými jí zuřivě šlehal do obličeje a do hlavy. Andy Parker, jeden z těch zlatoústých, kterého sem poslala 87. pátrací skupina, si přál, aby dívka slezla z římsy a on se mohl zblízka podívat na plná řadra pod průsvitnou noční košilkou. Steve Carella, ten druhý detektiv, myslel jen na to, že v takový hezký jarní den by neměl nikdo umírat.

Dívka o přítomnosti obou detektivů zřejmě nevěděla. Poodstoupila od okna, kterým vylezla na římsu, opatrně se sunula až k rohu budovy a tam se zastavila s rukama dozadu a prsty roztaženými, aby se mohla přidržet cihlové zdi budovy. Římsa mohla být široká třicet centimetrů a vedla kolem celého jedenáctého patra; na rohu budovy ji přerušoval groteskní chrlič, takový, jaké krásli mnoho starších budov v městě. Dívka si neuvědomovala rozšklebenou kamennou hlavu, neuvědomovala si detektivy, kteří se vykláněli z okna asi dva metry od ní. Dívala se upřeně rovnou před sebe, dlouhé světlé vlasy, ta zářivá motanice odrážející se od červené cihlové zdi, ji šlehalý přes ramena. Občas se podívala dolů na ulici. Obličej měla naprosto bezvýrazný. Nezračilo se na něm přesvědčení, ani rozhodnost, ani strach. Byla to nepopsaná plocha vymytá větrem, a její tělo bylo rozkošnickou, tence zahalenou a větrem laskanou částí budovy.

„Slečno?" řekl Carella.

Neobrátila se k němu. Oči se upíraly dopředu.

„Slečno?"

Opět jeho přítomnost nevzala na vědomí. Místo toho se podívala dolů na ulici, a když si najednou uvědomila, že je hezká a že stovky očí se upírají na její polonahou postavu, položila si jednu ruku na prsa, jako by se chtěla chránit. Málem přitom ztratila rovnováhu. Na okamžik se zapotácela a pak rychle sňala ruku z prsou a dotkla se rezavě červených cihel ve snaze o jistotu. Carella, který ji pozoroval, najednou pochopil, že nemá v úmyslu se zabít.

„Slyšíte mě, slečno?"

„Slyším vás," odpověděla, ale neotočila se k němu. „Jděte pryč."

Mluvila bezbarvým hlasem.

„Já bych rád, ale nemůžu." Čekal na odpověď, ale žádná nepřišla. „Já tu mám zůstat, dokud neslezete z té římsy."

Dívka krátce přikývla, jednou. Anž se otočila, řekla: „Jděte domů. Ztrácíte tu čas."

„Domů nemůžu jít v žádném případě," řekl Carella. „Vystřídají mě až ve tři čtvrtě na šest." Odmlčel se. „Kolik si myslíte, že je teď hodin?"

„Nemám hodinky," řekla dívka.

„Dobře, ale kolik byste myslela?"

„Nevím, kolik je hodin, a je mi to jedno. Koukněte se, já vím, o co se pokoušíte. Snažíte se vylákat mě k rozhovoru. Nechci s vámi mluvit. Jděte pryč!"

„Víte, já s váma taky nechci mluvit," řekl Carella. „Ale poručík řekl: Jdi tam a mluv s tou bláznivkou na té římsě. Tak

jsem..."

„Já nejsem bláznivka," řekla dívka energicky a poprvé se k němu otočila.

„To neříkám já, ale poručík."

„Prosím, tak se vraťte a řekněte tomu svému poručíkovi, ať se dá vycpat a hezky rychle!"

„Co kdybyste šla se mnou a řekla mu to sama?"

Dívka neodpověděla. Zase se od něj odvrátila a zadívala se dolů na ulici. Carella řekl rychle: „Jak se jmenujete?"

„Já se nejmenuju."

„Každý se nějak jmenuje."

„Jmenuju se Kateřina Veliká."

„To snad ne!"

„Marie Antoinetta. Kleopatra. Jsem bláznivka, sám jste to řekl, ne? Dobrá, jsem bláznivka, a to je moje jméno."

„Křestní nebo příjmení?"

„Který chcete. Nebo obojí. Jděte pryč, ano?"

„Vsadil bych se, že se jmenujete Blanche," řekl Carella.

„Kdo vám to řekl?"

„Vaše domácí."

„Co ještě vám řekla?"

„Že se jmenujete Blanche Mattfieldová, že pocházíte z Kansas City a že tady žijete už půl roku. Je to tak?"

„Jděte a zeptejte se jí, báby jedny zvědavý."

„A opravdu se jmenujete Blanche?"

„Ano, jmenuju se Blanche. Prokristapána, nemůžeme si tohle odpustit? Já vám vidím až do duše, milý pane, jste ze skla. Nešel byste, prosím vás, pryč a nechal mě být?"

„Nechal vás být? Abyste skočila dolů?"

„Správně. Přesně tak. Skočím dolů."

„Proč?"

Dívka neodpověděla.

„Není vám tam trochu chladno?" zeptal se Carella.

„Ne."

„Pořádně to fouká."

„Já nic necítím."

„Nemám vám skočit pro svetr?"

„Ne."

„Co kdybyste nestála tam venku, Blanche? No tak! Vždyť se tam nastydnete."

Dívka se najednou a překvapivě rozesmála. Carellu, který si nebyl vědom, že by řekl něco legračního, ten výbuch smíchu překvapil.

„Já se chci zabít," řekla dívka, „a vy máte starost, abych se nenastydla."

„Já bych řekl, že máte spíš šanci se nastydnout než se zabít," řekl Carella tiše.

„To byste řekl?"

„Řekl," přisvědčil Carella.

„To snad ne," řekla dívka.

„Ale ano."

„To tedy budete sakra koukat."

„Opravdu?" zeptal se Carella.

„Můžu vám to zaručit."

„Vy jste doopravdy rozhodnutá se zabít, co, Blanche?"

„Ne, vážně, proč mám tohle poslouchat?" řekla. „Moc vás prosím, jděte pryč!"

„Ne. Já si nemyslím, že chcete zemřít. Mám strach, že spadnete z římsy a potlučete nejen sebe, ale taky nějaký lidi dole."

„Já chci umřít," řekla dívka tiše.

„Proč?"

„Opravdu to chcete vědět?"

„Ano, opravdu to chci vědět."

„Protože," řekla pomalu a jasně, „jsem opuštěná a nikdo mě nemiluje a nikdo mě nechce." Pokývala hlavou a pak ji odvrátila, protože se jí najednou oči zalily slzami a nechtěla, aby to Carella viděl.

„Taková hezká holka jako vy? Opuštěná a nemilovaná, nikdo ji nechce! Jak jste stará, Blanche?"

„Dvaadvacet let."

„A nechcete se dožít třiaadvaceti?"

„Nechci se dožít třiaadvaceti, nechci," opakovala nezvučně. „Nechci být starší ani o minutu, ani o vteřinu. Chci umřít. Prosím vás, nechtě mě tu umřít samotnou!"

„Dejte s tím už jednou pokoj," řekl Carella káravě. „Takové řeči nemám rád. Umřít, umřít - a je vám dvaadvacet. Máte před sebou celý život."

„Nic," řekla.

„Všechno!"

„Nic. On mě nechal, tak nemám nic. Nechal mě."

„Kdo?“
„Nikdo. Každý. Ach! Ach!“ Zakryla si rukou obličej a dala se do pláče. Druhou rukou se držela budovy a kymácěla se. Carella se vyklonil hlouběji z okna a ona se k němu prudce otočila a křikla: „Nepřibližujte se ke mně!“
„Já se ne...“
„Nelezte ven!“
„Chce to trochu klidu. Já bych nevylezl ven ani za milion dolarů.“
„Dobrá. Zůstaňte tam, kde jste. Jestli se přiblížíte, tak skočím.“
„No ano, ale komu na tom bude záležet, Blanche?“
„Cože?“
„Jestli skočíte nebo umřete, myslíte, že na tom někomu záleží?“
„Ne, já... já vím, že ne. Nikomu na tom nezáleží. Já... o to se nestarám.“
„Budou o vás dvě řádky na straně čtyři a pak nic. A nic trvá dlouho.“
„Mně je to jedno. Buďte tak hodný a nechtě mě o samotě! Copak to nechápete?“
„Ne, nechápu. Byl bych rád, kdybyste mi to vysvětlila.“
Dívka polkla a pokývala hlavou, pak se k němu otočila a pomalu a trpělivě řekla: „On odešel, víte.“
„Kdo odešel?“
„Na tom nezáleží. Člověk. A odešel. Sbohem, Blanche, bylo to fajn. To je všechno. Fajn. A já...“ Oči jí najednou zaplanuly. „Vem vás čert, já nechci žít! Nechci žít bez něho!“
„Na světě jsou ještě jiní muži.“
„Ne,“ zavrtěla hlavou. „Ne. Já jsem ho milovala. Žádný jiný muže nechci. Chci...“
„Pojďte dovnitř,“ řekl Carella. „Dáme si kafe a pokusíme se...“
„Ne.“
„Ale ano, pojďte. Vy z tý zatracený římsy neskočíte. Všechny nás tady zdržujete. Pojďte sem!“
„Skočím.“
„Prosím, ale ne hned, ano? Někdy jindy. Příští týden třeba, napřesrok. Ale dneska máme moc práce. Po celém městě roztácejí děti protipožární hydranty. Je jaro, Blanche. Udělejte mi to kvůli a skočte někdy jindy.“
„Táhněte někam,“ řekla a pak se podívala dolů na ulici.
„Blanche?“
Neodpověděla. „Blanche?“ Carella vzdychl a otočil se k Parkerovi. Pošeptal mu něco do ucha a Parker přikývl a zmizel od okna.
„Trochu mi připomínáte mou ženu,“ řekl Carella dívce. Neodpověděla. „Vážně, moji ženu Teddy. Je hluchoněmá. Je...“
„Co že je?“
„Němá. Narodila se hluchá a němá,“ Carella se usmál. „Vy si myslíte, že máte problémy. Jak by se vám líbilo být hluchá a němá a ještě k tomu provdaná za policajta?“
„Je opravdu... hluchoněmá?“
„Ovšem.“
„To ji lituju.“
„Zbytečně. Ani ve snu by ji nenapadlo skákat z baráku na ulici.“
„Já... já jsem to nechtěla udělat takhle,“ řekla dívka. „Chtěla jsem si vzít prášky pro spaní. Proto jsem si oblékla noční košili. Ale... nebyla jsem si jistá, jestli jich mám dost. Měla jsem jen půl lahvičky. Bylo by to stačilo?“
„Stačilo, aby vám bylo nanic,“ řekl Carella. „Pojďte dovnitř, Blanche, já vám budu vyprávět, jak jsem si jednou málem přerezal žíly.“
„To jste vážně udělal?“
„Málem, přísámbohu. Víte, každý se tu a tam cítí pramizerně. Co se vlastně stalo? Máte snad dneska menstruaci?“
„Co... Jak... Jak to víte?“
„Napadlo mě to. Tak pojďte.“
„Ne.“
„Pojďte sem, Blanche.“
„Ne! Nepřibližujte se ke mně!“
V bytě náhle zařinčel telefon. Dívka zvuk zřejmě zaslechla. Na chvíli otočila hlavu, a telefon jako by přestala vnímat. Carella předstíral překvapení. Poslal Parkera dolů, aby zavolal dívčino číslo, ale teď se tvářil, že zvonění je nečekané. Tíše řekl: „Váš telefon zvoní.“
„Nejsem doma.“
„Mohlo by to být důležité.“
„Nemohlo.“
„Mohl by to být... on.“
„Je v Kalifornii. Není to on. Je mi jedno, kdo to je.“ Odmlčela se. Znova řekla: „Je v Kalifornii.“
„V Kalifornii taky mají telefony,“ řekl Carella.
„To není... to není on.“
„Co takhle vzít telefon a přesvědčit se?“
„Já vím, že to není on. Nechtě mě být!“
„Nevezmete ten telefon?“ zavolal někdo z bytu.
„Už jde,“ řekl Carella. Natáhl k dívce ruku. Telefon za ním pořád zvonil. „Podejte mi ruku, Blanche,“ řekl.
„Ne. Skočím.“

„Neskočíte. Půjdete sem a vezmete si telefon.“

„Ne! Řekla jsem ne!“

„Tak pojďte, už mě to přestává bavit,“ křikl na ni Carella. „Jste opravdu jen pitomá holka, nic jinýho? Chcete si rozbít mozek dole na tom chodníku? Je to beton, Blanche. Žádná matrace!“

„Mně je to jedno. Skočím!“

„Tak si skoč, prokristapána,“ řekl Carella dopáleně tónem otce, jehož už přešla trpělivost. „Když chceš skákat, tak skoč! A všichni půjdeme domů. Skoč!“

„Taky že skočím,“ řekla. „Tak skoč! Buď skoč, nebo mi podej ruku! Ztrácíme tady čas.“ Telefon za ním zuřivě vyzváněl. V bytě se neozýval ani hlásek, na průčelí domu také ne, bylo slyšet jen zvonění telefonu a šumění větru.

„Skočím,“ řekla dívka tiše.

„Na,“ řekl Carella. „Vidiš mou ruku? Podej mi svou!“ V ten bezdechý, šokující okamžik nechápal tak docela, co se stalo. A pak otevřel oči dokořán a stál s napřaženou rukou u okna jako přibitý, s rukou, která ztuhla ve vzduchu, když se dívka náhle odstrčila od zdi a skočila.

Slyšel, jak vykřikla, slyšel výkřik, který klesal podle jedenácti pater až na ulici, který přehlušil řinčení telefonu. A pak slyšel, jak její tělo žuchlo na dláždění, otočil se slepě od okna a řekl do prázdna: „Ježíši, ona to udělala!“

Obchodní agent měl být v příštích pěti minutách mrtvý.

Vešel do ulice koketující s jarem asi o dvacet domovních bloků dál od místa, kde Blanche skončila život skokem. V ruce držel těžký kufr se vzorky a přisoudil jarní rovnodennosti rod. Pro obchodního agenta bylo jaro ženou, která sem přitáhla přes řeku Harb, mihla se kolem vyplavených trosek a harampádí, těch odvěkých varietních komiků, ukázala nohy mjejícím, houkajícím remorkérům, oplzle mrkla na kondomy plovoucí u břehů řeky, letmo odhalila masitá stehna na odív Silvermineské třídy a parku, pak jakoby nic přeskočila střechy činžovních domů a půvabně přistála uprostřed ulice. Lidé vyšli z domů, aby ji pozdravili. Usmívali se a měli na sobě květované šaty, usmívali se a byli v rozhalených košilích, usmívali se oblečení do tenisek a triček a šortek. Rozesmátí od ucha k uchu popadli jaro do náručí jako svou znejmilejší a líbali ji na šíji, kde jsi byla celou tu dobu, holka zlatá?

Obchodní agent samozřejmě nevěděl, že bude mrtvý. Kdyby to věděl, nestrávil by patrně těch několik posledních minut na této zemi s těžkým kufrem plným kartáčů, nebyl by s ním šel po ulici a nevyznával lásku jaru. Kdyby věděl, že zemře, třeba by zasalutoval nebo tak něco. Nebo by přinejmenším praštil kufrem s kartáči a odejel na ostrov Bora Bora. Od té doby, co přečetl knihu o Havaji, jezdil tam často. Někdy, když mu prodej kartáčů šel zvlášť mizemě, si zajel na Havaj i desetkrát dvanáctkrát denně. A když tam dojel, miloval se s patnáctiletými dívkami s pletí jako mléčná čokoláda. Dneska bylo na ulici taky pár patnáctiletých dívenek s mléčně čokoládovou pletí, ale nebylo jich moc. Kromě toho nevěděl, že umře.

Plahočil se ulicí a přemýšlel, jestli dneska prodá nějaké kartáče; potřeboval prodat ještě tři, aby splnil úvazek, ale který blázen bude kupovat kartáče, když jaro pořádá na ulicích bál? S povzdechem vylezl po schůdkách do nejbližšího činžáku, minul šestnáctiletou blondýnku s pupínky na obličejí a v kalhotách s ladíkem a bílé blůzičce, a uvažoval, jestli tohle stvoření umí tančit hula hula. Vešel do šeré a zapáchající chodby, minul poštovní schránky s ulomenými zámky a vyvrácenými dvířky, pak prošel otevřenými a zázračně nedotknutými dveřmi z mléčného skla. V přízemí stály podle stěny schodiště kontejnery na odpadky. Byly prázdné, ale chodba nasákla jejich smradem. Odfrkl odporem a pak se vydal nahoru po schodech k dennímu světlu, přicházejícímu světlíkem v prvním poschodí.

Zbývaly mu tři minuty života.

Kufr se vzorky se při chůzi nahoru stával těžší. Čím výš šel člověk, tím byl těžší. To už odpozoroval. Měl pocit, že je mimořádně mazaný jedinec, inteligentní a všímavý, za všechna ta léta mu neušlo, že mezi fyzickým aktem stoupání a stále rostoucí tíhou kufru je přímý vztah. Zaradoval se, když došel do prvního poschodí. Položil kufr na zem, vytáhl kapesník a otřel si čelo.

Zbývalo mu půldruhé minuty života.

Složil pečlivě kapesník a strčil ho zase do kapsy. Prohlédl si kovová čísla na dveřích. Číslo bytu 1A viselo trochu našišato. Čas dobíhal.

Našel zvonek zasazený do rámu dveří.

Natáhl k němu ukazováček.

Tři vteřiny.

Dotkl se zvonku.

Náhlý oslepující výbuch urval přední stěnu bytu, přetřhl obchodního agenta vejpůl a s třeskem vyhodil do povětří kartáče na vlasy a spálené lidské maso; to všechno se jako kaskáda řítilo dolů po schodech.

Teplé jaro dvaasedesátého roku bylo konečně tady.

Kapitola 2

Detektiv 2. třídy Cotton Hawes sloužil v poslední velké válce za demokracii na torpédové lodi a jeho bojové zkušenosti se proto omezovaly jen na námořní bitvy. Máme-li být spravedliví, tak se jednou zúčastnil bombardování jednoho tichomořského ostrůvku z pobřeží, ale nikdy neviděl výsledky zničujícího torpédového útoku své lodi na japonská přístavní zařízení. Kdyby byl sloužil jako pěšák v Itálii, tak by ho ten chaos na chodbě činžáku moc nepřekvapil. Ale měl ke spaní čistou postel a třikrát denně do huby, jak se říká, a tak ho ty trosky, před nimiž stál v chodbě za vstupními dveřmi, šokovaly. Chodba a schodiště byly zaneřáděné kusy omítky, latěmi, tapetami, dřevěnými trámy, kuchyňským nádobím, kartáči na vlasy, rozbitým porcelánem, lidským masem, krví, vlasy a odpadky. Rozvířený

prach z omítky se vznášel ve vzduchu, kterým pronikalo odpolední slunce dopadající sem šikmo světlikem. Výbuch roztříštil i okno světlíku, zbyla z něj jen kostra, a odpočívadlo v prvním patře bylo pokryté střepy. Stěny kolem světlíku zčernaly a vyskákaly na nich puchýře. Výbuchem popraskaly i láhve od mléka, které stály před dalšími byty na stejném patře. Svůdné jaro vylákalo naštěstí ostatní nájemníky z prvního patra do ulic a tak ke ztrátám na životě došlo toho dubnového odpoledne jen na chodbě a v samotném bytě I A.

Hawes, který šel za kašlajícím a dusícím se pochůzkářem po zaneřáděném schodišti, si dal před obličej kapesník a snažil se nevnímat krví prosáklé a čvachtající pozůstatky toho, co bývalo lidskou bytostí. Po stopě kartáčů na vlasy došel k rozbourané stěně a zničeným dveřím do bytu; ten den padaly z nebe kartáče a krev. Vešel dovnitř. Z kuchyně se dosud valil kouř a vzduch byl plný nezaměnitelného pachu plynu. Hawes si nemyslel, že bude potřebovat plynovou masku, kterou mu dole pochůzkář vtiskl do ruky, ale stačilo jedno čichnutí a změnil názor. Natáhl si masku přes hlavu, zkontroloval hadičku od filtru a cestou za strážníkem do kuchyně proklínal oční skla, která se začínala zamlžovat. V kuchyni se za rozbitým plynovým sporákem čínil chlapík v overalu: snažil se odříznout stálý přítok svítiplynu do bytu. Výbuch urval sporák od zdi, přetrhl přívod k hlavnímu uzávěru a plyn proudící teď do kuchyně hrozil nahromaděním, které mohlo vést k druhému výbuchu. Když do kuchyně vešel Hawes se strážníkem, chlapík v overalu - nepochybně poslaný Odborem veřejných prací nebo Společností pro plyn a elektřinu - ani nezdvihl oči. Pracoval usilovně a rychle. Jeden výbuch tu už měli a další, aspoň pokud je on tady, v žádném případě nechtěl. Věděl, že směs jednoho dílu kyslíčnicku uhelnatého s jedním a půl dílem kyslíku a dvěma a půl díly vzduchu stačí, aby pouhý plamínek nebo jiskra způsobily katastrofu. Otevřel v kvartýru všechna okna, když přišel - dokonce i okno v ložnici, kde to, co bylo na posteli, zrovna nelahodilo jeho estetickému citění. A pak se pustil do práce na ohnutých a zkroucených trubkách a snažil se zastavit přítok plynu. Byl zbožný katolík, ale i kdyby byl do kuchyně přišel sám papež, nebyl by nechal práce. Hawesovi a strážníkovi ani nekývl na pozdrav.

Hawes chvíli pozoroval chlapíka u trubek skrz zamlžená skla své masky a pak se rozhlédl po kuchyni. Na to, aby člověk poznal, že tohle je místnost, v níž došlo k výbuchu, nemusel být žádný génius. I když pomineme urvaný sporák a pach svítiplynu, byla místnost sama v troskách - byla zcela jasně jádrem výbuchu. Okenní tabulky byly do jedné na cimprcampr, hrnce a kastroly do jednoho vymršťené do vzduchu a proděravěné. Zálony okamžitě vzplály - k požáru nedošlo jen zázrakem. Stůl a židle odhodil výbuch do místnosti vedle kuchyně, a dokonce i tam byla pohovka vymršťena z místa a skončila vzhůru nohama u jedné poškozené zdi.

Ložnice, na rozdíl od ostatních místností, byla téměř neporušená. Plynař otevřel okno a jarní vánek se dotýkal záclon a pohrával si s nimi. Přikrývka ležela v nohách postele. Na čistém prostěradle spočívali dva lidé. Jeden byl muž, druhý žena, jak to na jaře bývá. Muž měl na sobě krátké spodky a nic jiného. Spodky byly modře pruhované. Žena měla na sobě jen kalhotky.

Oba byli mrtví.

O patologii toho Hawes moc nevěděl, ale muž a žena na posteli - i skrz jeho málo průhlednou masku - měli oba jasné červenou barvu, a on byl ochoten vsadit svůj policejní štítek, že zemřeli na akutní otravu kysličníkem uhelnatým. Dále byl ochoten tvrdit, že smrt byla buď nešťastná náhoda nebo sebevražda. Vraždu nevyloučil, na to byl příliš zkušený policista, ale přesto se hned pustil do hledání sebevražedného dopisu.

Nemusel hledat daleko.

Dopis ležel na prádelníku naproti posteli. Někdo ho položil na hořejší desku a navrch ho zatížil pánskými náramkovými hodinkami. Aniž se dotkl papíru nebo hodinek, Hawes se sklonil a přečetl si, co tam stálo.

Dopis byl napsaný na stroji. Hawes se automaticky rozhlédl po pokoji, jestli najde psací stroj. Spatřil ho na malém stolku u postele. Vrátil se k dopisu.

Milý Bože, odpusť, nám tu strašnou věc. My se tolik milujeme a celý svět je proti nám, takže nemáme jinou možnost. Skončíme své trápení i trápení ostatních. Prosíme pěkně, pochop to!

Tommy a Irena

Hawes sklonil hlavu v tichém porozumění a pak si poznamenal, že má odnést jak dopis, tak hodinky, jen co budou fotografové hotovi s pokojem. Pak vyplnil štítek, který později přiváže k psacímu stroji; ten dovezou do laboratoře, kde ho mládenci poručíka Grossmana podrobí srovnávacím testům.

Vrátil se k posteli.

Muž i žena vypadali oba na něco přes dvacet. On se bezděky pokálel, pravděpodobně poté, co pod vlivem plynu upadl do hlubokého komatu. Ona se vyzvracela do polštáře. Hawes stál v nohách postele a přemýšlel, jak si to asi představovali. Že to bude hezká, tichá a klidná smrt? Něco jako když člověk usne? Přemýšlel, jak jim asi bylo, když je rozbolela hlava a začali být ospalí a na omdlení a neschopní slézt z té postele, i kdyby změnili názor na společnou smrt. Přemýšlel, jak jim asi bylo, když sebou jejich těla začala cukat, než upadli do strnulosti, při níž šlo vyprazdňování a zvracení mimo jejich kontrolu. Díval se na muže a ženu, kterým bylo něco přes dvacet - Tommyho a Irenu - potásal hlavou a myslel si: Vy chudáci, vy pitomečkové, co jste doufali, že najdete? Proč jste si mysleli, že bolestivá smrt je odpovědí na bolestivý život?

Odvrátil oči od postele.

Na podlaze byly dvě prázdné láhve od whisky. Jedna se vylila na předložku z té strany postele, kde ležela žena. Nevěděl, jestli se snad neopili do nemoty potom, co otočili kohoutkem plynu, ale pokud věděl, je to standardní součást otravy plynem. Věděl, že jsou lidé, kteří pokládají sebevraždu za nanejvýš hrdinský čin, ale on to nikdy nemohl pokládat za nic jiného než za vrcholnou zbabělost. Prázdné láhve od whisky ho v tomto názoru jen utvrdily. Vyplnil štítek pro každou láhev, ale s přípevněním čekal, až budou hotovy fotografie.

Vedle postele stála židle s oblečením té ženy. Blůza byla přehozená přes opěradlo a na ní ležela podprsenka; sukně, podvazkový pás, nylonky a kožený pásek byly složené na sedadle. Černé kožené lodičky s vysokými podpatky stály

hezky vedle sebe u nohou židle.

Muž odložil šaty na lenošku na druhém konci pokoje. Kalhoty, košili, spodní tričko, kravatu, ponožky a pásek. Boty z jedné strany židle. Hawes si poznamenal, že technici mají sebrat šatstvo; vloží je do plastických pytlů a dopraví do laboratoře. Všiml si taky mužovy náprsní tašky, klipsu ke kravatě a drobných, které se povalovaly na prádelníku vedle náušnic a náhrdelníku z falešných perel.

Než byl hotov s prohlídkou bytu, byl přívod plynu ucpán, dostavili se mládenci z laboratoře, policejní fotografové a zástupce policejního lékaře, takže na něj nezbylo už nic než jít zase dolů a pohovořit si se strážníkem, který oznámil výbuch sedmaosmdesátce. Strážník byl nový a nezkušený a vylekaný, ale přece jen měl všech pět pohromadě natolik, aby si v té směsici na chodbě všimnul ožehnuté a potřhané náprsní tašky, kterou teď odevzdal Hawesovi, jako kdyby se jí chtěl co nejrychleji zbavit. Hawes málem litoval, že ji ten chlapec našel. Díky tašce získaly pozůstatky lidského tvora, rozházené po schodišti a po stěnách, totožnost.

Týž den o něco později navštívil ženu obchodního agenta; nejdřív si ovšem promluvil s laboratoři. Žena obchodního agenta řekla: „Proč se to muselo stát zrovna Harrymu?“

Vysvětlil jí, že podle názoru laboratoře přistoupil její manžel pravděpodobně ke dveřím bytu 1 A a stiskl tlačítko zvonku, což způsobilo elektrickou jiskru, která měla za následek výbuch.

„Proč se to muselo stát zrovna Harrymu?“ zeptala se žena obchodního agenta.

Hawes se snažil vysvětlit, že tyhle věci se stávají, že za ně nikdo nemůže; její manžel prostě dělal svou práci a neměl nejmenší ponětí, že byt za těmi dveřmi je plný svítiplynu. Ale ta paní se na něj jen dívala nevidoucíma očima a řekla znova: „Proč se to muselo stát zrovna Harrymu?“

Vrátil se do služebny s hlodavou bolestí v nitru. Sotva řekl ahoj Carellovi, který seděl za svým stolem a ťukal na stroji nějakou zprávu. Oba odešli ten večer ze služebny ve čtvrt na devět, dvě hodiny potom, co byli oficiálně vystřídáni. Carella byl v pramizerné náladě. Měl studenou večeři, ošklivě se utrl na svou ženu, dokonce se ani nešel kouknout na spící dvojčata, a hodil sebou do postele, kde se neklidně zmítal celou noc. Hawes zavolal Christině Maxwellové, dívce, kterou znal už dlouho, a zeptal se, jestli by nešla do kina. Díval se na plátno se vzrůstajícím hněvem, protože mu vrtalo hlavou něco, co souviselo s tou zdánlivou sebevraždou, a on tomu nemohl přijít na kloub.

Kapitola 3

Mrtví lidé se nepotí.

V márnici bylo vedro a Carellův a Hawesův obličej pokrýval lesklý pot, který lpěl na horním rtu jejich průvodce a zbarvil podpaží zřízence, který ponuře civěl na ty tři muže, než vytáhl jeden z chladicích boxů na těla.

Box vyjel téměř neslyšně. Irena ležela na desce nahá a mrtvá; našli ji v kalhotkách, ale ty se okamžitě odeslaly do laboratoře, a tak tu ležela nahá a studená a nezpocená a všichni čtyři muži stáli nad ní a dívali se. Za chvíli ji odvezou do jiné části nemocnice, kde ji budou pitvat. Zatím je její tělo nedotčené. Chybí mu jen život.

„To je ona?“ zeptal se Carella.

Člověk, který stál mezi oběma detektivy, přikývl. Byl vysoký a hubený, měl bledé modré oči a světlé vlasy, na sobě šedý gabardénový oblek, bílou, odshora dolů zapnutou košili a pružovanou kravatu. Neřikal nic, jen přikývl, a dokonce i to přikývnutí bylo stručné, jako by tady byl pohyb výstředností.

„A je to vaše žena, pane?“ zeptal se Hawes.

Muž opět přikývl.

„Můžete nám říct, jak se jmenuje celým jménem?“

„Irena,“ řekl muž.

„A druhé křestní jméno?“

„Tohle je ono.“

„Jak to?“

„Jmenuje se Margaret Irena Thayerová.“ Muž se odmlčel. „Jméno Margaret se jí nelíbilo a tak používala to druhé.“

„Takže si říkala Irena?“

„Ano.“

„A vaše adresa, pane Thayer?“

„Bailey Avenue 1134.“

„Bydlel jste tam se svou ženou?“

„Ano.“

Carella a Hawes se na sebe podívali. Každá vražda i v nejlepším případě páchne až na půdu, protože každý, kdo chodí po matičce zemi, má šuplík, který nechává rád zavřený, a vražda, než vejde, zaklepe málokdy. Margaret Irenu Thayerovou našli na posteli jenom v kalhotkách vedle muže, který měl na sobě taky jen spodky. Ten, který ji právě identifikoval, se jmenoval Michael Thayer. Byl to její muž a jeden z těch malých šuplíků se právě otevřel a všichni do něho nakoukli. Carella si odkašlal.

„Žili jste... tedy... žili jste s manželkou odděleně nebo...?“

„Ne,“ řekl Thayer.

„Aha,“ odpověděl Carella. Znova se odmlčel. „Vy víte, pane Thayer, že... že vaši ženu našli ve společnosti muže.“

„Vím. V novinách byly snímky. Proto jsem zavolał na policii, jako když jsem spatřil Ireninu fotku v novinách. Soudil jsem, že je to nějaký omyl. Protože jsem myslel... ona mi řekla, že pojedje ke své matce, víte, a mě ani nenapadlo podezírat... a tak jsem myslel, že je to omyl, chápete. Měla být na noc u své matky, víte. Tak jsem její matce zavolał a

matka řekla ne, Irena tu nebyla, a tak jsem si myslel... já nevím, co jsem si myslel. A tak jsem zavolaal na policii a zeptal se, jestli bych mohl... mohl vidět... mohl se podívat na to tělo, co našli."

„A tohle je tedy vaše žena, pane Thayer? Beze vši pochybnosti?"

„Je... je to moje žena," řekl Thayer.

„Pane Thayer, říkáte, že jste viděl snímek vaší ženy a toho muže v noví..."

„Ano."

„Toho muže jste nepoznal?"

„Ne." Thayer chvíli mlčel. „Je... je tu taky?"

„Je, pane Thayer."

„Rád bych ho viděl."

„Když jste ho nepoznal, tak není tře."

„Rád bych ho viděl," řekl Thayer.

Carella pokrčil rameny a pak kývl na zřízence. Šli za ním dlouhou místností s vysokým stropem a jejich kroky se odrážely od vykachlikované podlahy. Zřízenec pohlédl na strojem napsaný seznam na chladicím boxu, popošel o kus dál a vytáhl další. Thayer se díval do obličeje muže, kterého našli vedle jeho manželky.

„Je mrtvý," řekl, ale ta slova jako by nebyla určena nikomu.

„Ano," řekl Carella.

Thayer pokýval hlavou. A pak ještě jednou. „Díval bych se na něj pořád. Je to zvláštní, ne? Chci zjistit, co na něm bylo... jiného."

„Pořád ještě ho nepoznáváte?" zeptal se Hawes.

„Ne. Kdo jeto?"

„Nevíme. Neměl v náprsní tašce řidičák ani žádný jiný průkaz. Ale na dopise na rozloučenou stálo jméno Tommy. Zmínila se vaše paní někdy o nějakém Tommym?"

„Ne."

„A nikdy předtím jste ho neviděl?"

„Nikdy." Thayer se odmlčel. „Něčemu nerozumím. Ten byt. Ten, kde... kde jste je našli. Nebyl... nemohli jste se zeptat domácí? Nevěděla by, jak se jmenoval?"

„Mohla by to vědět. Ale to nebyl byt Tommyho."

„Jak to?"

„Domácí nám řekla, že byt má najatý nějaký Fred Hassler."

„Co když použil falešné jméno?" řekl Thayer.

Carella zavrtěl hlavou. „Ne. My jsme paní domácí přivedli sem, aby se podívala. Tohle není Fred Hassler." Kývl na zřízence a ten zasunul box zase zpátky. „Snažíme se Hasslera najít, ale zatím jsme neměli štěstí." Carella se odmlčel. Očel si čelo a pak řekl: „Pane Thayer, jestli souhlasíte, rádi bychom odsud vypadli. Musíme vám položit několik otázek, ale radši bychom to udělali u šálku s kávou, jestli nic nenamítáte."

„Ano, ovšem," řekl Thayer.

„Potřebujete mě ještě?" zeptal se zřízenec.

„Ne, děkujeme mockrát, Charlie."

„No jo," řekl Charlie a vrátil se k rozečtenému číslu Playboye.

Našli si hospůdku vzdálenou tři bloky domů od nemocnice, usadili se u okna a pozorovali dívky míjející kolem v tenkých jarních šatičkách. Carella a Thayer si objednali kávu, Hawes si potrpěl na čaj. Upíjeli z hrnků a poslouchali bzučení ventilátoru nad hlavou. Bylo jaro, venku chodily všechny ty hezké dívky a nikomu se nechtělo bavit o zradě a náhlé smrti. Ale k náhlé smrti došlo a ženu Michaela Thayera odhalila smrt v kompromitující a zřejmě nepatřičné situaci, takže ty otázky položeny být musely.

„Jak jste řekl, tak vám vaše žena oznámila, že zůstane na noc u své matky, vidíte, pane Thayer?"

„Ano."

„Jak se jmenuje ta matka?"

„Mary Tomlinsonová. Moje žena se za svobodna jmenovala Margaret Irena Tomlinsonová."

„Kde žije vaše tchyně, pane Thayer?"

„Venku na Sands Špitu."

„Navštěvovala ji vaše paní často?"

„Ano."

„Jak často, pane Thayer?"

„Nejméně jednou za čtrnáct dní. Někdy častěji."

„Sama, pane Thayer?"

„Prosím?"

„Sama? Bez vás?"

„Ano. Já a její matka spolu nevycházíme."

„Takže vy ji nenavštěvujete?"

„Nenavštěvuju."

„Ale to ráno, co jste viděl Irenin obrázek v novinách, jste ji navštívil, že ano?"

„Ano, šel jsem za ní."

„Takže s ní mluvíte?"

„Mluvím s ní, ale dobře spolu nevycházíme. Řekl jsem Ireně, že když chce vidět svou matku, bude to muset být beze

mě. Nic víc."

„A ona to taky dělala," řekl Hawes. „V průměru jednou za čtrnáct dní, někdy častěji."

„Ano."

„A včera vám řekla, že půjde k matce a že tam zůstane přes noc?"

„Ano."

„Často zůstávala u matky přes noc?"

„Ano. Její matka je vdova, víte, a Irena měla pocit, že je opuštěná a tak trávila..." Thayer zaváhal. Ustrnul kávy, postavil šálek a pak vzhledl. „Jenže teď... teď nevím. Já prostě nevím."

„Co nevíte, pane Thayere?"

„Jenže teď... po tom... po tom, co se stalo, já prostě nevím. Chci říct, že nevím, jestli Irena byla vždycky u své matky, nebo jestli... jestli... jestli..." Thayer potřásl hlavou. Rychle vzal šálek a chrstl do sebe kouřící tekutinu.

„Nebo jestli byla s tím Tommym," řekl Carella.

Thayer přisvědčil.

„V kolik odešla včera z domova, pane Thayere?" zeptal se Hawes.

„Nevím. Šel jsem do práce v osm. Když jsem odcházel, byla ještě doma."

„Jaké máte zaměstnání?"

„Píšu veršíky na blahopřání."

„Jste na volné noze nebo to děláte pro nějakou firmu?"

„Na volné noze."

„Ale povídali jste, že jste odešel v osm hodin do práce. Znamená to, že nepracujete doma?"

„Ano," řekl Thayer. „Mám ve městě kanceláříčku."

„Ve městě kde?"

„V paláci Brio. Je to jen malá místnost. Psací stůl, psací stroj, kartotéka a dvě židle. Víc nepotřebuju."

„Chodíte do té kanceláře každý den v osm?" zeptal se Hawes.

„Ano. Jen o víkendech ne. O víkendech většinou nepracuju. Občas ano, ale obvykle ne."

„Ale od pondělka jste ve své kanceláři od osmi hodin, jestli jsem správně rozuměl?"

„Já tam nejsem od osmi. V osm odcházím z domova. Zastavím se cestou na snídani a pak jdu tam."

„V kolik tam přijdete?"

„Asi tak v devět."

„A v kolik odcházíte?"

„Kolem čtvrté."

„A pak jdete rovnou domů?" zeptal se Carella.

„Ne. Obvykle se zastavím na skleničku s člověkem, který má kancelář přes chodbu. Píše texty k písničkám. V paláci Brio je textařů spousta."

„Jak se jmenuje?"

„Howard Levin."

„Byli jste se spolu napít včera odpoledne?"

„Byli"

„Ve čtyři?"

„Tak nějak. Snad bylo spíš půl páté."

„Smím to zrekapitulovat, pane Thayere?" zeptal se Hawes. „Včera jste odešel z domova v osm ráno, zastavil se na snídani..."

„Kde?" zeptal se Carella.

„Snídávám v restauraci R a N. Dva bloky od našeho domu."

„Nasnídal jste se v R a N," řekl Hawes, „a v devět jste přišel do své kanceláře v paláci Brio. Když jste odcházel, byla vaše žena ještě doma, ale vy jste věděl, že půjde navštívit svou matku na Sands Spitu. Nebo vám to aspoň takhle řekla."

„Ano, tak to bylo."

„Mluvil jste se svou ženou během dne?"

„Ne," řekl Thayer.

„Máte v kanceláři telefon?"

„Ovšem." Thayer se zamračil. Něco jako by mu najednou vadilo. Neřekl co, aspoň ne hned, ale obočí se mu stáhlo a ústa ztvrdla.

„Ale nezavolał jste jí a ona nezavolala vám."

„Ne," řekl Thayer a jeho hlas nabyl podivně obranný tón. „Věděl jsem, že jde k matce. Proč bych ji volal?"

„V kolik hodin jste šel na oběd, pane Thayere?" zeptal se Carella.

„V jednu. Aspoň myslím, že byla jedna. Tak nějak. Co má tohle být?" zeptal se náhle.

„Jak, co má být, pane Thayere?"

„Ale nic."

„Kde jste obědval, pane Thayere?"

„V jedné italské restauraci blízko kanceláře."

„Jak se jmenuje?"

„Podívejte se..." začal Thayer a pak potřásl hlavou.

„Ano?"

„Co tohle znamená?"

„Pane Thayere," řekl Hawes bez okolů, „vaše žena měla jiného. Vypadá to, že spolu spáchali sebevraždu, ale věci nebývají vždycky takové, jak vypadají."

„Chápu."

„Tak si chceme být jisti..."

„Chápu," řekl Thayer znovu. „Myslíte si, že s tím mám něco společného, vidíte?"

„Ne tak docela," řekl Carella. „Prostě se snažíme zjistit, kde a jak jste strávil včerešek."

„Chápu."

U stolu zavládlo ticho.

„Kde jste tedy obědval, pane Thayere?"

„Jsem zatčen?" zeptal se Thayer.

„Nejste."

„Mám pocit, že mě můžete dostat do maléru," řekl Thayer. „Na další otázky odmítám odpovídat."

„Proč ne?"

„Protože s touhle věcí nemám nic společného a vy se snažíte, aby to vypadalo, jako že... že... ksakru, jak si myslíte, že mi je?" vykřikl najednou. „Vidím v novinách obrázek své ženy a pod ním stojí, že je mrtvá a... a... a že byla byla byla... vy zatracený mizerové, jak myslíte, že mi je?"

Postavil šálek a zakryl si jednou rukou obličej. Nepoznali, jestli za tou rukou pláče. Seděl tiše a nic neříkal.

„Pane Thayere," řekl Carella šetrně. „Naše oddělení vyšetřuje každou sebevraždu úplně stejně, jako kdyby to byla vražda. Oznamuje se to stejným lidem, píší se stejné zprávy..."

„Táhněte k čertu i s tím svým oddělením," řekl Thayer, aniž sňal ruku z obličeje. „Má žena je mrtvá!"

„Ano, pane Thayere, my si to uvědomujeme."

„Tak mě nechť na pokoji, buďte tak hodní! Myslel jsem... řekli jste, že si dáme kávu a... teď je to... tohle je výslech třetího stupně!"

„Ne, pane Thayere, to není výslech třetího stupně."

„Tak co to tedy je?" řekl Thayer. Ruka mu najednou poklesla. Z očí mu sršely blesky. „Moje žena je mrtvá!" zařval.

„Byla v posteli s nějakým chlapem! Co po mně ksakru chcete?"

„Chceme vědět, kde jste byl včera celý den," řekl Hawes. „Nic víc."

„Šel jsem na oběd do restaurace, která se jmenuje Nino's. Je na Stému, pár kroků od mé kanceláře. Vrátil jsem se do kanceláře ve dvě nebo v půl třetí. Pracoval jsem do..."

„Obědval jste sám?"

„Ne, s Howardem."

„Pokračujte."

„Pracoval jsem asi do půl páté. Pak přišel Howard a řekl, že on už s tím praštil a jestli bych se nešel napít. Řekl jsem, že ano. Šli jsme do výčepu na rohu, jmenuje se U Dintyho. Dal jsem si dva rob roye a pak jsme šli s Howardem na metro. Jel jsem rovnou domů."

„V kolik hodin to bylo?"

„Asi v půl šesté."

„A pak co?"

„Přečetl jsem si noviny, pak se díval na zprávy v televizi, udělal si vejce se slaninou a pak si oblékl pyžamo, chvíli si četl a pak jsem šel spát. Dneska ráno jsem vstal v půl osmé. Odešel jsem z domu v osm, po cestě do R a N jsem si koupil noviny a při snídani jsem spatřil Irenin obrázek. Zavolał jsem z restaurace tchyni a pak na policii." Thayer se odmlčel. Sarkasticky dodal: „Byli tak laskaví, že mi poslali vás dva."

„O. K., pane Thayere," řekl Hawes.

„Je to všechno?"

„Všechno. Je mi líto, že jsme vás rozrušili, ale jsou určité věci, na které se musíme ptát a..."

„Můžu už jít?"

„Můžete."

„Děkuju." Thayer chvíli mlčel. „Směl, bych vás o něco poprosit?"

„O co?"

„Až zjistíte, kdo byl ten muž... Tommy, ten člověk, co s ním byla... v posteli... řekli byste mi to?"

„Když to chcete vědět."

„Ano, chci to vědět."

„Dobře. Zavoláme vás."

„Děkuju."

Dívali se, jak odchází z boxu a ven z restaurace, vysoký hubený muž, který se při chůzi hrbil a lehce skláněl hlavu.

„Do prčic," řekl Hawes. „My se na tyhle věci přece musíme ptát."

„Musíme," řekl Carella.

„Ale musíš uznat, Steve, že ten chlap vypadá tak nevinně, až je to podezřelý."

„Jak to myslíš?"

„Tak si to, prosím tě, vem! Jeho ženuška chodí každý druhý týden za maminkou a zůstává u ní přes noc, a on nikdy ani nezavolá, aby si to ověřil. To mu nesežeru."

„Nejseš ženatý," řekl Carella prostě.

„Cože?"

„Já nežádám na Terry, aby mi psala výkazy, kde je. Buď někomu věříš, nebo nevěříš."
„A on jí podle tebe věřil?"
„Mně se zdá, že ano."
„To tedy měl komu věřit," řekl Hawes.
„Mezi nebem a peklem je víc věcí, než v naší filozofii tušíme," citoval Carella nepřesně.
„Jaký věci například?" zeptal se Hawes.
„Ty, co se dělají z lásky," odpověděl Carella.
„Právě. A musíš přiznat, že tahle věc má všechny příznaky milostný dohody."
„Jestli to ovšem není vražda."
„Já nevím. Nevím, co přijmout a co zavrhnout. Vím jen, že mi vadí, a jsem nervózní, když mám mluvit s člověkem, kterej je bez sebe žalem a já nevím jistě.
„Jestli opravdu je bez sebe žalem," řekl Hawes. „Jestli náhodou neotočil tím kohoutkem od plynu on."
„To nevíme," řekl Carella.
„A právě proto se musíme ptát."
„Jistě. A někdy taky odpovídat." Odmlčel se a najednou zvažněl. „Já jsem včera odpověděl jednomu děvčeti, co bylo na římse, Cottone. Na římse stála popletená, vyděšená holčička a hledala nějakou osudovou odpověď a já jsem jí tu odpověď poskytl. Řek jsem jí, ať skočí."
„Ale proboha..."
„Řek jsem jí, ať skočí, Cottone."
„Byla by skočila, kdybys jí řekl cokoli. Holka, která vyleze na řimsu ve dvanáctém patře..."
„Byls tu vloni v dubnu, Cottone? Pamatuješ se na toho Meyerovýho chláпка, toho, co jsme mu říkali Hlučej? Kombinace a permutace, pamatuješ? Zákon pravděpodobnosti. Pamatuješ?"
„Proč mi to připomínáš?"
„Vrtá mi hlavou, co by se bylo stalo, kdybych tomu děvčeti odpověděl nějak jinak. Dejme tomu, že bych se místo toho Tak skoč na ni podíval a řekl: Vy jste ta nejkrásnější dívka na světě a já vás miluju, pojďte, prosím, dovnitř. Myslíš, že by byla skočila, Cottone?"
„Jestli chtěla skočit, tak by jí nic na světě..."
„Nebo uvažuju, co by se bylo stalo, kdybyste byli u toho okna místo mě ty nebo Pete nebo Bert nebo Meyer, kdokoli z naší pátračky - kdokoli, jen ne já. Byl by se jí váš hlas líbil víc než můj? Třeba by ji byl Pete přemluvil, aby slezla a šla dovnitř. Třeba..."
„Steve, Steve, co to proboha povídáš?"
„Nevím. Asi se mi nelíbilo vyslyšet Michaela Thayera."
„Mně taky ne."
„Ono to vypadá jako sebevražda, Cottone."
„Já vím, že to tak vypadá."
„Určitě." Carella přikývl. „Ale jistý si být nemůžeme, vid'? A tak musíme na lidi tvrdě a jít na ně od lesa a předstírat a..."
„Dej pokoj!" řekl Hawes ostře a v příští chvíli málem dodal: „Proč teda, ty blázne, nejdeš a nedáš výpověď?" Ale když se podíval přes stůl na Carellu, viděl jeho ustarané oči a vzpomněl si, co se stalo včera, když se Carella utrhł na tu dívku a řekl jí, ať skočí. Spolkl slova, než je vyřkl; neřekl Carellovi, ať dá výpověď, ani ať taky skočí. Místo toho se s velkou námahou usmál a řekl: „Já ti povím, co uděláme. Vykrademe banku, odjedeme do Jižní Ameriky a budeme si tam žít na plážích jako milionáři, co ty na to? A nebudeme si muset dělat starosti, jaký otázky dávat, budeme na ně jen odpovídat. Platí?"
„Zeptám se Teddy," řekl Carella a slabounce se usmál.
„Uvažuj o tom," řekl Hawes. „Já mezitím zavolám k nám."
Vstal od stolu a šel k telefonní budce na druhém konci restaurace. Když se vrátil, řekl: „Dobrá zpráva."
„Jaká?" zeptal se Carella.
„Právě přivedli Freda Hasslera."

Kapitola 4

Fred Hassler se ohromně bavil. Byl to kulatý mužík v kostkovaném sáčku a jasné modrém skamponu. Očima, taky jasně modrýma, tálal po služebnách s očividným nadšením, nohy mu vzrušením rejdlily sem a tam.

„Poprvé v životě jsem na policejní stanici," řekl. „Šmarjá, ta barvitost, ta atmosféra!"

Barvitost a atmosféra sestávaly v té chvíli z člověka, kterému se řinula proudem krev z rány na levé paži; detektiv Meyer Meyer se mu trpělivě snažil ránu obvázat, zatímco detektiv Bert Kling volal ambulanci. K barvitosti a atmosféře patřil dále šedesátiletý děda, který se držel za drátěnou mříž klece - malého ohrazeného a zamčeného prostůrku v jednom rohu služebny - a řval: „Pust'te mě na toho sviňáka, ať ho zabiju! Zabiju ho!" Mezi křikem plival na každého, kdo se k tomu drátěnému minivězení jen přiblížil. A k barvitosti a atmosféře patřila i tlustá ženská v květovaném županu, která si stěžovala Halu Willisovi na to, že před jejím pozemním bytem se hraje fotbal, patřilo k nim i tlučení několika psacích strojů a taky pach služebny, delikátní směsice pachů, složená ze sedmi desetin lidského potu, jedné desetiny vůně kávy v kávovaru, jedné desetiny zápachu moče od starého muže v kleci, a jedné desetiny laciné voňavky, která obklopovala tlustou dámu v květovaném županu.

Carella a Hawes vešli do té atmosféry a barvitosti po železných schodech vedoucích z přízemí staré budovy, dále po chodbě kolem místnosti pro výslechy a úřadovny a nakonec skrz vrátka v dřevěném brlení až k Andymu Parkerovi, který mluvil s kulatým mužíčkem sedícím v židli s rovným opěradlem. Za předpokladu, že to je Fred Hassler, zamířili rovnou k němu.

„Je tu smrad," řekl hned Carella. „Nemůžete někdo otevřít okno?"

„Okna jsou otevřená," řekl Meyer. Ruce měl od krve. Obrátil se ke Klingovi a zeptal se ho: „Jsou na cestě?"

„Jo," odpověděl Kling. „Proč se o něj nepostaral strážník, Meyere? Byli by mu poslali sanitku tam. Co si prosím tě myslíš, že jsme? První pomoc?"

„Na strážníky se mě neptej," řekl Meyer. „Strážníky nepochopím do konce života."

„Přivede sem chlapíka s rukou jak fašírka," řekl Kling Carellovi. „Někdo by si o tom měl promluvit s kapitánem. Máme toho sami až nad hlavu a nepotřebujeme se tu brouzdat v krvi."

„Co se stalo?" zeptal se Carella.

„Ten dědek v kleci ho pobodal," řekl Meyer.

„Proč?"

„Mastili karty. Dědek říká, že ten druhý fixoval."

„Pusťte mě ven!" zaječel najednou muž v kleci. „Pusťte mě, ať ho můžu zabít!"

„Musejí přestat čekat pod mými okny," řekla tlustá paní Willisovi.

„Máte naprosto pravdu," řekl jí Willis. „Hned tam pošlu strážníka. Přemluví je, aby si šli hrát na hřiště."

„Tam žádné hřiště není," protestovala paní.

„Tak je pošle do parku. Buďte klidná, paní, my to zařídíme."

„Posledně jste taky říkal, že to zařídíte. A oni pořád čutají pod mým oknem. A mluví sprostě."

„Kde je kruci ta ambulance?" zeptal se Meyer.

„Řekli, že tu budou natotata," odpověděl Kling.

„Pusť ten ventilátor, buď tak laskav, Cottone," řekl Carella.

„Smrdí to tu jak v čínském bordelu, že jo?" řekl Parker. „Ten dědek se počural do kalhot, když ho Genero přived. Je mu šedesát, řekli byste to? Ale na ty ruce se vyřádl."

„Zajímá mě, kdo ho vyslechne," řekl Hawes. „Ta klec páchne jak zvířinec."

„Přived ho Genero," řekl Parker, „tak ať si ho taky vyslechne." Zachechtal se od srdce tomu nemožnému návrhu a pak najednou řekl: „Tohle je Fred Hassler. Pan Hassler, detektivové Carella a Hawes. Mají na starosti tu sebevraždu."

„Jak se máte?" řekl Hassler, vyskočil ze židle a popadl Carellu za ruku. „Tohle je báječný," řekl, „prostě báječný!"

„Jo, je to báječný," řekl Parker. „Já v tomhle blázinci nebudu. Kdyby se šéf po mně ptal, tak jsem v cukrárně na rohu Culverovy a Šestý."

„Co tam?" zeptal se Carella.

„Baštím věnečky s krémem," odpověděl Parker.

„Co kdybys tu zůstal, dokud nepřijede ta ambulance?" zeptal se Kling. „Práce je tu jak na kostele."

„Máš tu víc policajťů než v policejní akademii," řekl Parker a odešel. Tlustá paní ho následovala a po chodbě si mumlala něco o „všivejch policajtech v tomhle všivým městě". Strážník, který přišel po schodech, měl odvést dědu z klece do cely předběžného zadržení v přízemí, ale ten se na něj vrhl, sotva klec odemkl; strážník ho okamžitě přetáhl obuškem a pak ho bez vlády a bez protestu odtáhl ze služebny. Ambulance přijela ani ne za pět minut. Člověk s pořezanou paží řekl sanitákům, že je schopný sejít do auta, ale oni trvali na tom, že ho odnesou na nosítkách. Meyer si umyl ruce v umyvadle v rohu služebny a unaveně se posadil ke svému stolu. Kling si nalil hrnek kávy. Carella si sundal pouzdro s pistolí, dal ho do horní zásuvky svého stolu a sedl si vedle Freda Hasslera. Hawes se uvelebil na roh stolu.

„Takhle to tu máte pořád?" zeptal se Hassler. Oči mu jen zářily.

„Pořád ne," řekl Carella.

„Panečku, to je vzrůšo!"

„Hmm," řekl Carella. „Kde jste byl až dosud, pane Hasslere?"

„Byl jsem mimo město. Neměl jsem tušení, že mě vy chlapci sháníte. Vrátil jsem se domů dneska ráno - páni inženýři! Ten sajrajt! Domáci mi řekla, ať radši zavolám vás. Tak jsem zavolał."

„Máte potuchu, co se stalo ve vašem bytě, když jste byl pryč?" zeptal se Hawes.

„Vylítnul do povětří, to vím."

„Znáte ty, kdo v něm byli, když to bouchlo?"

„Toho mužského ano, tu ženskou ne."

„Kdo byl ten muž?"

„Tommy Barlow."

„To je jeho celé jméno?" zeptal se Hawes a začal psát.

„Thomas Barlow, jo."

„Adresa?"

„Bydlí se svým bráchou někde v Riverheadu. Přesnou adresu nevím."

„Víte, v které ulici?"

„Ne, to taky nevím. Nikdy jsem u něho nebyl."

„Odkud jste znal Tommyho, pane Hasslere?"

„Pracujeme ve stejný budově."

„Kde to je?"

„Fotografické atelier Osamělá hvězda."

„Tady ve městě?“
„Ano. Severní osmaosmdesátá 417.“ Hassler se odmlčel. „Divíte se tý Osamělý hvězdě? Podnik založil nějaký Texasan.“
„Aha. Jak dlouho tam už pracujete, pane Hasslere?“
„Šest let.“
„Tommyho Barlowa znáte celou tu dobu?“
„Ne, to ne. Tommy je u nás nanejvýš dva roky.“
„Byli jste dobří přátelé?“
„Řekl bych, že moc.“
„Je ženatý?“
„Kdepak. Vždyť jsem vám řekl, že žije se svým bráchou. Je mrzák, ten brácha. Jednou jsem se s ním u nás v podniku setkal. Chodí o holi.“
„Víte, jak se jmenuje?“
„Jo, momentik, Andy... ? Ne, počkejte... Angelo... ? Takhle nějak. Moment, Amos! Amos, to je ono! Amos Barlow. Tak.“
„Dobře, pane Hasslere, a co dělal Tommy Barlow u vás v bytě?“
Hassler se oplzle ušklíbl. „Co byste tak mysleli, že tam dělal?“
„Chtěl jsem říct...“
„Našli ho s nahou ženskou, tak co si myslíte, že dělal?“
„Chtěl jsem říct, jak to, že byl u vás, pane Hasslere?“
„Ach ták. Poprosil mě o klíč. Věděl, že jedu pryč, a tak se mě zeptal, jestli bych mu půjčil byt. Řek jsem to se ví, že jo. A proč taky ne? Na tom není nic špatného.“
„Věděl jste, že tam bude s vdanou ženou?“
„To teda ne.“
„Věděl jste, že tam bude s nějakou ženou?“
„Myslel jsem si to.“
„Řekl vám to?“
„Neřek. Ale proč by jinak chtěl klíč?“
„Nazval byste ho svým dobrým přítelem, pane Hasslere?“
„Jo, a moc dobrým. Hráli jsme spolu dvakrát kuželky. A taky mi pomáhal s mým filmováním.“
„S vaším filmováním?“
„Jo, já jsem totiž filmovej fanda. Víte, tam co pracuju, nebereme filmy, jako kinofilmy, chci říct. To dělá Kodak a Technicolor a takový. My jen vyvoláváme fotky, víte, černobílý, barevný, ale ne filmy. Jenže já mám strašnou chuť filmovat, víte? A tak pořád filmuju a pak ty filmy rediguju a střihám a Tommy mi někdy pomáhal. Mám totiž japonskou kameru, víte...“
„Pomáhal vám s čím? S filmováním nebo s tím ostatním?“
„S obojím, a taky v nich hrál. Mám jednu cívku asi sto metrů dlouhou a je na ní skoro samej Tommy. Měli byste některý ty my věci vidět! Jsem vážně dobrej. Proto jsem byl celej vedle, hned jak jsem sem vešel. Ta barvitost! Ta atmosféra! Báááječný! Prostě báječný!“ Hassler chvilku mlčel. „Myslíte, že bych sem moh někdy zajít a něco si natočit?“
„Pochybuj,“ řekl Carella.
„To je škoda!“ řekl Hassler. „Dovedete si představit tu ruku, jak z ní teče krev, v barvách? Páni!“
„Můžeme se ještě na minutku vrátit k Tommymu, pane Hasslere?“
„Samozřejmě, samozřejmě. Promiňte, že jsem trochu odběh. Ale já jsem do filmu blázen, víte? To je, pánové, přímo posedlost, víte!“
„Bodejť bychom nevěděli,“ řekl Hawes. „Povězte, pane Hasslere, připadal vám Tommy nějak sklíčený, v depresi nebo...?“
„Tommy? Kdo, Tommy?“ Hassler se rozesmál. „Tommy je miláček štěstěny. Vždycky rozesmátej, vždycky na vrcholu blaha!“
„Když na vás chtěl ten klíč, zdál se smutný?“
„Vždyť vám povídám, že se v jednom kuse smál.“
„Ano, ale když na vás chtěl ten klíč...“
„Chtěl ho na mně, počkejte, musí to být asi tři dny. On totiž věděl, že musím odjet, víte. Důvod, proč jsem musel odjet je, že mám tu starou tetu, žije venku a já doufám, že až se jednou odporoučí, tak mi odkáže svůj dům. Nebylo ji nějak dobře, a je tu ještě bratranec, ten si taky dělá zuby na ten barák, a tak jsem si myslel, že tam radši pojedu a budu ji chvilku držet za ruku, než to nechám jemu, chápete? Tak jsem tam včera jel, vzal jsem si na den volno. Dneska je sobota, že jo?“
„Ano, sobota.“
„Vy hoši pracujete v sobotu?“
„Snažíme se, pane Hasslere,“ řekl Carella. „Mohli bychom se vrátit zase k Tommymu?“
„To se ví, jasně. Opuštěte, jestli jsem se trochu rozkecal. Ale já o ten dům moc stojím, víte? Ne že bych chtěl, aby babka natáhla bačkory nebo něco, ale ten barák bych rád dostal. Je to velkej starej dům, víte? Kolem dokola šefíky...“
„Pokud jde o Tommyho,“ skočil mu Carella do řeči. „Jestli jsem dobře rozuměl, tak byl normální jako vždycky, když na vás chtěl ten klíč? V dobré náladě, smál se?“

„Přesně tak.“
„Kdy jste ho viděl naposledy?“
„Ve čtvrtek. V práci.“
„Taky si vzal na pátek volno?“
„Jejda, to nevím. Proč to chcete vědět?“
„Přemýšleli jsme, v kolik hodin se asi s tou dívkou sešel. O tom se vám nezmínil?“
„Ne. To si budete muset zjistit u šéfa. Jestli měl Tommy v pátek volno nebo ne. Podle mýho je v tomhle městě moře opuštěnejch mladějch holek, který jsou celý...“
„Děkujeme vám mockrát, pane Hasslere. Kde vás najdeme, kdybychom vás potřebovali?“
„Doma, kde jinde?“
„Vy tam zůstáváte?“ zeptal se Hawes nevěřicně.
„To se ví. Ložnice je tiptop. Člověk by ani nepoznal, že se tam něco semlelo. Obejvák taky ujde. Tam mám všechny své filmy. Páni, ještě že jsem je neskloval v kuchyni!“
„Tak ještě jednou děkujeme, pane Hasslere.“
„S radostí, kdykoli k službám,“ řekl Hassler. Potřásl si rukou s oběma detektivy a zamával na Meyera, který přijal pozdrav mrzutým kývnutím, a pak vyšel ze služebny na chodbu.
„Co je to zač? Kandiduje na starostu?“ zeptal se Meyer.
„Starostu bysme tady mohli potřebovat,“ řekl Kling.
„Co si o tom všem myslíš?“ zeptal se Carella Hawese.
„Jednu věc,“ řekl Hawes. „Jestli Tommy Barlow plánoval sebevraždu, proč by k tomu použil byt svého kamaráda? Lidi přece nepůsobí nepříjemnosti kamarádům, zvlášť když se to chystají zabalit.“
„Pravda,“ řekl Carella. „A odkdy chodí budoucí sebevrazi po světě a smějou se a mají dobrou náladu?“ Zavrtěl hlavou. „Nevypadá to, že se Tommy chystal na pohřeb.“
„Ne,“ řekl Hawes, „vypadá to spíš, jako kdyby se chystal na večírek.“

Prohlásit tu zatracenou věc za sebevraždu a jít od toho by bylo bývalo velice jednoduché. Carella ani Hawes nijak zvlášť netoužili honit se za chimérou a důkazů, že Tommy Barlow a Irena Thayerová dali světu spánembohem úmyslně, měli celkem vzato dost. Byl tu koneckonců ten dopis, bylo tu koneckonců tolik svítiplynu, že stačil na výbuch. Nadto byly v ložnici dvě prázdné lahve od whisky a téměř nahá těla naznačovala, že šlo o dohodu z lásky, že odsouzení milenci si dopřáli poslední vrcholné objetí, než je plyn zbavil vědomí a zabil. To všechno dohromady vedlo k snadnému závěru, a ten by ovšem zněl sebevražda.

Jenže Carella a Hawes byli svědomití policisté, a léta zkušeností je naučila, že na každém případě je „něco“. To „něco“ je někdy intuitivní a brání se logice i rozumovému uvažování. Blíží se to spíš vcítění, blíží se to úplnému ztotožnění jak s obětí, tak s vrahem. Když to na vás přijde, věnujete tomu pozornost. Najdete lahve whisky na podlaze a šaty složené do úhledných hromádek, dopis na rozloučenou napsaný na psacím stroji a byt plný svítiplynu; sečtete všechny tyhle důkazy a usoudíte, že jde o zřejmou sebevraždu, ale to „něco“ vám řekne, že to sebevražda není. Takhle prostě to je.

Stejně prosté bylo pro toxikologa z Úřadu vrchního policejního lékaře, aby došel k svému závěru. Dr. Milt Anderson nebyl lenoch, ani nebral věci na lehkou váhu. A po pravdě řečeno to byl člověk, který se věnoval soudní toxikologii přes třicet let a byl profesorem soudní toxikologie na jedné z nejlepších univerzit ve městě. Rozuměl svému oboru a pracoval přesně a rychle. Detektivové si přáli vědět jen tři věci:

1. Příčinu smrti.
2. Jestli dvojice byla před smrtí opilá nebo ne.
3. Jestli u dvojice došlo před smrtí k sexuálnímu aktu.

Vyjádření, jestli smrt byla důsledkem nešťastné náhody, sebevraždy nebo vraždy, na něm nezádali, a tak tedy učinil přesně to, o čem byl žádán. Prohlédl oběti a podal příslušnou zprávu ke třem bodům, které detektivy zajímaly. Informovali ho však i o okolnostech smrti a on je při svých testech bral v úvahu.

Anderson věděl, že vybuchl svítiplyn. Věděl, že hořáky u sporáku v bytě Freda Hasslera nechal někdo otevřené. Při pohledu na jasně červenou barvu tkáně, krve a vnitřností byl ochoten na místě prohlásit, že jde o smrt způsobenou akutní otravou kysličníkem uhelnatým. Byl však za svou práci placen a věděl, že nejpřesnější a neomylnou metodou je Van Slykeova manometrická metoda. Protože jeho laboratoř byla vybavena Van Slykeovým přístrojem, pustil se okamžitě do práce na krvi obou obětí. V obou případech shledal, že relativní koncentrace kysličníku uhelnatého dosáhla skoro šedesáti procent, přičemž koncentrace už jednatřicetiprocentní může způsobit smrtelnou otravu. Na základě toho učinil závěr, a to závěr absolutně správný. Oba, Irena Thayerová i Tommy Barlow, zemřeli na akutní otravu kysličníkem uhelnatým.

Anderson věděl, že v ložnici bytu se našly lahve whisky. Usoudil z toho totéž, co podle něho zřejmě usoudili i detektivové; totiž že než otevřela kohoutek plynu, dvojice pila. Ale detektivové si výslovně přáli vědět, jestli ti dva byli opilí nebo ne, a Anderson si pochvaloval, že mrtvoly k němu byly dopraveny poměrně rychle. Alkohol je zvláštní jed. Při požívání je velice příjemný, může člověka rozveselit a učinit šťastným - ale v těle velice rychle oxiduje a do prvních čtyřadvaceti hodin po požití z těla úplně vymizí. Anderson dostal obě těla skoro hned potom, co Michael Thayer identifikoval svoji ženu, tedy za méně než dvacet hodin poté, co nastala smrt. Věděl, že je to skoro pozdě, ale kdyby dvojice byla opilá, našel by v mozku ještě slušné procento alkoholu, tím si byl jist. Naštěstí byla jejich mozková tkáň netknutá a bylo možné ji podrobit testu. Pokud existuje v toxikologii jeden aspekt (a je jich tam až a až), jehož metoda a výsledky vyvolávají nejohavnivější spory, pak je to analýza alkoholu. Sporů je dlouhá řada a začínají otázkou, která nebo které části těla slouží jako nejspolehlivější vzorky pro účely testů. Anderson zastával názor, že je to mozek, i když

věděl, že někteří toxikologové dávají přednost svalové nebo játerní tkáni a dokonce vzorkům ze slinivky nebo ledvin. U Tommyho Barlowa a Ireny Thayerové měl k dispozici dva nepoškozené mozky; vzorků z nich použil nejdřív k běžnému testu extrakcí párou, při němž se mají v tělech izolovat a oddělit eventuální prchavé jedy. Nenašel žádné. Protože při extrakci už získal alkohol, použil tytéž vzorky pro určující kvantitativní test. Tabulek a diagramů a ještě dalších tabulek a diagramů, týkajících se procenta alkoholu získaného z mozku, existovaly spousty, jiné se zabývaly tím, kolik alkoholu je třeba, aby člověk měl v hlavě, motal se, vrávorál nebo se sotva držel na nohou, neviděl, byl namol, netečný nebo zpitý do nemoty. V obou mozcích našel jen slaboučkou stopu alkoholu a věděl, že kdyby to porovnal s kterýmkoli ze všech těch diagramů, ani o jedné oběti by se nedalo říct, že byla opilá nebo aspoň mírně podroušená. Anderson dával přednost tabulce pánů Gettlera a Tibera, kteří prozkoumali orgány šesti tisíc mrtvol alkoholiků ve snaze klasifikovat stupně opilosti. Proto se teď podíval na tuto tabulku:

Proto se rozhodl, že odpověď na druhou otázku bude konečné, záporné a kategorické NE. Dvojice nebyla před smrtí opilá.

Ačkoli byl svědomitý, nepokusil se ani analyzovat tělní tekutiny a orgány, zda neobsahují stopy neprchavých jedů. Příčinu smrti už měl - akutní otravu kyslíčnickem uhelnatým - a izolace, nález a identifikace dalšího a neznámého jedu v těle by znamenala obrovskou práci. Kdyby bylo v těle jen nepatrné množství některé drogy, dokonce i sebemenší náznak její existence, byl by se Anderson, jako kvalifikovaný toxikolog, podíval do literatury a vybral si nejlepší metodu, jak tuto drogu izolovat. Naneštěstí nejsou drogy katalogizovány podle svých vlastností a to znamená, že je-li v těle nějaká neznámá droga a toxikologovi k ní nedaly klíč buď okolnosti smrti nebo pitevní zpráva, musí provést všechny testy, na které si vzpomene, v naději, že se mu náhodou podán izolovat něco toxického. Neprchavé organické jedy začínají glykosidy jako jsou oleandr a scilla a digitalis a sahají až k základním olejům jako jsou muškátový oříšek a cedrové dřevo a ruta, k alifatickým hypnotikům jako barbituráty a hydantoiny, přes organická purgativa jako ricinový olej a cascara sagrada až po alkaloidy jako je opium a morfium a atropin... je jich bezpočet a Anderson je znal všechny. Nikdo ho však nepožádal, aby provedl tyto vyčerpávající zkoušky a ani jemu samotnému se to nezdálo nutné. Požádali ho, aby zjistil ony tři věci, měl už odpověď na první dvě a bez prodlení začal pracovat na třetí.

Nemohl pochopit, proč policajti ze sedmaosmdesátky chtějí vědět, jestli se oběti před smrtí milovaly. Napadlo ho, jestli nemají v pátračce latentního nekrofila. Ať tak či onak, chtějí po něm tuto informaci a není problém jim ji dát. Jiné by bylo, kdyby se mrtvolky k němu byly dostaly později. Sperma, jako alkohol, nepřežije v těle čtyřadvacet hodin. Neočekával, že by v Irenině vaginálním traktu našel nějaké pohyblivé spermatozoa, věděl, že po uplynutí tolika hodin od její smrti to není možné. Ale doufal, že nějaká nepohyblivá spermatozoa by mohl najít i teď. Učinil vlhký výtěr, prostudoval vzorek pod mikroskopem a nenalezl po nich ani stopy. Tím se však nespokojil (existovalo mnoho okolností, které mohly absenci spermatozoí v děloze i po souloží vysvětlit), a obrátil se tedy k mrtvole Tommyho Barlowa, vypláchl močový kanál slaným roztokem, natáhl tekutinu do injekční stříkačky a pátral pod mikroskopem, nenajde-li stopy po spermatu. Nenalezl žádné.

Spokojen svými nálezy dokončil zprávu a požádal, aby ji přepsali a poslali sedmaosmdesátce.

Zpráva byla formulována odborně a přesně vysvětlovala, proč Anderson odpovídá na otázky tak, jak odpovídá, a jaké důkazy našel na podporu svého názoru. Členové sedmaosmdesátky se prokousali odbornými výrazy a usoudili, že smysl toho všeho je tento:

- 1) Otrava svítiplynem.
- 2) Střízlivi.
- 3) Soulož neproběhla.

Při čtení zprávy se podivili, kam se všichni ten chlast poděl, když ho oběti nevypily. Taky se divili, proč se Irena a Tommy svlékli, když ne proto, aby - řečeno obrazně - „byli naposledy spolu“. Až do té doby předpokládali, že ti dva se pomilovali, částečně se oblékli a pak pustili plyn. Proč se svlékali, když se nemilovali?

A tak si detektivové na sedmaosmdesátce málem přáli, aby tu ztracenou Andersenovu zprávu nikdy nedostali.

Kapitola 5

U statných žen nahání vždycky trochu strach jedna věc: totiž výměna úloh, rozbití stereotypu. Ženy, jak každý ví, mají být něžné a křehké. Mají být měkké a potulné a trošičku bezmocné a závislé. Mají hledat útěchu v náručí silných a energických mužů s pronikavým pohledem.

Ti dva muži, kteří zazvonili u vchodu do domu Mary Tomlinsonové na Sands Špitu, měli pronikavý pohled, byli silní a energičtí.

Steve Carella měl metr dvaosmdesát, měl široká ramena, úzké boky, silná zápěstí a velké ruce. Neohromoval masívností, protože očividně skrýval svou sílu v postavě přirozeného atleta, člověka, který se pohybuje lehce a volně a beze zbytku ovládá své kvalitní svalstvo. Oči měl hnědé a podivně sešíkmené, což mu ve spojení s vysokými lícními kostmi dodávalo jakoby orientálního vzhledu. Nebyl to člověk, kterého byste se lekli, ale když se objevil na vašem prahu, věděli jste, že vám nepřišel nabídnout pojištění.

Cotton Hawes vážil osmdesát pět kilo, měl metr osmdesát devět a jeho mohutné kosti byly obaleny něčím, co bylo zřejmě svalstvo. Oči měl zářivě modré, nos rovný, nepřeražený, a hezká ústa s masitým dolním rtem. Ve vlasech měl nad levým spánkem bílý pruh; jednou tam při vyšetřování loupeže utřil bodnou ránu. Nevypadal jako člověk, kterého by někdo zatoužil provokovat - nevyzval by ho ani na partii dámy.

Oba byli velcí, oba byli silní. A mimoto měli na boku nabitě pistole. Ale když jim Mary Tomlinsonová otevřela dveře domu, připadali si oba trochu bezvýznamní a měli pocit, že se na prahu viditelně scvrkávají.

Paní Tomlinsonová měla ohnivě rudé vlasy a zelené oči, které metaly blesky. Už ty oči a vlasy by jí byly stačily dodat vzhledu silné ženy, ale doprovázela je výška a objem postavy a obličej jako vytesaný ze žuly, netrpící žádné hlouposti. Jak tam stála ve dveřích se svými nejméně stodvaasedmdesáti centimetry, mohutným poprsím a tlustými pažemi, s nohama pevně spočívajícíma na podlaze, připomínala zápasníka před útokem. Na sobě měla květované havajské roucho, kterému se říká mumu, byla bosa a podezíravě si prohlížela detektivy, když jí nešikovně a bázlivě ukazovali své průkazy.

„Pojďte dál," řekla. „Byla jsem zvědavá, kdy na mě přijdete."

Nepřenesla tu frázi s pocitem, že není originální. Zřejmě nevěděla, že větu „Byl jsem zvědavý, kdy na mě přijdete" vyslovilo bezpočet filmových gangsterů dávno předtím, než se narodila, a budou ji vyslovovat pravděpodobně tak dlouho, dokud budou podobní padouši existovat.

Pronesla jí, jako by byla předsedkyní správní rady General Motors, která svolala schůzi a zlobí se, protože někteří úředníci se trochu opozdili. Že na ni policie přijde, očekávala, a teď jí šlo jen o to, proč to policii trvalo tak dlouho.

Odvedla je dovnitř pleskajíc plochýma nohama a nechala Hawese, aby za sebou zavřel dveře. Dům byla typická vilka, postavená na Sands Špitu se státní podporou: předsíňka, nalevo kuchyně, napravo obývací, tři ložnice a koupelna v zadní části domu. Paní Tomlinsonová zařídila dům s vkusem milovníka miniatur. Malý nábytek, maličké obrázky na zdi, i lampy byly malé, všechno jako navržené pro malou ženušku.

„Sedněte si," řekla a Hawes a Carella si sedli v obývacím pokoji na dvě malé proutěné židle, v kterých se okamžitě necítili ve své kůži. Paní Tomlinsonová umístila svou mohutnou záď na maličkou pohovku naproti nim. Seděla jako chlap s roztaženými koleny, cípy květovaného mumu mezi nimi, nohy s velkými prsty spočívaly pevně na zemi. Dívala se na své hosty bez úsměvu a vyčkávala. Carella si odkašlal.

„Rádi bychom vám položili pár otázek, paní Tomlinsonová," řekl.

„Předpokládám, že proto jste tady."

„Ano," řekl Carella. „Pro začátek..."

„Pro začátek," přerušila ho paní Tomlinsonová. „Chystám pohřeb své dcery, a právě jsem v nejlepším, tak doufám, že to bude krátký a slušný. Někdo se o tu zatracenou záležitost postarat musí."

„Vy máte na starosti všechny přípravy?" zeptal se Hawes.

„Kdo jiný by to měl dělat?" zeptala se a ohrnula rty. „Ten idiot, co s ním žila?"

„Máte na mysli svého zetě?"

„Zetě!" opakovala a podařilo se jí vyslovit to tak, že Michael Thayer okamžitě vypadal jako nemotorný ubožák, schopný tak ještě zavázat si tkaničky u bot. „Zeť jedna radost! Básník! Růže a fialky, smějou se do dálky, jedna jak druhá. Modré a červené, kéž se vám rozklene jen štěstí duha. Můj zeťák!" Potřásla ohromnou hlavou.

„Vy ho asi nemáte moc ráda," řekl Carella.

„To je oboustranné. Vy jste s ním nemluvili?"

„Ale ano, mluvili."

„Tak to víte." Odmlčela se. „Nebo ne? Jestli o mně Michael řekl něco hezkýho, tak lhal."

„Řekl, že spolu nevycházíte, paní Tomlinsonová."

„To je lež jak hrom. Nemůžem se ani cítit. Je to tyran!"

„Tyran?" řekl Hawes. Díval se na paní Tomlinsonovou s úžasem, protože z jejích úst znělo toto slovo naprosto nepřístojně.

„Pořád musí být po jeho. Nenávidím muže, který nás zneužívají."

„Zneužívají?" opakoval Hawes s nezmenšeným údivem.

„Ano. Ženy si zaslouhují úctu," řekla, „a jemný zacházení." Zavrtěla hlavou. „To on nezná. Je to pánovitej tyran." Chvilí mlčela a pak po úvaze řekla: „Ženy jsou delikátní stvoření."

Hawes a Carella na ni chvíli mlčky civěli.

„On... tedy... on vaši dceru tyranizoval, paní Tomlinsonová?"

„Ano."

„Jak?"

„Poroučel jí. Musel mít vždycky navrch. Nenávidím mužský, který poroučej." Podívala se na Hawese. „Jste ženatý?"

„Nejsem."

Okamžitě se otočila ke Carellovi. „A vy?"

„Ano, jsem."

„Správně. Vypadáte jako hodný chlapec." Odmlčela se. „Michael ne. Pořád poroučí. Zaplatil elektřinu? Bylas na nákupu? Udělalas tohle a onohle? Není divu!"

V pokoji opět zavládlo mlčení.

„Není divu, že co?" zeptal se Carella.

„Není divu, že se ho Margaret chystala opustit."

„Margaret?"

„Moje dcera."

„Ach! Aha, už chápu," řekl Carella. „Vy jí říkáte Margaret, že?"

„S tímhle jménem se narodila."

„Ale většina lidí jí říkala Ireno, že?"

„Margaret jsme ji pojmenovali a Margaret jsme jí říkali. Proč? Co je na tom jménu špatnýho?"

„Nic, vůbec nic," řekl Carella honem. „Je to moc hezké jméno."

„Když je dost dobrý pro anglickou princeznu, tak je dobrý pro každýho," prohlásila paní Tomlinsonová.

„Samozřejmě," řekl Carella.
„To se ví," řekla paní Tomlinsonová a několikrát energicky pokývala hlavou.
„Ona ho hodlala opustit?" zeptal se Hawes.
„Ano."
„Chcete říct rozvést se s ním?"
„Ano."
„Jak to víte?"
„Řekla mi to. Jak myslíte, že bych to věděla? Matky a dcery před sebou nemají mít tajnosti. Řekla jsem Margaret všechno, co chtěla vědět, a ona se chovala stejně ke mně."
„Kdy se ho chystala opustit, paní Tomlinsonová?"
„Příští měsíc."
„Kdy příští měsíc?"
„Šestnáctýho."
„Proč zrovna ten den?"
Paní Tomlinsonová pokrčila rameny. „Je na tom dni něco špatného?"
„Ne, vůbec nic. Ale mělo nějaký zvláštní důvod, že právě šestnáctého?"
„Nikdy jsem nos do záležitostí mojí dcery nestrkala," odsekla paní Tomlinsonová a Carella a Hawes si vyměnili rychlý pohled.
„Ale tím datem jste si přesto jistá?" řekl Hawes.
„Ano. Řekla mi, že od něho odejde Šestnáctýho."
„Jenže nevíte, proč zrovna šestnáctého?"
„Ne," řekla paní Tomlinsonová. Najednou se usmála. „Budete mi taky poroučet?"
Carella jí vrátil úsměv a odpovídal: „Ne, paní Tomlinsonová, to určitě ne," řekl vlídně. „My se jen snažíme dobrat se fakt."
„Já vám můžu poskytnout všechny fakta," řekla paní Tomlinsonová. „První fakt je, že má dcera nespáchala sebevraždu. Na to můžete vzít jed."
„Jak to víte?"
„Protože jsem svou dceru znala. Byla jako já. Milovala život. Nikdo, kdo miluje život, si ten svůj neveme, to je na beton."
„To je totiž tak," řekl Carella. „Všechno nasvědčuje..."
„Nasvědčuje! Co je mi do nasvědčování! Moje dcera byla plná života, energická. Takoví lidé nepáchají sebevraždy. My to máme v rodině, víte."
„Energii?" zeptal se Hawes.
„Energii, přesně tak. Já musím celý den něco dělat, pořád. I teď, jak tu sedím, začínají se mnou šít všichni čerti, věříte? Některý ženský jsou nervózní, víte. Já jsem ten typ."
„A vaše dcera byla stejná?"
„Absolutně stejná. Pořád v pohybu. Plná života! Energická! Vitální! Heleďte se, chcete něco vědět? Mám vám povědět, co dělám v posteli?"
Carella se rozpačitě podíval na Hawese.
„Když večír vlezou do postele, nemůžu usnout. To dělá ta energie! Mravenčení v rukou i nohou. Prostě nemůžu spát. Každé večír беру prášky na spaní. Jinak si neodpočinu. Jsem motor, co běží v jednom kuse."
„A vaše dcera byla taky taková?"
„Jako kdyby mi z oka vypadla! Tak proč by si brala život? Není to možný! Mimoto se chystala toho tyrana opustit. Chtěla začít nový život." Potřásla hlavou. „Ta celá záležitost se mi nelíbí. Já nevím, kdo pustil ten plyn, ale Margaret to nebyla, na to vemte jed."
„Třeba to byl Barlow," navrhl Hawes.
„Tommy? Nesmysl!"
„Proč?"
„Protože se chtěli vzít, proto! Proč by teda jeden z nich pouštěl plyn? Nebo nechali v bytě takový hloupý psaníčko. Nemáme jinou možnost. Nesmysl! Tu jinou možnost si už našli."
„Tak abychom vám správně rozuměli, paní Tomlinsonová," řekl Carella. „Vy jste věděla, že vaše dcera chodí s Tommym Barlowem?"
„To se ví, že ano."
„Nepokoušela jste se jí to rozmluvit?"
„Rozmluvit? Proč bych to propána dělala?"
„No... byla přece vdaná, paní Tomlinsonová."
„Vdaná? Za toho tyrana? To mělo být manželství? Haha!!" Paní Tomlinsonová zavrtěla hlavou. „Vzala si Michaela, když jí bylo osmnáct. Co ví osmnáctiletá holka o lásce?"
„Kolik jí bylo teď, paní Tomlinsonová?"
„Skoro jednadvacet. Ženská. Ženská schopná se rozhodnout." Pokývala hlavou. „A ona se rozhodla odejít od Michaela a vzít si Tommyho. Tak proč by se měla zabíjet?"
„Paní Tomlinsonová, víte, že vaše dcera řekla manželovi ten den, co zemřela, že jde k vám?"
„Vím."
„Dělala to často?"

„Dělala.“
„Vy jste jí vlastně sloužila jako alibi, že ano?“
„Alibi? Já bych to tak nenazývala.“
„A jak byste to nazvala?“
„Nazvala bych to, že dvě citlivý ženský si pomáhají proti tyranovi.“
„Pořád nazýváte pana Thayera tyranem. Uhodil někdy vaši dceru?“
„Nikdy. On prostě poroučí, to je všechno. Věřte mi, byla jsem ráda, že ho chce nechat plavat.“
Carella si odkašlal. V přítomnosti velké ženy, která si myslí, že je malá, se cítil nesvůj. Cítil se nesvůj v přítomnosti matky, která schvalovala své dceři cizoložství.
„Něco bych rád věděl, paní Tomlinsonová.“
„Copak by to bylo?“
„Michael Thayer řekl, že vás zavolal, když spatřil obrázek vaší dcery v novinách.“
„Ano, zavolal.“
„... a zeptal se, jestli byla tady u vás.“
„Ano, to je pravda.“
„Paní Tomlinsonová, když jste schvalovala poměr vaší dcery s Barlowem a tak moc nenáviděla Michaela, proč jste mu řekla, že u vás nebyla?“
„Protože nebyla.“
„Ale že je s Barlowem jste věděla.“
„A co má být?“
„Paní Tomlinsonová, chtěla jste, aby Michael věděl, co se děje?“
„To se ví, že ne.“
„Tak proč jste mu řekla pravdu?“
„A co jsem měla dělat? Lhát a říct mu, že Margaret tady je? Co kdyby s ní chtěl mluvit?“
„Mohla jste si vymyslet nějakou omluvu. Mohla jste říct, že na chvíli odešla.“
„Proč bych tomu mizerovi měla lhát? Zasloužil si to.“
„Co si zasloužil?“
„Ten rozvod přece. Že ho Margaret opouští.“
„On věděl, že od něho chce odejít?“
„Nevěděl.“
„Řekla ještě někomu o tom rozvodu, paní Tomlinsonová?“
„Bodejť. Byla kvůli tomu u advokáta.“
„U kterého?“
„To je její věc.“
„Vaše dcera je mrtvá," řekl Carella.
„Ano, já vím," řekla paní Tomlinsonová.
A potom, zdánlivě bez důvodu, Carella opakoval: „Je mrtvá.“
Místnost na zlomek okamžiku ztichla. I když paní Tomlinsonová byla uprostřed příprav na pohřeb, když přišli, a i když rozhovor se samozřejmě týkal předmětu jejich návštěvy, Carellu až do té chvíle sužoval prazvláštní pocit, že paní Tomlinsonová, Hawes a on sám nemluví o někom, kdo je naprosto a neodvolatelně mrtvý. Ten pocit ho znervózňoval, hlodalo v něm vědomí, že přes minulý čas, přes zmínky o sebevraždě myslí všichni na Margaret Irenu Thayerovou, jako by byla naživu, jako na dívku, která chce příští měsíc odejít od manžela a začít nový život.
A tak Carella opakoval přitlumeným hlasem, „Je mrtvá“, a místnost najednou ztichla a všechno dostalo perspektivu.
„Byla to má jediná dcera," řekla paní Tomlinsonová. Seděla na pohovce, která byla pro ni příliš malá, obrovitá žena s plochými nohama a velkýma rukama a matnými zelenými očima a vybledlými rudými vlasy, a Carella si najednou uvědomil, že je opravdu malinká, že nábytek, kterým se obklopila, je určený malé a ustrašené ženě, číhající někde v tom ohromném těle, ženě, jež doopravdy potřebuje laskavost a něhu.
„Je nám to strašně líto," řekl. „Prosím vás, věřte nám.“
„Ano. Ano, já vím. Ale vrátit mi ji nemůžete, to nejde. To jediný nemůžete.“
„Ne, paní Tomlinsonová, to opravdu nemůžeme.“
„Včera jsem si prohlížela všechny staré fotky, na kterých je," řekla. „Škoda, že nemám taky nějaké obrázek Tommyho. S Margaret jich mám spousty, ale na žádný není ten, koho si chtěla vzít." Zhluboka vzdechla. „Kolikpak asi pilulek si budu muset večer vzít?" řekla. „Než usnu.“
V tichu obývacího pokoje odbily malé porcelánové hodinky umístěné na ozdobně vykládaném stolečku hodinu. Carella tiše počítal. Jedna, dvě, tři, čtyři. Jasný hlásek umkl, v pokoji bylo zase ticho. Hawes se zavrtěl na nepohodlné rákosové židli.
„Napsala jsem si padesát seznamů," řekla paní Tomlinsonová. „Jako co mám udělat. Michael mi nepomůže, víte, není k ničemu. Jsem na to úplně sama. Kdyby Margaret žila, tak by..." A pak umkla, protože jí najednou došla absurdnost toho, co chtěla říct. Kdyby Margaret žila, tak by ni pomohla s popravami na svůj pohřeb, byla slova, která měla na mysli a na jazyku, ale spolkla je, a v pokoji byla přítomnost smrti najednou velice znatelná. Paní Tomlinsonová se zčistajasna zachvěla. V prohlubujícím se tichu pokoje upírala oči na Carellu a na Hawese. Venku na ulici volala nějaká žena na své dítě. -Ticho se prodlužovalo.
„Vy... vy jste chtěli vědět jméno toho advokáta?" zeptala se paní Tomlinsonová.
„Ano.“

„Arthur Patterson, adresu nevím."
„Tady ve městě?"
„Ano." Paní Tomlinsonová se opět zachvěla. „Říkám vám pravdu, víte. Margaret od něj opravdu odcházela."
„Já vám věřím, paní Tomlinsonová," řekl Carella. Náhle vstal, přešel pokoj, jemně a něžně vzal její velikou ruku do svých a řekl: „Jsme vám moc zavázáni za vaši pomoc. Jestli pro vás můžeme něco udělat, prosím, zavolejte."
Paní Tomlinsonová vzhledla do tváře vysokého muže, stojícího před pohovkou.
„Děkuju," řekla slabým hláskem.

Kapitola 6

Arthurovi Pattersonovi bylo něco mezi třiceti a čtyřiceti a nedávno si oholil knírek. Carella ani Hawes nevěděli, že Patterson provedl tuto operaci teprve před dvěma dny, ale jako bystrozrací detektivové si měli všimnout, že Patterson si často sahá na místočko nad horním rtem. To místočko vypadalo jako normální kus kůže nad horním rtem kteréhokoli muže, ale Pattersonovi se to nezdálo. Pro něho byl ten kousek kůže veliký a nahatý. Dotýkal se ho, aby se přesvědčil, že se nezvětšuje a není nahatější a nahatější. Jak tam seděl a hovořil o Margaret Ireně Thayerové s dvěma muži od policie, cítil se celý nesvůj. Když se podíval podle nosu dolů, viděl svůj vyčnívající horní ret, oteklý a holý. Měl pocit, že vypadá nesmírně hloupě a byl si jistý, že detektivům jsou jeho holá ústa k smíchu. Opět se dotkl kůže nad rty a pak ruku rychle stáhl.

„Ano," řekl. „Irena Thayerová za mnou přišla kvůli rozvodu."
„Už jste s ní někdy projednával nějaké právní záležitosti, pane Patterson?" zeptal se Carella.
„Výhotovoval jsem jí poslední vůli. To bylo všechno."
„Vy jste pro Irenu Thayerovou sepsal poslední vůli?"
„Ve skutečnosti pro oba. Jak se to obvykle dělá, víte."
„Co se obvykle dělá, pane Patterson?"
„Určitě to znáte! Přejí si, aby všechny mé dluhy a výdaje za pohřeb byly po mé smrti zaplacený co nejdříve. To ostatní, to jest zůstatek mého movitého, nemovitého a osobního majetku, ať už se nalézá kdekoli, odkazují své ženě. Tohleto."
„Takže v případě smrti Michaela Thayera by Irena Thayerová byla zdědila veškerý majetek?"
„Ano, je to tak. A zase opačně, samozřejmě."
„Jak to myslíte?"
„V případě, že by Michael Thayer přežil svou ženu, zdědil by zase on všechno, co patřilo jí. Tak to stálo v závěti."
„Aha," řekl Carella. Chvilí mlčel. Arthur Patterson si sáhl na neexistující knírek. „Měla nějaký majetek?"
„Nevím. Nezdá se to pravděpodobné. Měl jsem dojem, že náklady na rozvod jí dělají starosti."
„Řekla vám to?"
„Řekla." Patterson pokrčil rameny. „Byl jsem ve zvláštním postavení, chápete. Kvůli sepsání závěti za mnou přišel nejdřív Thayer. A teď jsem měl zařídit rozvod jeho ženě. Byla to zvláštní situace."
„Chcete říct, že jste se cítil jako advokát Michaela Thayera?"
„To zrovna ne. Ale... řekněme to takhle... Cítil jsem se jako advokát Thayerovy rodiny, chápete, jak to myslím? Ne jen Ireny Thayerové."
„Ale ona přesto za vámi přišla?"
„Ano. Řekla, že pojede příští měsíc do Rena."
„Ačkoliv to bude nákladné?"
„No, to jí zřejmě dělalo starost. Přišla za mnou nejdřív proto, aby zjistila, jaké jsou rozvodové zákony v Alabamě. Slyšela o tom, že jsou dobré. Ale já jsem jí rozvod v Alabamě nedoporučil."
„Proč?"
„Je to tam teď o něco přísnější. Pokud se ukáže, že tam dvojice přišla jen proto, aby získala rozvod a nemíní se tam usadit, tak v mnoha případech stát z vlastní vůle rozvod zruší. Myslel jsem si, že tohle by nechtěla riskovat. Navrhl jsem jí Mexiko, kde můžete získat rozvod ve čtyřiašedesáti hodinách, ale jí se ten nápad nelíbil."
„Proč?"
„Nevím. Mexický rozvod je stejně dobrý jako každý jiný. Ale laikové se mylně domnívají, že mexické rozvody nejsou legální a je maličkost prohlásit je za neplatné. Zkrátka, nepřistoupila na to. Tak jsem přirozeně navrhl Nevadu. Znáte rozvodové zákony v Nevadě?"
„Neznám," řekl Carella.
„Tak tam požadují šestitýdenní pobyt ve státě a důvody pro rozvod jsou... cizoložství, impotence, opuštění, neposkytování podpory, duševní krutost, fyzická krutost, návyk na alkohol... mohl bych pokračovat, ale z tohohle si uděláte představu."
„Z jakého důvodu žádala o rozvod ona?"
„Duševní krutost."
„Ne cizoložství?"
„Ne." Patterson se odmlčel. „Kdyby to bylo cizoložství, tak by nemusela jezdit až do Rena, že? Chci říct... koneckonců..." Znova zaváhal. „Já nevím, co z toho bych měl s vámi probírat. Já jsem jí dokonce navrhl, aby s manželem zašli do manželské poradny, víte, ale o tom nechtěla ani slyšet."
„Chtěla se rozvést."

„Ano, nedala si říct." Patterson si pohladil horní ret, zřejmě se rozhodoval, jestli má prozradit všechno, co ví. Nakonec vzdychl a řekl: „Byl v tom jiný muž, víte."

„To je celkem nabílední, že ano, pane Pattersoně?" řekl Hawes. „Byli nalezeni spolu."

Patterson zíral na Hawese a pak promluvil hlasem, který si obvykle schovával do soudní síně. „Skutečnost, že byli nalezeni spolu mrtví, ještě neznamená, že plánovali společný život do budoucna. Pan Barlow... tak se jmenoval, že?"

„Ano, Barlow, správně."

„Pan Barlow nemusel být mužem, kterého si chtěla vzít."

„Irenina matka si myslí, že ano."

„Prosím, můžete mít informace, které já nemám."

„Irena vám nikdy neřekla, jak se ten muž jmenuje?"

„Ne. Říkala jen, že někoho miluje a že se chce co nejdříve rozvést, aby se za něho mohla provdat."

„Takhle přesně to řekla?"

„Ano." Patterson opustil svůj hlas ze soudní síně a přijal tón přátelského venkovského advokáta, který rozdává svou filozofii okolostojícím spoluobčanům. „Ze zkušenosti vím, že někteří lidé... ženy a muži též... kteří uvažují o rozvodu, si často nejsou tak docela jisti, jestli ho opravdu chtějí. Myslím to takhle: Irena Thayerová si třeba myslela, že je zamilována do toho vašeho Barlowa a použila to jako důvod, aby unikla ze situace, která pro ni byla nesnesitelná."

„Mluvila o ní jako o nesnesitelné?" zeptal se Hawes.

„Naznačila, že život s Michaelem Thayerem je obtížný, ano."

„Proč?"

„To neřekla."

„Co říkal rozvodu pan Thayer?" zeptal se Carella.

„Nemluvil jsem s ním o tom."

„Proč ne?"

„Paní Thayerová si to přála. Říkala, že si to chce zařídit sama."

„Neřekla proč?"

„Prostě tomu takhle dávala přednost, to je všechno. Chtěla mu to oznámit až z Nevady po začátku rozvodového řízení."

„Proč to chtěla udělat takhle?"

„Víte, ono to není tak neobvyklé." Pokrčil rameny. „Prostě chtěla čekat až do příštího měsíce. Když uvážíme, že existoval jiný muž, tak nemyslím..."

„Do kolikátého v měsíci?" zeptal se Hawes.

„Někdy do konce měsíce." Patterson se usilovně snažil udržet ruce sevřené v klíně, ale bitvu prohrál. Prsty se mu zvedly ke rtům, pohladil ladem ležící kůži, zřejmě se na sebe rozzlobil, a strčil ruce do kapes.

„Ale příští měsíc se rozhodně chystala do Rena, ano?" řekl Carella.

„Ano," řekl Patterson a dodal přemýšlivě: „Sešel jsem se s ní několikrát. A taky jsem jí dobře poradil. Předpokládám, že tu práci mi teď nikdo nezaplatí."

„Neříká závěť něco o zaplacení dluhů a výdajů na pohřeb?" řekl Carella.

„Vlastně ano," řekl Patterson. „Ano, říká. Snad bych mohl předložit účet panu Thayerovi aspoň myslím, ale..." Zamračil se. „Ale ona je to otázka etiky, že? Nemyslíte, že jde o etiku?"

„Jak, pane Pattersoně?"

„Podívejte, já jsem taky jeho právník. Nemusel by pochopit, proč jsem ho neinformoval o nastávajícím rozvodu. Je to háklivá věc." Odmlčel se. „Ale na druhé straně jsem s tím měl hodně práce. Myslíte, že bych mu měl předložit účet?"

„To záleží na vás, pane Pattersoně." Carella chvíli přemýšlel a pak řekl: „Vzpomněl byste si, kdy přesně chtěla odjet?"

„Nepamatuju se," řekl Patterson. „Kdybych si byl jist, že to pana Thayera nerozruší, tak bych mu účet dal. Vážně, dal. Koneckonců, kancelář mě taky něco stojí a paní Thayerové jsem věnoval spoustu času."

„Prosím, vzpomeňte si, pane Pattersoně, zkuste to!"

„Na co?"

„Kdy měla v úmyslu odejet do Rena."

„Bohužel to nevím jistě. Patnáctého, dvacátého, tak něco."

„Bylo to patnáctého?"

„Mohlo to být. Je patnáctého úterý? Vzpomínám si, že řekla v úterý."

Carella vytáhl z náprsní tašky kapesní kalendářček. „Ne," řekl, „patnáctého je pondělí."

„Něco bylo s tím, že do toho přišel víkend, ale nepamatuju si přesně co. Ale řekla úterý, to si pamatuju přesně. Je dvacátého úterý?"

„Ne, dvacátého je sobota. Je možné, že by řekla úterý šestnáctého?"

„Je to možné."

„Byla by k tomu měla nějaký důvod? Čekala na vás, až připravíte nějaké dokumenty nebo tak něco?"

„Ne, o to by se postaral její advokát v Renu."

„Tedy odjet šestnáctého byl její nápad?"

„Ano. Jenže místní advokáti obvykle spis nepřipraví, když jde o rozvod příslušníka jiného státu. Takže to ne..."

„Co?"

„Udělal jsem pro ni spoustu práce, i když to nebyla zrovna příprava právních dokumentů."

„Co jste myslel tím, že do toho přišel víkend, pane Pattersoně?" zeptal se Hawes.

„No, to ona říkala něco o tom, že počká až na pondělí."

„Myslel jsem, že jste řekl úterý.“

„Ano, odjížděla v úterý, ale zřejmě musela v pondělí před odjezdem ještě něco zařídit. Bohužel vám to nedovedu říct podrobněji, zmínila se o tom jen letmo a nejasně, jako by myslela nahlas. Ale odjížděla šestnáctého, to vím. Tím jsem si úplně jistý. A přirozeně jsem jí dal k dispozici všechny svůj čas.“

„Pane Pattersone,“ řekl Carella, „nás přesvědčovat nemusíte.“

„Prosím?“

„Že vám to dalo hodně práce.“

Patterson si okamžitě pohladil horní ret, přesvědčen, že nikdo by si netroufl s ním takhle mluvit, kdyby ještě měl ten svůj knírek. „Nechtěl jsem nikoho přesvědčovat,“ řekl. Cítil se dotčen, ale snažil se nedat to najevo. „Práci jsem udělal a účet předložím.“ Energicky si přikývl na souhlas. „Stejně pochybuji, že by to pana Thayera nějak moc rozčililo. Fakt o nevěře jeho ženy byly plné noviny.“

„Pane Pattersone, co jste si myslel o tom dopise na rozloučenou?“ zeptal se Hawes.

Patterson pokrčil rameny. „O tom, co ho otiskli v novinách? Honba za senzací, nic jiného!“

„Ano, ale zdá se vám, že se shoduje s úmysly paní Thayerové?“

„To je nepřipustná otázka,“ řekl Patterson. „Ovšemže ne. Proč by se měla zasebevraždit, když si dala tolik práce s přípravou rozvodu? Předpokládáme-li, že Barlow je muž, kterého si chtěla vzít...“

„Pořád ještě pochybujete,“ řekl Carella.

„Pouze zkoumám možnosti. Kdyby tu byl ještě další muž...“

„Pane Pattersone,“ řekl Carella, „matoucích možností je dost už teď. Nemyslím, že bychom měli hledat víc potíží, než už máme.“

Patterson se pousmál a řekl: „Domníval jsem se, že policii jde o prošetření všech možností. Zvláště v případě domnělé sebevraždy, která na hony páchne vraždou.“

„Vy věříte, že to byla vražda?“

„Vy snad ne?“ zeptal se Patterson.

Carella se usmál a řekl: „My zkoumáme všechny možnosti, pane Pattersone.“

Když je člověk šéfem policejní laboratoře ve velkoměstě, tak má ke zkoumání možností habaděj. Detektiv-poručík Sam Grossman byl vedoucím policejní laboratoře kriminální ústředny na Hlavní třídě a byl by měl řadu práce, i kdyby mu byla sedmaosmdesátka občas nepředhodila nějaký ten případ. Grossmanovi nevadilo mít řadu práce. S oblibou opakoval jedno staré romské přísloví, v němž se praví něco o tom, že prázdné ruce jsou dílo ďáblovo, a on si rozhodně nepřál, mít prázdné ruce ani cokoli od ďábla. Byly však doby, kdy si přál mít místo obvyklého počtu rukou aspoň šestkrát nebo sedmkrát tolik. Bylo by to snad jiné, kdyby Grossman byl lajdák. Lajdáci zvládnou jakékoli množství úkolů najednou, všechny je vyřídí stejně snadno, ať padne komu padne, jak praví jiné romské přísloví. Ale Grossman byl svědomitý policista a na slovo vzatý vědec a pevně věřil, že policejní laboratoř je tu proto, aby pomáhala těm chudákům chlupatým, kteří se venku lopotí, aby rozřešili zločiny. Platila ho městská správa a on věřil, že si ten plat zaslouží, jedině když bude pracovat jak nejlépe a nejefektivněji dovede.

Grossman byl v čele laboratoře výjimkou, protože byl nejen zkušený detektiv, ale taky zatraceně dobrý chemik. Většinu policejních laboratoří vedli detektivové bez vědeckého vzdělání se štábem kvalifikovaných odborníků: chemiků, fyziků a biologů. Grossman je měl taky, ale měl navíc vlastní vědeckou kvalifikaci a k tomu mozek člověka, který kdysi dávno zápolil s loupežemi, přepadeními, krádežemi a vším, s čím denně přichází do styku detektiv z pátračky. Byly ostatně doby, kdy si Grossman přál být zpátky někde v útulné služebně a vyměňovat si nezapné vtípky s utahanými kolegy. Byly doby, kdy si Grossman přál, aby mohl zůstat v posteli. Jako dneska.

Nikdy nepochopil, podle jakého zákona pravděpodobnosti vězela laboratoř někdy v práci až po uši, a jindy si okusovala nehty. Nikdy nevěděl, jestli náhlý vzestup počtu trestných činů a nehod způsobuje nějaká fáze měsíce nebo poslední jaderná zkouška, jestli lidé v určitých obdobích roku nebo měsíce vyhlásí, že násilí má dovolenou, anebo jestli nějaký marťanský génus se rozhodl, že ten a ten den se hodí k tomu, aby se Grossman a jeho uštvaní pomocníci přetrhli. Věděl jen, že jsou dny, jako ten dnešní, kdy bylo prostě příliš mnoho práce a málo lidí, kteří by ji udělali.

Do obchodu na Jižní patnácté se vloupal lupič amatér tak, že vypáčil zámek u zadního vchodu. Grossmanovi lidé teď porovnávali stopy nalezené na zámku se vzorky stop po hrubém dlátu, které vyšetřující detektivové objevili v pokoji jednoho podezřelého.

V ložnici na Culverově uškrtil někdo ženu. Grossmanovi technici našli na polštáři stopy vlasů a začnou tím, že je porovnají s vlasy uškrtené ženy; jelikož pravděpodobně nebudou její, tak budou muset provést zkoušky, které jim řeknou, jestli tam vlasy zanechal zvíře nebo člověk - v případě, že to byl člověk, musejí určit, z které části těla pocházejí, patří-li muži nebo ženě, jestli byly obarvené, odbarvené nebo nedávno stříhané, dále věk osoby, která je tam tak lehkomyšlně nechala a jestli bylo nebo nebylo deformováno střelbou, ohněm nebo opařením.

Lupič, přecházející v panice, když zaslechl blížící se sirénu hlídkového vozu, se snažil oddálit pronásledovatele třemi výstřely do benzinové stanice. Pak utekl. Grossmanovi technici teď porovnávali vyřazené náboje se vzorky nábojů vystřelených z pistolí podle svých obsáhlých seznamů a snažili se určit značku zbraně, kterou zločinec použil, aby policajti z jednadsmesátky mohli zapátrat zase ve svých kartotékách po eventuální stopě.

Desetiletá holčička obvinila vrátného v jejich domě, že ji vylákal do místnosti v suterénu a tam ji přinutil, aby se poddala jeho sexuálním choutkám. Bylo třeba podrobit šaty dítěte prohlídce, zda se najdou stopy po semeni a krvi.

Na dálnici byl nalezen mrtvý pětáctýřicetiletý muž, zřejmě oběť automobilisty, který ujel. Střepy skla nalezené v jeho šatstvu byly nyní porovnávány se vzorky rozbitého předního světla z opuštěného a ukradeného auta ve snaze identifikovat vůz a určit, jestli je to ten, který toho člověka srazil.

Otisky prstů, otisky dlaní, nepatrné stopy po zpocených pórech, otisky nohou, podrážek a ponožek, rozbitá okna,

rozbité zámky od dveří, stopy zvířat a pneumatik, prach a rez a péra a povlaky, spálená kůže po provaze a po střelném prachu, skvrny po barvě nebo moči a oleji - všechno tam ten den bylo a všechno čekalo, až bude prozkoumáno a porovnáno, identifikováno a zaneseno do katalogu.

A ještě k tomu tam byla ta zdánlivá sebevražda, kterou mu pánové ze sedmaosmdesátky hodili do klína.

Grossman těžce vzdychl a znova si prohlédl náčrtek, kterým mu laboratorní malíř zpodobnil, jak to v komnatě smrti vypadalo.

Při sebevraždě jako při baseballu je někdy těžké říct, kdo je kdo, nebo co je co, aniž by člověk měl seznam. Grossman obrátil náčrtek zatavený v plastické fólii a četl si vysvětlivky napsané na stroji a přilepené k jeho zadní straně:

LOŽNICE - BYT 1 A JIŽNÍ PÁTÁ ULICE 1516

1. Židle a ženské oblečení
2. Ženské střevíce
3. Předložka
4. Skvrna od whisky
5. Láhev od whisky obrácená dnem nahoru
6. Láhev od whisky stojící
7. Postel a oběti
8. Stoleček s psacím strojem
9. Mužské polobotky

10. Lenoška a mužské šatstvo
11. Stoleček s lampou
12. Dopis napsaný na stroji a náramkové hodinky
13. Náprsní taška, klips do vázanky, drobné
14. Šňůra perel, náušnice
15. Prádelník

Kolečka s písmeny A, B, C, D a E označovala, jak Grossman věděl, úhel snímání; fotografie byly v obálce, kterou držel v ruce. Policejní fotograf pořídil snímky v tomto pořadí:

- A. Detail dopisu a náramkových hodinek, které na něm ležely na prádelníku.
- B. Polodetail oblečení Tommyho Barlowa na lenošce a jeho polobotek stojících vedle lenošky.
- C. Celkový záběr postele s ležícími těly Ireny Thayerové a Tommyho Barlowa.
- D. Polodetail předložky u postele a dvou lahví od whisky, rovněž židle, přes níž a na níž ležely šaty Ireny Thayerové, vedle židle stály její střevíce.
- E. Detail psacího stroje na stolečku vedle postele.

Grossman si prohlédl náčrtek a fotografie ještě několikrát, znova si přečetl zprávu, kterou připravil jeden jeho technik, a pak se usadil v laboratoři za dlouhý bílý pult, sundal ze zdi telefonní sluchátko a vytočil Frederick 7-8024. Telefon vzal seržant v centrále a okamžitě ho spojil se Stevem Carellou, který byl nahoře ve služebně.

„Mám už pohromadě všechno ty nesmysly o té vaší sebevraždě," řekl Grossman. „Chceš to slyšet?"

„Chci," řekl Carella.

„Máte u vás moc práce?"

„Přiměřeně."

„Páni, to byl den," řekl Grossman. Unaveně vzdychl. „Copak vám řekli, že je příčinou smrti tady těch?" zeptal se.

„Akutní otrava kyslíčným uhelnatým."

„Hmm," řekl Grossman.

„Proč? Našli jste snad nějaký prázdný nábojnice nebo něco?"

„Takový štěstí nemáme. Jako sebevražda to teda vypadá, podle toho, co tu máme, ale přece jenom... Já nevím. Je na tom něco, co není tak docela košer."

„Například co?"

„Člověk by řekl sebevražda, že jo?" řekl Grossman opatrně. „Lahve od whisky, otevřené kohoutky od plynu, výbuch. Všechno klapě, že jo? Souhlasí s čísly."

„Jakýma čísly?"

„O smrti z kyslíčným uhelnatým u nás ročně. Mám tady tabulku. Mám ti přečíst, co tam stojí?"

„Přečti," řekl Carella s úsměvem.

„Osm set čtyřicet mrtvých za rok, z toho čtyři sta čtyřicet sebevražd. Z toho čtyři sta třicet pět svítiplynem. Takže to odpovídá, ne? A teď ty lahve od whisky. Sebevrazi tohoto typu se často opijou do nemoty, až když pustí plyn. Nebo někdy spolknou prášky na spaní, cokoli, aby smrt byla hezká a příjemná, chápeš?"

„Jo, hezká a příjemná," řekl Carella.

„Tak. Ale tady u tyhle věci něco nesedí, Steve. Říkám ti to poctivě, že si tím lámu hlavu."

„Na cos přišel, Same?"

„Tak zaprvé tahle šaškárna s lahvama od whisky na podlaze. Ne u hlav postele, ale u nohou. A jedna z nich je převržená. Proč byly flašky u nohou postele, kde na ně nemohl ten párek dosáhnout, jestli opravdu pil?"

„Oni nepili, Same," řekl Carella. „Podle našeho toxikologa nebyli opilí."

„Tak kam se všichni ten chlast poděl?" řekl Grossman. „A ještě něco, Steve. Kde jsou sklenice?"

„To nevím. Kde jsou?"

„Ve dřezu v kuchyni. Pěkně krásně umytý. Dvě sklenice ve dřezu a svítí čistotou. Legrační?"

„K popukání," řekl Carella. „Když sis pustil plyn a snažíš se opít, proč bys vylízl z postele, abys umyl sklenice?"

„Ale oni museli přece vylízt z postele tak jako tak, že jo? Aby se oblíkli."

„Jak to myslíš?"

„Koukni, Steve, ta celá věc vypadá na hnízdečko lásky, ne? Hledali jsme na jejich šatech skvrny od semene a nenašli nic. Takže museli být nahý, když..."

„Když nic," řekl Carella.

„Jak to víš?"

„Pitevní zpráva. Žádný stopy po souloži."

„Ale ale," řekl Grossman. „Tak proč byli skoro nahatý?"

„Chceš inteligentní odhad?"

„Vymáčkni se."

„Měli pravděpodobně v úmyslu zemřít slavně a romanticky. Částečně se svlíkli, pustili plyn a pak už neměli sílu něco podniknout. Mohlo by to být."

„Moc inteligentní mi to nepřipadá," řekl Grossman.

„Tak dobrá," řekl Carella. „Byli to exhibicionisti. Chtěli, aby noviny otiskly jejich fotky bez šatů."

„Tohle zní nejen neinteligentně, ale přímo idiotsky."

„Tak mi navrhní něco lepšího."

„Třetí osoba v bytě," řekl Grossman.

„To má být inteligentní?"

„Přímou vysoce inteligentní," řekl Grossman. „Když vezmeme v úvahu, že byly použity tři sklenice."

„Cože?"

„Tři sklenice, povídám."

„Před chvílí jsi řekl dvě."

„Řek jsem dvě ve dřezu. Ale my jsme prohlídli skříňku nad dřezem a zkontrolovali sklenice, protože jsme neměli zrovna co dělat, chápeš? Většina byla rozbitá výbuchem ale."

„Ale co, honem!"

„Lehkej poprašek na všech, mimo jedny. Ta byla nedávno umytá a pak utřená utěrkou, kterou jsme našli na věšáčku pod dřezem. Stejný vlákna na sklenici. Co ty na to?"

„Mohli použít tři sklenice, Same."

„To ano. Ale proč potom nechali dvě ve dřezu a tu třetí vrátili do skřínky?"

„Já člověče nevím."

„Třetí osoba," řekl Grossman. „Ve skutečnosti, když zvážím ještě poslední a podle mě moc, ale moc prapodivnej jev, tak jsem přesvědčen, že ta třetí osoba je víc než jen inteligentní odhad."

„Jaký poslední jev, Same?"

„Žádný otisky v pokoji."

„Cože?"

„Žádný otisky."

„Otisky třetí osoby, chceš říct?"

„Ničí chci říct."

„Nechápu."

„Vždyť ti to povídám," řekl Grossman. „Žádný otisk prstu na ničem. Nic na sklenicích, nic na flaškách, nic na psacím stroji, dokonce ani na botách, Steve. A teď mi řekni, jak chceš k sakru napsat dopis na rozloučenou a nenechat otisky na klávesách? Jak si zuješ boty - když jsou pořádně vyleštěné, sejmou se z nich parádní otisky - a nenechat na nich stopy? Jak si naleješ něco do sklenice a nenecháš na flašce aspoň otisk dlaně? Povídám ti, Steve, smrdí to až hrůza."

„Co si myslíš ty?"

„Já si myslím, že někdo obešel ten pokoj a utřel každou plochu, každé předmět, kterýho se někdo - a zvláště on - dotknul."

„Muž?"

„To jsem neřek."

„Řek jsi obešel a dotknul."

„Poetická licence. Moh to být muž, ženská nebo cvičená opice, co já vím. Jen jsem ti vylíčil, že v tom bytě není nic, dočista nic. A proto to smrdí. Ten, kdo to celý otřel, si určitě přečetl řadu románů o tom, jak policie dopadne nebezpečný zabiják, který se prozradí, protože po sobě nechává otisky."

„My jim ale neřekneme, jak je to doopravdy, co?"

„Ani nápad, ať se dohadují," řekl Grossman. „Tak co myslíš?"

„Musely to být hotový orgie," řekl Carella s úsměvem.

„To myslíš vážně?"

„Chlast, nahý ženská - třeba dvě nahý ženský, co my víme. Co jinýho by to mohlo být?"

„Jinýho to mohlo být, že je někdo našel v posteli pohromadě, oddělal je a pak to narafičil, aby to vypadalo jako sebevražda."

„Nejsou na nich stopy násilí, Same."

„Já ti jen říkám, co si myslím. Podle mě byl v tom pokoji někdo třetí. Kdo nebo proč, to už si budete muset vymyslet

sami."

„Díky."

„Za málo. Jak se má žena a děti?"

„Výborně. Same..."

„Hm?"

„Same, vůbec žádný otisky? Ani jedinej?"

„Zhola nic."

Carella chvíli uvažoval a pak řekl: „Třeba to všechno utřeli sami."

„Proč?" zeptal se Grossman.

„Kvůli pořádku. Jaks to řek. Dopis pořádně napsanej, pořádně složený šatstvo, boty pořádně postavený u postele. Třeba to byli lidi se smyslem pro pořádek."

„To určitě. Pěkně všechno utřeli a pak se odebrali na věčnost."

„Možný to je."

„To určitě," řekl Grossman. „Ty bys to udělal?"

„Já nemám smysl pro pořádek," řekl Carella.

Kapitola 7

Kombinace Berta Klinga s Michaelem Thayerem neseděla. Hawes měl Klinga ohromně rád, nebo aspoň měl rád toho Klinga, kterého znal až do loňska; nový Bert Kling byl někdo, koho neznal vůbec. Strávit s ním delší dobu byl zvláštní a beznadějný zážitek. Byl to přece Bert Kling, ten nevinný mladý vzhled, blond vlasy, týž hlas. Člověk ho viděl vcházet do služebny nebo jít po ulici a měl chuť přistoupit k němu s napřaženou rukou a říct: „Ahoj, Berte, jak se máš?" Chtělo se vám s ním žertovat nebo probrat detaily zamotaného případu. Chtělo se vám sednout si s ním a dát si kafe ve dnech, kdy venku prší. Chtělo se vám mít rád toho chlapíka, který měl obličej a postavu Berta Klinga, chtělo se vám říct mu, že jste kamarádi, chtělo se vám navrhnout: „Tak pojď, Berte, dneska si spolu dáme do nosu!" Tohle všechno se vám chtělo udělat, říct tyhle věci, protože jste důvěrně znali jeho obličej a jeho chůzi, i hlas byl známý - a pak něco způsobilo, že jste se na místě zarazili a měli pocit, že vidíte jen sádrový odlitek Berta Klinga, že mluvíte jen s jeho natočeným hlasem, že něco uvnitř v té skořápce zemřelo. A vy jste samozřejmě věděli co, věděli jste, že někdo zavraždil Claire Townsendovou.

Lidé truchlí různě.

Když se něčí snoubenka stane obětí brutálního a nesmyslného masakru v knihkupectví, může člověk reagovat mnoha způsoby a všechny platí, žádný se nedá předem stanovit. Člověk si může oči vyplakat týden nebo měsíc a pak tu smrt přijmout, přijmout, že život jde dál, i když bez dívky, s kterou se chtěl jednoho dne oženit, život pokračuje, život znamená pohybovat se kupředu a smrt znamená stanout. Bert Kling by mohl přijmout život kolem sebe, mohl by přijmout smrt jako přirozenou součást života.

Nebo by mohl reagovat jinak. Mohl tu smrt kategoricky odmítnout, neuznat ji. Mohl žít dál s představou, že Claire Townsendová někde žije a daří se jí dobře, že události, které začaly 13. října loňského roku telefonem do služebny a pokračovaly šokujícím objevem Claire mezi oběťmi masakru v krámě a vyvrcholily nemilosrdným zmlácením jejího vraha - mohl dál předstírat, dokonce věřit, že se nic z toho nestalo. Všechno by bylo jako dřív. Čekal by na Clairin návrat, na to, jak se s ní bude smát a držet ji v náruči a znovu ji milovat a jak se jednoho krásného dne vezmou. Mohl sám sebe šidit tímto způsobem.

Anebo mohl její smrt přijmout bez jediné slzy, dovolit žalu, aby v něm kámen po kameni rostl v masivní pomník, až se usměvavý zevnějšek změní v ozdobnou fasádu ohromného, černého a rozpadajícího se hrobu, kolem něhož se honí vítr.

Pro účetnickou mysl může být snadné ocenit smrt snoubenky a podrobit se kmenovému rituálu pohřbu, pak cítit dívčinu památku a filozoficky se přitom přizpůsobit faktům života a smrti. Účetní sečítá sloupce čísel a rozhoduje o tom, kolik jeho klient dluží strýčku Samovi na daních. Účetnická mysl se zabývá matematikou. Bert Kling byl policista. A když je někdo policista, když každý jeho den a všechno, co dělá, souvisí se zločinem, připomíná se mu obraz dívky, kterou miloval, a způsob, jakým zemřela, neustále. Jedna věc je chodit po ulicích revíru a pokárat šestiletého prcka, který stojí na rohu ulice

„Její matka tvrdí něco jiného."

„Co řekla její matka?"

„Jestli si dobře pamatuju tu zprávu," řekl Kling, „paní Tomlinsonová o vás mluvila jako o tyranovi. A že rád poroučíte." Kling se odmlčel. „Hádali jste se se ženou často?"

„Skoro nikdy."

„Uhodil jste ji někdy?"

„Co prosím?"

„Jestli jste ji někdy uhodil, natloukl ji? Stalo se to někdy?"

„Nikdy. Ovšemže ne."

„Berte..."

„Okamžik, Cottone, buď tak hodný. Okamžik!" Upřel netrpělivé oči na Hawese a pak se obrátil zase k Thayerovi. „Pane Thayere, vy na nás chcete, abychom uvěřili, že mezi vámi a vaší ženou nebyly žádné rozpory, když ona celou dobu laškovala..."

„Já jsem neřekl, že mezi námi nebyly žádné rozpory.“
„... s jiným mužem a měla v úmyslu se s vámi rozvést? Tak buď vám na ní vůbec nezáleželo nebo...“
„Já jsem ji miloval.“
„... nebo jste byl úplně zaslepený a neviděl jste, co se vám děje přímo před nosem. Tak co z toho to bylo, pane Thayere?“
„Miloval jsem Irenu. Věřil jsem jí.“
„A milovala ona vás?“ vyštěkl Kling.
„Myslel jsem, že ano.“
„Tak proč se chtěla rozvádět?“
„Já nevím. Dověděl jsem se to až teď. Nevím ani, jestli je to pravda. Jak mám vědět, jestli je to pravda?“
„Protože my vám to říkáme. Měla v úmyslu odejet šestnáctého května do Rena. Říká vám to něco, pane Thayere?“
„Ne.“
„Věděl jste, že se pravidelně schází s Tommym Barlowem?“
„Berte...“
„Věděl?“
„Ne,“ řekl Thayer.
„A kam jste si myslel, že chodí každý týden, každý druhý týden?“ zeptal se Kling.
„K matce.“
„Proč o vás její matka říká, že jste tyran?“
„Nevím. Nemá mě ráda. Může o mně říct cokoli.“
„Kolik je vám let, pane Thayere?“
„Třiatřicet.“
„Kolik bylo vaší ženě, když zemřela?“
„Dvacet. Vlastně skoro jednadvacet.“
„Jak dlouho jste byli manželé?“
„Skoro tři roky.“
„Takže jí bylo osmnáct, když jste si ji vzal?“
„Ano. Právě osmnáct.“
„A vy jste byl jak starý?“
„Třicet.“
„To je pořádný rozdíl, že pane Thayere?“
„Když se mají dva lidé rádi, tak ne.“
„A vy jste se měli rádi?“
„Ano.“
„A vy tvrdíte, že jste nevěděl nic o milenci své ženy nebo o tom, že vás chce příští měsíc opustit?“
„Ano, je to tak. Kdybych to byl věděl.“
„Ano, pane Thayere? Co byste byl udělal, kdybyste to věděl?“
„Byl bych si s ní o tom promluvil.“
„To je všechno?“
„Byl bych se jí to snažil rozmluvit.“
„A kdyby se to nezdařilo?“
„Byl bych ji nechal jít.“
„Nebyl byste na ni křičel a nutil ji?“
„Já jsem na ni nikdy nekřičel, ani jsem ji... Byl jsem na Irenu hodný. Věděl jsem, že je o moc mladší než já. Měl jsem ji strašně rád... strašně rád.“
„A co k ní cítíte teď, pane Thayere? Teď, když už všechno víte?“
Thayer dlouho váhal. „Škoda, že si se mnou o tom nepromluvila,“ řekl konečně. „Takhle se to nemá dělat. Měla si se mnou o tom pohovořit.“
„Pijete, pane Thayere?“ zeptal se Kling najednou.
„Ne... vlastně... tu a tam si dám skleničku. Ale že bych pil, to se říct nedá.“
„Vaše žena pila?“
„Ve společnosti. Tu a tam jedno martini.“
„Skotskou?“
„Někdy.“
„V pokoji, kde ji našli, byly dvě láhve whisky. Obě prázdné. Jedna byla převržená, ale druhou patrně někdo vypil. Kolik nejvíc vypila vaše žena?“
„Tak čtyři skleničky. Snad pět. Za večer, chci říct. Na večírku nebo tak.“
„Jak na ni působil alkohol?“
„No... po třech nebo čtyřech skleničkách byla tak trošku v náladě.“
„Co by s ní provedlo půl láhve whisky?“
„Asi by upadla do bezvědomí.“
„Udělaloby se jí zle?“
„Snad.“
„Udělaloby se jí někdy nanic po alkoholu?“

„Jednou nebo dvakrát. Ona opravdu pila málo, tak těžko můžu říct.“

„Podle pitevní zprávy vaše žena nebyla opilá, pane Thayere. Přesto jedna plná láhev, možná ještě víc, bylo v tom bytě vypito v den, kdy zemřela. Buď ji někdo vypil, nebo ji vylil do odpadu. Co si myslíte, že to bylo?“

„Já nevím,“ řekl Thayer.

„Právě jste mi řekl, že vaše žena moc nepila. Řekl byste, že by byla s to vypít celou láhev whisky?“

„Nevím.“ Zase zavrtěl hlavou. „Nezdá se mi především to, že by Irena spáchala sebevraždu. Nevěra se mi nezdá... rozvod se mi nezdá... tak jak můžu vědět, co by udělala nebo neudělala? Já neznám tu ženu, která se prý sama zabila, která měla milence, která chtěla odjet do Rena, já ji prostě neznám, tak proč se mě na ni ptáte? To není Irena! To je nějaká... nějaká... nějaká...“

„Co nějaká, pane Thayere?“

„Nějaká cizí žena,“ řekl tiše. „Ne moje žena. Nějaká cizí žena.“ Zavrtěl hlavou. „Cizí žena.“

Vstupní hala v paláci Brio se hemžila muzikanty, sboristkami, tanečníky, aranžéry, skladateli a agenty a vzduch byl nabitý jejich nejnovějším hudebním žargonem.

„Chápeš, brácho, řek sem mu buď to bude za dva na víkend nebo adios.“ Rámus ohlušil detektivy, sotva vystoupili z výťahu. „Ten pitomec si dal trubku do zastavárny. Tak mu říkám, hele kámo, do čeho chceš foukat, kdyžs dal trubku do freu? A von říká, že stejně nemůže hrát, když si nemá co šlehnout, takže trubku zastavil, aby měl na dávku, takže teď stejně nemá do čeho fouknout, tak jestli tohle není na bednu?“ Dívky s očima plnými naděje, s odbarvenými blond vlasy a uvolněnými pohyby boků jako u baletek, pozounisti s dlouhými pažemi a krátkými bradkami, agenti s pronikavými hnědými očima za módními brýlemi s černými obroučkami, zpěvačky s vlasy padajícími přes jedno oko. „Tak sem mu řekla, vid', proč bych měla jít s tebou, když nejdu s nikým jiným z kapely, vid', a von řek, tohle je jiný. A já řekla jak jiný? A von mi strčil ruku pod sukni a říká, tohle je láska, miláčku.“ Osamělý překupník s drogami na okraji davu čekající na odpolední schůzku s pianistou, který propadl drogám už ve čtrnácti letech, sedmnáctiletá dívka s účesem a la Kleopatru vyhlížející trumpetistu, který jí domluvil zkoušku se svou kapelou, vzduch plný vět a slov pronášených páté přes deváté, slov, která Kling jakživ neslyšel. Hezké dívky přehnaně nalíčené, ale přesto hezké se svěží jiskrou v očích a v těsných šatečkách napjatých na zaoblených zadečcích, takové, jaké Kling v životě neviděl. Nacpaná hala a stánek s novinami černajícími se nápadnými titulky, které se už nezajímají o Tommy-ho Barlowa a Irenu Thayerovou, protože je z první stránky vytlačily nejčerstvější náladové skopičiny Nikity Chruščova. Protlačili se davem jako dva podnikatelé, kteří právě skončili obchodní jednání, a vynořili se do blednoucího jasu pozdního dubnového odpoledne.

„Šel jsi na něj moc zoztra,“ vyhrkl Hawes zčistajasna. Neotočil se a nepodíval se na Klinga.

„Třeba je zabil,“ řekl Kling nezvučně.

„A třeba taky ne. Kdo si myslíš, že jseš? Jeho milost nejvyšší kat?“

„Chceš se se mnou poprat, Cottone?“ zeptal se Kling.

„Ne. Jen ti to říkám.“

„Co mi říkáš?“

„Říkám ti, že jsou správný policajti a policajti prevíti, a já bych nerad, kdyby ses stal jedním z těch prevítů.“

„Děkuju.“

„Dej si na to pozor, Berte.“

„Děkuju.“

Stáli chvíli na chodníku a kolem nich se řtili lidé pospíchající domů z kanceláří. Pro tu chvíli se zdálo, že se nedá nic dalšího říct. Stáli tu s rozepnutými kabáty a s rukama v kapsách jako dva cizí lidé.

„Vracíš se k nám?“ zeptal se Kling.

„Myslel jsem, že zprávu budeš chtít napsat ty,“ řekl Hawes. Odmlčel se a pak řekl jedovatě: „Ptal ses ty.“

„Asi jo.“

„Samo. Tak taky napiš zprávu.“

„Zlobíš se?“

„Zlobím.“

„Jdi do prdele,“ řekl Kling a vmísil se mezi dav.

Hawes se za ním chvíli díval a pak potřásl povážlivě hlavou. Vyndal ruce z kapes, zaváhal, zase tam ty ruce strčil a pak zamířil k nejbližší stanici metra.

Byl rád, že se zbavil Klinga a služebny. Byl rád, že je u Christiny Maxwelllové, která vyšla ze své kuchyně a nesla táč s šejkrem na martini a dvěma sklenicemi s ledem. Díval se na ni, jak jde k němu. Od té doby, co ji poznal, nechala si narůst dlouhé blond vlasy; splývaly jí volně podle oválného obličejce a jako tečky se v nich odrážely paprsky zapadajícího slunce, které sem vnikaly oknem. Zula se, sotva přišla domů z práce, ale nechala si punčochy a teď tiše ťapkala přes pokoj s instinktivním, vše slibujícím ženským půvabem. Rovná černá sukně se napínala při každém pohybu stehem a nohou, koktejlový podnos balancoval na dlouhé ruce se zašpičatělými prsty, druhá ruka stírala z líčka spadlou řasu. Modrá hedvábná blůzička odrážela nafialovělou modř jejích očí a těsně přiléhala k něžné křivce nader. Postavila podnos a ucítila na sobě jeho oči. Usmála se a řekla: „Nedělej to, znervózňuješ mě.“

„Co mám nedělat?“

„Takhle se na mě dívat.“ Rychle nalila do obou sklenic až po okraj.

„Jak takhle?“

„Svíkáš mě,“ Christina mu podala jedno martini a rychle dodala: „Očima.“

„To by byl ale nepraktický způsob svíkáni,“ řekl Hawes. „Očima.“

„Byl, ale ty to stejně děláš.“

„Já se na tebe jen dívám. Dívat se na tebe je radost." Zdvihl sklenici a řekl: „Ať žije dívání na tebe," a spolkl pořádný doušek ginu a vermutu.

Christina se posadila do židle naproti němu, vytáhla nohy pod sebe a popíjela. Podívala se přes okraj sklenice a řekla: „Co takhle, kdyby sis mě vzal? Pak by ses na mě mohl koukat celý den."

„Já si tě vzít nemůžu," řekl Hawes.

„Proč ne?"

„Protože správný policajt umírá mladý."

„Tak s tím si nemusíš dělat starosti."

„Chceš snad říct, že nejsem správný policajt?"

„Myslím, že jsi vynikající policajt. Ale zrovna nejmladší už nejsi."

„To je pravda. Začíná mi vrzat v kloubech." Odmlčel se a řekl: „Ale některý správný policajt umírá i stan. Vlastně dřív nebo později umírájí všichni policajti. Správný, špatný, počestný, darebáci..."

„Darebáci? Ty, co berou úplatky?"

„Nojo. Ty taky umírájí."

Christina zavrtěla se šibalským úsměvem hlavou. „Policajti darebáci neumírají nikdy," řekla.

„Že ne?"

„Ne. Berou prachy tak dlouho, až s nimi zmizí"

Hawes se zašklebil a dopil sklenici. „Myslím, žeš to trochu přehnala," řekl.

„Já myslím, že to trochu přeháníš ty, když se vyhýbáš řečem o naší nadcházející svatbě."

„Chtěla říct ucházející."

„Chtěla jsem říct nadcházející, ale ucházející bude taky."

„Já jsem asi opilej, aspoň mám ten pocit," řekl Hawes, „a vypil jsem jednu skleničku."

„Já jsem opojná žena," řekla Christina.

„Tak pojď sem a trochu mě opojuj."

Christina potřásla hlavou. „Aní nápad. Nejdřív se chci ještě napít." Dopila sklenici a nalila dvě čerstvá martini.

„Kromě toho mluvíme o svatbě. Jsi počestnej policajt?"

„Absolutně," řekl Hawes a zdvihl sklenici.

„Nemyslíš, že počestný policajt by si měli vybírat počestný ženy?"

„Absolutně."

„Tak proč ze mě nechceš udělat počestnou ženu?"

„Ty už jsi počestná žena. Jen počestná žena dovede namíxovat takovýhle martini."

„Není na něm nic špatného a kromě toho ty už zase chceš mluvit o něčem jiném."

„Myslel jsem na tvý nohy," řekl Hawes.

„Já myslela, že na moje martini."

„Proto to vypadalo, že chci mluvit o něčem jiném."

„Teď jsem opilá zase já," řekla Christina. Zatrásla hlavou, jako by chtěla vystřízlivět. „Řekni to ještě jednou."

„Copak?" řekl Hawes. „Ty nemáš ráda Ionesca?"

„Nejenže ho mám ráda, ale taky mu nerozumím."

„Pojď sem na kanape a já ti Ionesca vysvětlím."

„Nechci," řekla Christina. „Budeš mi dělat neslušný návrhy."

„To budu."

„Myslím, že muž by si měl ženu vzít, než se mu dovolí, aby jí dělal neslušný návrhy."

„Vážně si to myslíš?"

„Samozřejmě."

„Tak jo."

„Co sis myslel o mých nohách?" zeptala se Christina.

„Že jsou moc pěkný."

„Pěkný. Takhle se podle tebe popisují ženské nohy?"

„Krásně tvarovaný."

„Ano?"

„Půvabně zaoblený."

„Pokračuj."

„Nádherný."

„Nádherný?"

„Rád bych ti stáhnul punčochy," řekl Hawes.

„Proč?"

„Abych si mohl sáhnout na tvý nádherný nohy."

„Žádný neslušný návrhy," řekla Christina. „Pamatuj na to!"

„Pravda, zapomněl jsem. Rád bych ti sundal punčochy, abych líp viděl tvý nohy."

„Rád bys mi sundal punčochy," řekla Christina, „abys mi mohl sáhnout pod sukni a rozepnout podvazky."

„Na to jsem nemyslel, ale když se o tom zmiňuješ..."

„Zmínil ses ty."

„Máš podvazkovéj pás?"

„Ano."

„Podvazkový pasy mám rád."

„Jako všichni mužský."

„Proč by měli všichni mužský mít rádi podvazkový pasy? A jak vůbec víš, jaký jsou všichni mužský?"

„Žárlíš?"

„Nežárlím," řekl Hawes.

„Kdybysme se vzali, neměla bych možnost poznat, jaký jsou jiný mužský," řekla Christina. „Byl bys jedinej muž v mým životě."

„To jako, že teď jsou v tvým životě i jiný muži?"

Christina pokrčila rameny.

„Který to jsou?" řekl Hawes. „Já je zatknou."

„Z jakýho důvodu?"

„Brání pravý lásce."

„Máš mě rád?" zeptala se Christina.

„Pojď sem a já ti to řeknu."

Christina se usmála.

„Pojď."

Znova se usmála. „Jak dlouho bys řekl, že se známe, Cottone?"

„Počkej, čtyři roky."

„Správně. Kolikrát si myslíš, že jsme se milovali v těch čtyřech letech?"

„Dvakrát," řekl Hawes.

„Ne, vážně."

„Vážně to chceš vědět? Tak vážně jsme se milovali... kolik je čtyřikrát třistapěšedesát?"

„Dej pokoj, vážně!"

„Já nevím, Christino, na mou duši. Proč se ptáš?"

„Myslím si, že bysme se měli vzít."

„Ach tak," řekl Hawes, jako by šlo o objev. „Tak k tomu jsi směřovala? Aha!"

„Máš to se mnou rád?"

„Miluju to s tebou."

„Tak proč se se mnou neoženíš?"

„Pojď sem a já ti to vysvětlím."

Christina prudce vstala. Ten pohyb ho překvapil. Naráz se zatvářila vážně a její pohyb nabyl na cílevědomosti. Šla v punčochách k oknu a chvíli tam stála, odrážejíc se od něho jako silueta. Zešeřelá obloha se dotkla jejího obličeje posledním odleskem zapadajícího slunce. Stáhla žaluzii a obrátila se k Hawesovi s tímž vážným výrazem, jako kdyby se chtěla dát do pláče. Pozoroval ji a podivil se, jak se situace zčistajasna stala vážná. Anebo byla vážná celou to dobu, nebyl si teď jistý. Postoupila o krok k němu a upřela na něho dlouhý a hluboký pohled, jako by se snažila o něčem rozhodnout; pak si tiše vzdychla, bylo to jen krátké nadechnutí, a rozepjala si blůzičku. Díval se v ztemnělém pokoji, jak se svléká. Pověsila blůzičku přes zadní opěradlo židle, pak si rozepjala podprsenku a položila ji na sedadlo, stáhla si sukni a rozepjala podvazky a on se jí díval na nohy, když si srolovala punčochy přes lýtky a kotníky. Pak vstala, pověsila punčochy přes opěradlo židle a stála proti němu jen v kalhotkách a podvazkovém pase; nakonec si sundala i kalhotky a taky je položila na sedadlo.

Blížila se k němu v šerém tichu pokoje jen v tom černém podvazkovém pase, zastavila se před pohovkou, na které seděl, a řekla: „Já tě mám ráda, Cottone. Víš, že tě mám ráda, víš to?"

Vzala jeho obličej do obou štíhlých rukou a dala hlavu na stranu, jako by ten obličej viděla poprvé, prohlédla si ho, pak se jedna ruka lehce pohnula k bílému pruhu v jeho zrzavých vlasech, dotkla se ho a putovala dál přes spánek a nos až k jeho ústům, jako by pátrala ve tmě.

„Nemáš mi co říct?" zeptala se. „Nemáš mi co říct, miláčku?"

Stála před pohovkou, na které seděl, a dívala se na něho s podivně zamyšleným úsměvem na rtech. Objal ji rukama kolem pasu a něžně ji přitáhl blíž, položil si jí hlavu na prsa, a když slyšel bouřlivý tlukot jejího srdce, napadlo ho, že jí opravdu nemá co říct. A že vlastně neví, co je láska. Zdálo se mu, že ji zná už strašně dlouho, viděl ji takhle se svlékat už tolikrát, tiskl ji k sobě, slyšel jí tlouct srdce pod plnými nadry. Byla to Christina Maxwelllová, krásná, veselá, vášnivá, vzrušující a byl s ní radši než s kýmoli jiným na světě. Ale jak ji tak tiskl k sobě, poslouchal její bušící srdce a cítil ten zamyšlený úsměv, který jí dosud nezmizel ze rtů a věděl, že její oči mají pořád ještě ten vážný výraz, přemýšlel, jestli něco z toho je láska, a vzpomněl si na Irenu Thayerovou a Tommyho Barlowa na posteli v tom bytě plném svítíplny.

Ruce na Christininých zádech se sevřely pevněji.

Zoufale zatoužil mít ji blízko u sebe.

Políbila ho na ústa a pak klesla na pohovku vedle něho, natáhla dlouhé nohy a ještě jednou se na něho velice vážně podívala. Pak se zamyšlený úsměv projasnil a ona řekla: „Protože v něm vypadáme francouzsky."

„Cože?" řekl nechápavě.

„Podvazkový pas," vysvětlila Christina. „Proto se mužským líbí."

Kapitola 8

Tommy Barlow byl urostlý, svalnatý chlapík, měřil metr osmdesát pět a vážil osmdesát tři kila; měl vysoké čelo a

hranatou bradu a byl plný utajené síly. Ta utajená síla vzala ve smrti úplně za své - nic není tak bezmocného jako mrtvola - ale dokonce ani ve smrti se Tommy Barlow v nejmenším nepodobal svému mladšímu bratrovi.

Ten otevřel Carellovi a Meyerovi dveře čtyři dny po Barlowově pohřbu. Oba měli na sobě trenčkoty, ale ne proto, aby vypadali jako detektivové. Měli je proto, že dubnově mrholilo.

„Amos Barlow?“ zeptal se Meyer.

„Ano?“

Meyer blýskl odznakem. „Detektivové Carella a Meyer. Rádi bychom vám položili několik otázek.“

„Můžete mi to ukázat ještě jednou?“ řekl Barlow.

Meyer, jinak nejtrpělivější policista v revíru, jestli ne v celém městě, znovu ukázal odznak. Trpělivost byla u něho jednak nabytá vlastnost, jednak dědictví po otci Meyerovi, který si zaživa potrpěl na kanadské žertíky. Když Meyerova matka přišla za Maxem a řekla mu, že je už zase v jiném stavu, starý Max tomu prostě nemohl uvěřit. Myslel si, že doba, kdy se boží zázraky tohoto druhu mohou přihodit jeho ženě, která už byla v přechodu, dávno minula. Situace, kdy se karty obrátily a osud zahrál vynikajícím šprýmaři vynikající šprým, mu nebyla po chuti a tak si vymyslel prohnanou odvetu. Když se dítě narodilo, pokřtil ho Meyer. Meyer je docela pěkné jméno a bylo by se k dítěti náramně hodilo, kdyby měl příjmení Schwartz nebo Goldblatt nebo Lipschitz. Naneštěstí měl příjmení Meyer a ve spojení s křestním jménem, které dostal, budilo dojem, že dítě koktá: Meyer Meyer. I tak by to ještě nebylo nejhorší, kdyby Meyerovi nebyli ortodoxní Židé a nežili v převážně nežidovském světě. Když nějaké dítě potřebovalo omluvu za to, že natlouklo Židovi - a často tu omluvu ani nepotřebovalo - bylo nejsnadnější najít toho s dvouhlavňovým jménem. Meyer Meyer se naučil být trpělivý: trpělivý k otci, který mu dal do vínku to nadbytečné jméno, trpělivý k dětem, které ho pravidelně posílaly domů v cárech. Trpělivě čekal na den, kdy on bude moci pojmenovat otce Max Max. Nedošlo k tomu nikdy. Trpělivě čekal na den, kdy zastihne jednoho z těch gojů o samotě a zpráská ho ve fair boji bez handicapů. Takové dny byly vzácné. Ale trpělivost se Meyerovi stala způsobem života; nakonec se přizpůsobil i otcovu žertíku a jménu, které se ho bude držet až do konce života. Přizpůsobil se a bylo to. Pokud si ovšem nevzpomeneme na to staré otřepané přísloví, že to, co v sobě člověk potlačí, zanechá jizvy. Něco se musí obětovat, kdo ví, jak to je! Meyer Meyer, ačkoli mu bylo teprve sedmatřicet, měl hlavu holou jako koleno.

Trpělivě ukázal odznak.

„Máte průkazku?“

Meyer trpělivě sáhl do náprsní tašky a vytáhl osobní průkaz.

„To není dobrá fotka,“ řekl Barlow.

„Moc ne,“ přiznal Meyer.

„Ale asi to budete vy. Nač jste se mě chtěli zeptat?“

„Pustíte nás dovnitř?“ řekl Meyer. Stáli venku na schůdcích před dvouposchodovým roubeným domem v Riverheadu, a dešť, ačkoli to nebyl žádný lijavec, pronikal na kůži a bodal. Barlow si je chvíli prohlížel a pak řekl: „Ovšem,“ a otevřel dveře dokořán. Následovali ho do domu.

Byl to malý a drobný muž, ne vyšší než metr sedmdesát a vážící asi šedesát kilo. Carella odhadl, že mu je nanejvýš dvaadvacet nebo třiaadvacet let, a přesto už začínal vzadu na temeni ztrácet vlasy. Při chůzi jeho tělo trčelo poněkud nakřivo a viditelně kulhal. V pravé ruce držel hůl a podle toho, jak ji používal, bylo patrné, že je na ni zvyklý už dlouho. Hůl byla černá, jak si Carella všiml, těžká, nahoře zahnutá a ozdobně vykládaná stříbrem nebo cínem, těžko se dalo určit čím.

„Vy jste detektivové, kteří mají na starosti vraždu mého bratra?“ řekl Barlow přes rameno, když je vedl do obývacího pokoje.

„Proč tomu tak říkáte, pane Barlowe?“ zeptal se Meyer.

„Protože to byla vražda,“ odpověděl Barlow.

Vešel do obývacího pokoje, popošel přesně doprostřed místnosti a pak se otočil obličejem k detektivům. Pokoj byl vkusně, i když levně zařízený. Barlow přenesl váhu na zdravou nohu, zdvihl hůl a ukázal na pohovku. Carella a Meyer se posadili. Meyer vytáhl černý notýsek a tužku.

„Proč myslíte, že to byla vražda?“ zeptal se.

„Vím to.“

„Jak to víte?“

„Můj bratr by nikdy nespáchal sebevraždu,“ řekl Barlow. Klidně kývl na detektivy a bedlivě si je prohlížel vybledlými modrými očima. „Můj bratr ne.“ Dokulhal se ke křeslu naproti nim, znovu na ně klidně pohlédl a řekl: „Můj bratr ne.“

„Jak to můžete tvrdit?“ zeptal se Carella.

„Tommy ne.“ Barlow zavrtěl hlavou. „Byl to ten nejšťastnější člověk na světě. Dovedl užívat života. Nepovídejte mi, že Tommy pustil plyn. Ne. Uvěřím vám všelicos, ale tohle ne.“

„Třeba ho ta dívka přemluvila,“ řekl Carella.

„Pochybuj,“ řekl Barlow. „Laciná náhodná známost? Proč by se můj bratr nechal...“

„Okamžik, pane Barlowe,“ řekl Meyer. „To nebyla náhodná známost, aspoň, co my víme, tak ne.“

„Ne?“

„Ne. Váš bratr a ta dívka měli v úmyslu se vzít.“

„Kdo to říká?“

„Její matka a říká to i její advokát.“

„Ale Tommy to neříkal.“

„Nikdy se nezmínil, že by se chtěl ženit?“ zeptal se Carella.

„Nikdy. Nikdy se nezmínil ani o té holce, o té Ireně Thayerové. Proto vím, že je to všechno snůška lží, ten dopis, všechno. Bratr ji pravděpodobně někde sebral to odpoledne. Oženit se s ní! Spáchat sebevraždu! Koho to chtějí opít rohlíkem?"

„Tím množným číslem myslíte koho, pane Barlowe?"

„Prosím?"

„Řekl jste, koho to chtějí.

„To se přece tak říká. Měl jsem na mysli někoho, možná dva lidi..." Potřásl hlavou, jako by se mu pletl jazyk. „Chci prostě říct, že Tommy neměl v úmyslu si někoho brát a že se nezabil. Takže naklepat ten dopis, pustit plyn a nechat bratra umřít musel někdo jiný. To jsem chtěl říct."

„Už chápu," řekl Meyer. „Máte nějaké tušení, kdo by ten ‚někdo‘ mohl být?"

„Ne. Ale myslím, že nebudete muset hledat daleko."

„Ale?"

„Myslím si, taková holka měla kolem sebe spoustu mužských." „A vy myslíte, že jeden z nich by mohl být pachatelem toho, co se stalo, jestli vám správně rozumím?" „Rozumíte mi správně." „Věděl jste, že Irena Thayerová byla vdaná, pane Barlowe?"

„Četl jsem to v novinách."

„Ale vy máte dojem, že se vedle vašeho bratra stýkala ještě s jinými muži, že?"

„Ona se s mým bratrem nestýkala, to se vám přece snažím vysvětlit. Pravděpodobně ji prostě někde sebral."

„Pane Barlowe, my máme důvod se domnívat, že se scházeli pravidelně."

„Jaký důvod?"

„Prosím?"

„Jaký důvod. Jaký důvod máte..."

„Už jsme vám to řekli, pane Barlowe. Její matka a její..."

„Ta holka, pořád ta holka! Ale kdyby se s ní byl Tommy scházel, tak by mi to přece řekl, nemyslíte? Vlastnímu bratrovi?"

„Měli jste k sobě hodně blízký vztah, pane Barlowe?"

„To rozhodně ano." Barlow se na chvíli odmlčel. „Rodiče nám zemřeli, když jsme byli ještě malí. Při automobilovém neštěstí. Vraceli se ze svatby v Bethtownu. Je to už moc dávno. Tommymu bylo dvanáct a mně deset. Chvíli jsme žili u jedné tety. A když jsme povyrostli, tak jsme se od ní odstěhovali."

„Sem?"

„Ne, tenhle dům jsme koupili teprve vloni. Oba jsme pracovali, víte, hned jak jsme dostali pracovní povolení. Šetřili jsme na něj moc let. Bydli jsme v bytě nedaleko odtud. Ale vloni jsme si koupili tenhle dům. Je hezký, nemyslíte?"

„Moc hezký," řekl Carella.

„Ještě jsme za něj dlužni říci peněz. Patří spíš bance než nám. Ale je to pěkný baráček. Akorát pro nás dva, ani moc velký, ani moc malý."

„Necháte si ten dům, když je váš bratr mrtvý?" zeptal se Meyer.

„Nevím, ještě jsem o tom nepřemýšlel. Víte, není to lehké zvyknout si na tu myšlenku, na to, že je mrtvý. Od té doby, co umřel, chodím po domě a hledám jeho stopy. Staré dopisy, fotky, všechno, co k němu patřilo. Žili jsme spolu od dětství, víte. Tommy se o mě staral jako otec, doopravdy. Já jsem byl jako dítě slabý, prodělal jsem obrnu."

„Chápu."

„Ano. Prodělal jsem obrnu. Je to zvláštní, jak je dneska obrna málem věcí minulosti, vidíte? Děti ji už nedostávají, jsou proti ní očkované. Ale já ji měl. A asi jsem měl štěstí, že jsem vyvázl tak lehce. Trochu kulhám, ale to je všechno. Všimli jste si, že trochu kulhám?"

„Jen nepatrně," řekl Carella taktně.

„Ano, není to moc vidět," řekl Barlow. Pokrčil rameny. „Nebrání mi to v práci nebo vůbec v čemkoli. Pracuju od šestnácti let, jako Tommy. Od chvíle, kdy jsem byl dost starý, abych dostal pracovní povolení. Tommy plakal, když jsem dostal obrnu, měl jsem vysokou horečku, víte. Bylo mi teprve sedm a Tommy přišel do ložnice a plakal, až srdce usedalo. Můj bratr byl báječný člověk. Bude to tu bez něho zvláštní."

„Pane Barlowe, opravdu se vám nikdy nezmínil o Ireně Thayerové?"

„Opravdu ne."

„Bylo by možné, že by své styky před vámi tajil?"

„Proč by je měl tajit?"

„Já nevím, pane Barlowe. Mohl si třeba myslet, že byste neschvaloval poměr s vdanou ženou."

„On s ní neměl poměr, už jsem vám to řekl. Kromě toho, kdy potřeboval Tommy k něčemu mé schválení?" Barlow se krátce a nevesele zasmál. „Tommy si šel svou cestou a já taky. V mnoha věcech jsme neměli společný život."

„Je tedy možné, že se s ní scházel a vy jste si toho prostě..."

„Ne!"

„...nevšiml. Třeba se nenaskytla příležitost, abyste si o tom promluvili."

„Ne!"

„Pane Barlowe, my musíme věřit..."

„Povídám vám, že lžou! Snaží se zamaskovat to, co se stalo v tom pokoji! Říkají, že můj bratr měl pletky s tou ženskou, ale není to pravda! Můj bratr byl dost chytrý na to, aby..." Barlowovi se najednou zajiskřilo v očích. „Ale ovšem, to je další věc! Tak je to!"

„Co?" zeptal se Carella.

„Můj bratr nebyl žádný analfabet, abyste věděli. Kdepak! Nechal studia na střední škole a šel dělat, to je pravda, ale chodil do večerní školy a měl z ní vysvědčení. Nevzdělaný v žádném případě nebyl.“

„Proč to říkáte, pane Barlowe?“

„Viděli jste přece ten padělaný dopis na rozloučenou, ne?“

„Viděli.“

„Viděli jste, jak napsali skončujeme?“

„Jak to napsali, pane Barlowe?“

„Se z na začátku.“ Barlow zavrtěl hlavou. „To by bratr nenapsal. Tommy se vyznal v pravopise.“

„Třeba dopis naklepala ta dívka,“ řekl Meyer.

„Bratr by jí tu chybu opravil. Věřte mi, můj bratr prostě nespáchal sebevraždu a bašta. Kéž by vám to konečně došlo!“

„Podle vašeho názoru ho tedy někdo zabil?“ zeptal se Carella.

„Vždyť sakra pořád říkám, že je to můj názor!“ Barlow se odmlčel a úkosem si prohlížel detektivy. „Vy si to snad nemyslíte?“

„Nejsme si jisti, pane Barlowe.“

„Ne? Tak co děláte tady? Kdybyste si doopravdy mysleli, že to je sebevražda, tak byste nechodili po lidech a netahali z nich rozumy! Proč ten případ prostě neodepíšete?“

„Už jsme vám řekli, pane Barlowe. Nejsme si jisti.“

„Takže je na tom něco, co se vám tak docela nelíbí, že mám pravdu? Jinak byste na celou věc zapomněli. Máte asi spousty sebevražd?“

„Ano, máme, pane Barlowe.“

„To se rozumí. Ale víte zrovna tak dobře jako já, že tahleta sebevražda žádnou sebevraždou není. A proto ji pořád ještě vyšetřujete.“

„My vyšetřujeme všechny sebevraždy,“ řekl Meyer.

„Tohle je vražda,“ řekl Barlow kategoricky. „Komu chcete něco nabulíkovat? Je to vražda, obyčejná, sprostá vražda. Mého bratra někdo zabil a vy to moc dobře víte.“ Vzal hůl a na důraz jí bodal do vzduchu při slově „vražda“ a znova, když řekl „zabil“. Pak hůl položil a čekal, až Carella nebo Meyer potvrdí nebo popřou obvinění. Ale oni nepromluvili, ani jeden.

„A není to snad? Není to vražda?“ řekl Barlow konečně.

„Možná je,“ řekl Carella.

„Žádné možná! Vy jste bratra neznali. Já ho znal celý život. Nenajde se na světě člověk, který by tak rád žil, jako on. Člověk, který... který má... tolik... energie, ano, energie, se sám nemůže zabít. Vyloučeno!“ Zavrtěl hlavou.

„Víte, ona vražda se musí dokázat,“ řekl Meyer.

„Tak ji dokažte! Najděte nějaký důkaz!“

„Jaký například, pane Barlowe?“

„Já nevím. Něco v tom bytě. Nějaká stopa tam někde musí být.“

„Jistě,“ řekl Meyer nesdílň, „pracuje se na tom.“

„Kdybych vám mohl nějak pomoci...“

„Necháme vám tu vizitku,“ řekl Carella. „Kdybyste si vzpomněl na něco, co váš bratr řekl, něco, co by nám mohlo pomoci, budeme vám vděční.“

„Pomoci v čem?“ řekl Barlow rychle. „Vy si přece musíte myslet, že to byla vražda, vidíte?“

„Nazvěme to, proč jsme tady, běžnou kontrolou, ano?“ řekl Carella s úsměvem. „Kde vás najdeme, pane Barlowe, kdybychom vás potřebovali?“

„Každý večer jsem doma,“ řekl Barlow. „Od šesti hodin. Ve dne mě zastihnute v kanceláři.“

„A to je kde?“ zeptal se Meyer.

„Firma Anderson a Loeb. Dole ve městě, v Isole. Mayfair 191. V budově v Dock Street.“

„Co je to za firmu, pane Barlowe?“

„Optika,“ řekl Barlow.

„A co vy tam děláte?“

„Pracuju v zásilkách.“

„Dobrá,“ řekl Carella. „Mockrát děkujeme, že jste nám věnoval tolik času. Ozveme se vám, když bude něco nového.“

„To bych byl rád,“ řekl Barlow. Vstal a kulhal s nimi ke dveřím. Na prahu řekl: „Najděte ho, prosím vás,“ a zavřel dveře.

S výměnou názorů začali až v sedanu. Mlčeli, když šli po cestičce omyté dubnovým deštěm, mlčeli, když nasedali do auta, mlčeli, když Carella nastartoval, pustil stěrač a vyjel.

Pak řekl Meyer: „Co si o tom myslíš, Steve?“

„Co si myslíš ty?“

Meyer se poškrábal po holé lebce. „No, za sebevraždu to nepokládá nikdo,“ řekl opatrně. „To je jednou jistý.“

„Hmm.“

„Byla by to legrace, že jo?“

„Co jako?“

„Kdyby tohle, co každý pokládá za vraždu, byla nakonec přece jen sebevražda. To by byla vážně legrace, nemyslíš?“

„Přímě k popukání.“

„Nemáš smysl pro humor,“ řekl Meyer. „To je tvůj nedostatek. Nechci mluvit o tvých osobních chybách, Steve, ale

tobě vážně chybí smysl pro humor."

„Pravda."

„Nezmínil bych se o tom, kdyby to nebyla pravda," řekl Meyer a v modrých očích mu jen hrálo. „Čí je to vina, že jseš takovej seriózní chlap?"

„Asi těch lidí, co s nima pracuju."

„Máš v jejich společnosti depresi?" zeptal se Meyer naoko ustaraně.

„Mám pocit, že mě otravujou," přiznal se Carella.

„Musíš se mi svěřit, příteli," řekl Meyer jemně. „Opravdu jsi nenáviděl svého tátu, když jsi byl malej?"

„Nemoh jsem ho vystát. Pořád ještě nemůžu," řekl Carella. „A víš proč?"

„Proč?" zeptal se Meyer.

„Protože nemá vůbec smysl pro humor," řekl Carella a Meyer se rozesmál na celé kolo.

Kapitola 9

Při práci policie je „běžná kontrola" velice často něčím, co se sotva dá pokládat za běžné. Dva detektivové vykopnou dveře bytu, přivítá je ječící hysterická hospodyně ve spodním prádle, která chce vědět, co má ten vpád znamenat, a oni odpoví: „To je jen běžná kontrola, madam." Strážník míjí schůdky před vchodem do činžáku a najednou postaví do řady výrostky, kteří tam nevinně stojí, přinutí je, aby se opřeli o stěnu budovy a přitiskli na ni dlaně, zatímco je šacuje; a když si stěžují, že na to nemá právo, odpoví: „Držte hubu, vy feťáci, to je jen běžná kontrola." Policista z protidrogového oddílu trvá na tom, že prohlídne prostitutce stehna, jestli tam nemá stopy po vpichu, i když moc dobře ví, že holka nefetuje, ale prohlíží je, protože právě provádí „běžnou kontrolu".

Běžná kontrola poskytuje občas omluvu a alibi pro cokoli, co se policistovi zamane udělat v průběhu vyšetřování - dokonce i mimo ně. Ale existují i kontroly nefalšované, zvláště když jde o vraždu nebo sebevraždy. A takovou kontrolou se zabýval Carella právě v den, kdy zjistil, že Mary Tomlinsonová lhala.

Carella nečetl detektivky, protože ho nudily, a kromě toho byl detektivem už hezkou řádku let a věděl, že oblíbená Jak a Proč a Kdy a Kde jsou jen hesla, která neznamenají pranic, když vám do tváře civí mrtvola - někdy dokonce shora, podle případu. Vyšetřoval případy, kdy motiv nestál za řeč. Muž strčí ženu do řeky, protože si myslí, že ji tak naučí plavat; vy ho vyslýcháte, až jste z toho oba tumpachová a on bude pořád tvrdit, že ji miluje už od té doby, co spolu chodili do školky, a žádný motiv k její vraždě prostě neexistuje. Jak byla vražda provedena, bývá celkem očividná, a Carella si nedovedl představit, proč by si někdo kromě filmového detektiva, který má co činit s nerozřešitelnými vraždami spáchanými pomocí záhadného jedu od trpasličích kmenů, lámal hlavu nad tím, co zavražděného zabilo. Policie obvykle najde chlapíka s dírou od kulky uprostřed čela a je tedy nasnadě, že ho někdo odbouchl. Někdy je sice příčina smrti úplně jiná, než se na první pohled zdá - najde se dívka s nožem v hrudi a detektiv předpokládá, že ji někdo probodl, ale jen dokud mu laboratoř neřekne, že ji předtím někdo utopil ve vaně. Ale obvykle, když to vypadá, že oběť někdo zastřelil, tak skutečně je zastřelená. Když žena vypadá, že je uškrcená, tak ji někdo uškrtil. Proč a Jak jsou tedy pro policii nesmysl. A největší nesmysl je Kdy a Kde, protože každý obyvatel Spojených států amerických, Ruska, Madagaskaru, Japonska, Tasmánie Sicílie, Grónska a ostrova Wightu má příležitost spáchat vraždu skoro každou minutu svého života. Úvaha o Kdy a Kde, tedy o příležitosti, má jedinou cenu: chrání nevinného. Člověk, který leze na Fudžijamu ve chvíli, kdy je spáchána vražda v Neapoli, neměl příležitost k takovému lotrovství. Vtip byl podle Carelly v tom, že příležitost odskočit si a někoho zavraždit mělo ten den jeden milion a dvě stě čtyřasedmdesát Neapolitanců a pachatel nevyžbleptne, že byl ve společnosti mrtvého, zrovna když se to stalo. Jak, Proč, Kdy a Kde je prostě žvást, myslel si Carella, ale přesto obvolal všechny pojišťovny ve městě, aby zjistil, jestli Tommy Barlow a Irena Thayerová uzavřeli životní pojistku.

Mluvil to ráno s dvanácti pojišťovnami a když mu hlas a ukazováček začínaly selhávat, nechal toho a šel na oběd, šesti dalším volal, když se v jednu hodinu vrátil do služebny. Zrovna vytácel číslo devatenácté, když Meyer řekl:

„Komu to voláš celý den?"

„Pojišťovnám," odpověděl Carella.

„Jseš policajt, tak pusť pojišťovny z hlavy. Chtějí vysoký splátky."

„Nevolám kvůli sobě. Snažím se..." Carella odbyl Meyera mávnutím a řekl do telefonu: „Haló, tady je detektiv Carella z 87. pátrací skupiny. Prosil bych o nějaké informace."

„Jaké informace byste si přál?"

„O uzavřených pojistkách."

„Přepojím vás, okamžik."

„Děkuju." Carella přikryl mluvítko rukou a řekl Meyerovi: „Snažím se zjistit, jestli Barlow nebo ta dívka byli pojištěný."

Meyer celkem lhostejně přikývl a vrátil se k svému psaní. Carella čekal. Za chvíli se v telefonu ozval mužský hlas: „Tady je Kapistan. Co si přejete, prosím?"

„Pane Kapistane, tady je detektiv Carella z 87. pátrací skupiny. Vyšetřujeme vraždu a provádíme běžné kontroly v pojišťovnách u nás v městě."

„Prosím, oč vám jde?"

„Byl bych rád, kdybyste mi mohl říct, jestli vaše firma uzavřela pojistku s někým z obou obětí vraždy."

„Její jména, prosím."

Carellovi se pan Kapistan okamžitě zalíbil. Podle hlasu bylo vidět, že si nepotrpí na prázdné řečičky. Představil si ho,

jak okamžitě chápe, oč jde, a zrovna ho viděl, jak s tužkou nad papírem čeká na jména obětí.

„Irena Thayerová a Thomas Barlow," řekl Carella.

„Slečna Irena Thayerová?" zeptal se Kapistan.

„Ne, paní, paní Thayerová. Ale zkuste i její dívčí jméno. Byla provdaná teprve krátce."

„A dívčí jméno?"

„Irena Tomlinsonová."

„Počkejte prosím chvíličku, pane Carello."

„Samozřejmě," řekl Carella a jeho úcta ke Kapistanovi vzrostla. Setkal se už s příliš mnoha lidmi, kteří při jméně končícím na samohlásku nevěděli, co s ním. Pokládal to za jakousi psychologickou záhadu. Mohlo to být docela jednoduché jméno jako Bruno nebo Di Luca, ale ta poslední samohláska vždycky přivodila zmatek, ne-li paniku. Zažil už lidi, volající do služebny, kteří v zoufalství nakonec řekli: „Dejte mi toho italskýho policajta." Kapistan slyšel jeho jméno jen jednou a v telefonu a opakoval ho přesně, dokonce s jakousi italskou intonací. Pašák Kapistan. Carella čekal.

„Pane Carello?" řekl Kapistan.

„Ano?"

„Hledal jsem obě jména. Nemáme tu nic na jméno Thomas Barlow a nic na slečnu Irenu Thayerovou, ani paní Thayerovou."

„A co Irena Tomlinsonová?"

„Přesně tak se jmenuje? Máme tu pojistku na paní Tomlinsonovou ve prospěch její dcery Margaret Ireny Tomlinsonové, ale..."

„To je ona. Margaret Irena. Kdo říkáte, že je majitelem pojistky?"

„Paní Tomlinsonová."

„Máte tam její křestní jméno?"

„Moment." Kapistan se podíval do svých záznamů. „Ano, je tu. Mary Tomlinsonová."

„Co je to za pojistku?"

„Životní pojistka na dvacet let," řekl Kapistan.

„Ve prospěch Margaret Ireny Tomlinsonové?"

„Ano. Plátce a příjemce částky Mary Tomlinsonová."

„Na kolik je to?" zeptal se Carella.

„Deset tisíc dolarů."

„To není moc."

„To je kupní hodnota pojistky, víte. Úroky za tu dobu by dělaly dalších patnáct set dolarů. Okamžik." Další přestávka. Když se Kapistan vrátil k telefonu, řekl: „Přesně patnáct set padesát dolarů."

„Takže po dvaceti letech by společnost vyplatila tomu, v jehož prospěch byla pojistka uzavřena, jedenáct tisíc pět set padesát dolarů."

„Správně."

„A kdyby tato osoba zemřela před vypršením pojistky, dostal by obnos plátce?"

„Ano. Ovšem ne tolik. Jenom základ. Deset tisíc dolarů."

„Kdo by je tedy dostal?"

„V našem případě paní Mary Tomlinsonová jako plátce. Víte samozřejmě, že jakmile dítě dosáhne věku patnácti let, může být vlastnictví pojistky převedeno na ně. Ale tady se to nestalo. Nikdo o převod nepožádal. Ono je to obvykle lepší. Některé děti se dneska chovají..." Kapistan větu nedokončil.

„Pane Kapistane, jestli tomu dobře rozumím, tak Margaret Irena Tomlinsonová - paní Irena Thayerová - je pojištěna na deset tisíc dolarů, které by jí po vypršení smluvní lhůty vynesly jedenáct tisíc pět set padesát dolarů, a které nyní, když je mrtvá, vynesou její matce deset tisíc dolarů."

„Tak se věci mají, pane Carello," řekl Kapistan. Odmlčel se. „Pane Carello, nechci se vám do ničeho plést, ale..."

„Prosím, pane Kapistane."

„Uvědomujete si jistě, že u nás neexistuje stát, kde by pojišťovna vyplatila jediný cent v případě, že byl pojištěnec zavražděn plátcem."

„Ano, to vím."

„Radši jsem se vám o tom zmínil, promiňte, prosím."

„To je v pořádku. Můžete mi říct, kdy by byla pojistka vypršela, pane Kapistane?"

„Okamžik, prosím."

Další pauza.

„Pane Carello?"

„Ano, pane Kapistane?"

„Dítě bylo pojištěno, když dosáhlo jednoho roku. Pojistka by vypršela v den jejích jednadvacátých narozenin."

„Což je někdy příští měsíc, že?"

„Ano."

„Kdy příští měsíc?"

„Pojistka vyprší 13. května."

Carella už otevřel náprsní tašku a vytáhl kalendářik. „To je sobota," řekl.

„Ano."

„Hm," řekl Carella. Po chvíli se zeptal: „Jakým způsobem převezme obvykle pojištěnec peníze, když pojistka vyprší?"

„Obvykle napíše pojišťovně, přiloží doklad o pojištění a nějaký průkaz totožnosti - většinou kopii křestního listu."

„Jak dlouho trvá, než společnost vystaví šek?"
„Tak týden, deset dní. Je to otázka formálního vyřízení, pokud je totožnost v pořádku."
„Co když pojištěnec spěchá? Dá se to vyřídit rychleji?"
„Myslím, že by to šlo."
„Jak?"
„Pojištěnec by přišel k nám s průkazem totožnosti a pojistkou. Tím by se to asi urychlilo."
„Dala by mu společnost šek týž den?"
„Předpokládám, že ano. Kdyby bylo jinak všechno v pořádku."
„Máte otevřeno v sobotu, pane Kapistane?"
„Nemáme."
„Takže kdyby pojistka vypršela v sobotu, musel by pojištěnec čekat nejmén do pondělka - v našem případě do 15. května - než by přišel k vám požádat o šek."
„Ano."
„To vysvětluje ten víkend," řekl Carella téměř pro sebe.
„Prosím?"
„Já jsem jen myslel nahlas. Děkuju vám, pane Kapistane. Moc jste mi pomohl."
„Kdykoli k službám," řekl Kapistan. „Bylo mi potěšením. Na shledanou."
„Na shledanou," řekl Carella a zavěsil. Chvilí seděl na kraji stolu, usmíval se, pokyvoval hlavou a pak se obrátil k Meyerovi. „Nechceš si udělat výlet ven?" zeptal se.
„Kam ven?"
„Na Sands Spit."
„Proč?"
„Promluvit si s Mary Tomlinsonovou."
„Proč?"
„Chci jí říct, že bude o deset tisíc dolarů bohatší. A chci vidět, jak se na to bude tvářit."
Jak se může ženská tvářit, když se jí do obývacího pokoje přihnou dva chlapi a řeknou, že vědí o životní pojistce její mrtvé dcery a chtějí vědět, proč jim o ní nic neřekla? Jak se může tvářit, když jí ty dva pánovití chlapi řeknou, jaké je jejich podezření? Že její dcera měla odjet do Rena až šestnáctého, protože peníze z pojistky si mohla vyzvednout teprve patnáctého května?
Co může udělat?
Dá se do pláče, co jiného.
Mary Tomlinsonová se rozplakala.
Meyer a Carella stáli uprostřed toho malinkatého obývacího pokoje a dívali se, jak se její obrovské tělo chvěje a otřásá vzlyky.
„V pořádku, paní Tomlinsonová," řekl Carella.
„Já jsem nechtěla lhát," stála.
„V pořádku, paní Tomlinsonová, a necháme toho pláče, ano? Chceme vám položit spoustu otázek a ne..."
„Nechtěla jsem lhát."
„Ano, ale lhala jste."
„Já vím."
„Proč, paní Tomlinsonová?"
„Protože jsem věděla, co si pomyslíte."
„A co bychom si pomysleli?"
„Pomysleli byste si, že jsem to udělala já."
„Co udělala?"
„Zavraždila svou dceru. Vy si myslíte, že bych to mohla udělat?"
„Já nevím, paní Tomlinsonová. Řekněte nám to vy."
„Neudělala jsem to."
„Ale byla pojištěná na deset tisíc dolarů."
„Ano. Vy myslíte, že bych zabila vlastní dceru pro deset tisíc dolarů?"
„Někteří lidé by zabili vlastní dceru pro deset centů, paní Tomlinsonová."
„Ne, ne," řekla potřásajíc hlavou a slzy jí tekly po tvářích. „Chtěla jsem, aby ty peníze měla ona."
„Tak proč jste nedala přepsat pojistku na ni?"
„Byla bych to udělala, kdyby mě požádala. Ale ona se rozhodla, co bude dělat, teprve nedávno a tak jsme si myslely, že bude nejjednodušší, když počkáme do třináctého příštího měsíce, kdy pojistka vyprší. Já jsem přece chtěla, aby ty peníze dostala, vy myslíte, že ne? Uzavřela jsem tu pojistku, když jí byl jeden rok, můj manžel, ať je mu země lehká, s tím neměl nic společného. Dala jsem jí to k prvním narozeninám, protože jsem si myslela, že ty peníze použije na vzdělání nebo na to bude chtít, až dosáhne jednadvaceti. Tak snad chápete, že jsem chtěla, aby ty peníze měla ona? Stálo mě to čtyři sta dvašedesát dolarů ročně. Myslíte, že bylo snadné dát dohromady tolik peněz, zvláště potom, co chudák manžel zemřel?"
„Ale podařilo se vám to, jak je vidět, paní Tomlinsonová."
„Nebyla to maličkost, ale udělala jsem to pro ni. Pro Margaret. A vy teď myslíte, že jsem ji zabila, abych dostala ty peníze zpátky? Ne, ne, ne, ne, věřte mi, ne a ne a ne..."
„Uklidněte se, paní Tomlinsonová," řekl Carella. „Měla jste nám říct pravdu hned na začátku."

„Mysleli byste si totéž. Mysleli byste, že jsem svou milovanou dcerušku zabila.“
„Uklidněte se, paní Tomlinsonová. Proto odkládala odjezd do Rena? Až bude mít ty peníze?“
„Ano.“ Paní Tomlinsonová popotáhla a přisvědčila.
„Byla nějaká možnost, že by je nedostala?“
„Jak to myslíte?“
„Paní Tomlinsonová, vaše dcera možná spáchala sebevraždu, my nevíme. A jestli ano, tak k tomu musela mít důvod. V dopise, který jsme našli, stojí, že nemají jinou možnost, ale ona zřejmě o jiné možnosti věděla a byla ochotna vybrat těch deset tisíc, které by jí k ní pomohly. Já chci vědět, jestli se mohlo něco stát, jestli třeba někdo něco řekl nebo naznačil, aby si myslela, že ty peníze nedostane.“
„Ne.“
„Rozumíte, oč mi jde?“
„Rozumím. Kdyby se obávala, že peníze nedostane, mohla si myslet, že nemá jinou možnost. Ale ne. Ona věděla, že jí ty peníze patří. Mluvila jsem s ní o tom už od té doby, kdy to byla s to chápat.“
„Paní Tomlinsonová," řekl Carella najednou, „mohl bych se podívat do vaší lékárničky?“
„Proč?“
„Protože náš člověk v laboratoři se zmínil o tom, že vaše dcera a Tommy Barlow mohli být omámeni, a jak si vzpomínám, vy jste říkala něco o tom, že každý večer berete prášky, tak bych rád viděl, jaké prášky máte ve své.“
„Nic jsem neudělala! Přisahám při mrtvém manželovi, přisahám při mrtvé dceři, přisahám při vlastních očích a беру Boha za svědka, že jsem nic neudělala, přisahám, přisahám.“
„Dobře, paní Tomlinsonová, ale my bychom se přece jen podívali do té vaší lékárničky.“
Lékárnička byla v koupelně v zadní části domu. Meyer sklopil víko toaletní mísy, sedl si, zkřížil nohy, otevřel notes a přichystal se k psaní, Carella otevřel lékárničku.
„Pane jo!“ řekl Carella.
„Co?“
„Nabitá k prasknutí.“
„Čekám," řekl Meyer. „Spust!“
„Obsah domácí lékárničky paní Mary Tomlinsonové, bytem Federico Drive 1635, Sands Spit. Hořejší polička: 1 lahvička aspirinu, 1 lahvička jodové tinktury, 1 lahvička Libria, balíček náplastí, balíček vlasenek, láhev kloktadla a dextrózy, 1 tuba hydrokortizonu, 1 nůž na papíry. Máš to?“
„Mám," řekl Meyer s připravenou tužkou. „Dál.“
„Druhá polička: 1 láhev Esidrixy, 1 tuba vazelíny, tuba insekticidu, krabička sirek, tuba opalovacího krému, lahvička Sekonalu, zubní kartáček, 1 holicí strojek, šest žiletek nových, dvě žiletky použité, malý černý adresář se zlatým emblémem, láhev Demerolu APG, jak vidíš, prášky na spaní a uklidnění.“
„Něco mě napadlo," řekl Meyer.
„Jo, a co?“
„Kdybych byl J. D. Salinger a sepsal seznam všech těchhle sajrajtů, tak by se to pokládalo za vynikající literární dílo.“
„Škoda, že jsi jen Meyer Meyer," odpověděl Carella. „Třetí polička: láhev Nytolu, tři náplně do propisek, lahvička Florinalu..."

Kapitola 10

„Kdo povídal, že si vzali prášky na spaní?" chtěl vědět detektiv-poručík Sam Grossman.
„Ty jsi řekl, že je to možné," odpověděl Carella. „Povídals, že sebevraždníci tohoto typu berou někdy prášky na spaní, cokoli, aby smrt byla hezká a příjemná. Nevzpomínáš si?“
„Dobrá, dobrá, řekl jsem to," odpověděl Grossman netrpělivě, „ale chtěl jsem na tobě, abys mi poslal čtrnáct pitomejch lahviček s práškama na spaní?“
„Nechtěl, jenže..."
„Steve, my tu máme práce jak na kostele a ty mě zavalíš těmahle flaštičkama. Co s nima mám dělat?“
„Já jen chtěl vědět, jestli..."
„Co stálo v pitevní zprávě, Steve? Bylo tam něco o práscích na spaní?“
„Ne, ale já myslel..."
„Tak mi laskavě řekni, co mám dělat s těma čtrnácti flaštičkama? Co chceš, abych ti o nich řekl? Můžou člověka uspat? Mohlo by pře-dávkování některýma těma práškama zabít člověka? Ano, některý by ve větším množství mohli být smrtelný. Stačí? Nebo ještě něco?“
„Já nevím, co ještě," řekl Carella nesměle.
„Chceš říct, že se už chytáš stébel, a to je ten případ sotva tejden starej!"
„Dobrá, chytám se stébel. Ostatně, Same, červa s vraždou jsi mi nasadil do hlavy ty, na to nezapomínej!"
„Já že jsem ti něco nasadil? Ty sis přece myslel, že je to sebevražda!"
„Já nevím, co jsem si myslel, ale proč ne? Proč by to nemohla být sebevražda?"
„Hele, nevztekej se na mě, Stevoušku."
„Já se nevztekám."
„Co ode mě chceš, nějaký čáry a kouzla? Prosím. Abrakadabra čáry máry fuk! Vidím... okamžik, křišťálová koule se vyjasňuje..."

„Jdi do hajzlu, Same!“

„Nemám nic, s čím bych ty zatracený prášky konfrontoval!“ zařval Grossman. „Kterej blbec se bude shánět po neprchavejch jedech, když má před sebou zjevný případ otravou kyslíčnickem uhelnatým? Máš ponětí, kolik umrláků čeká v márnici na pitvu? Vlez mi na záda!“

„Někdo se měl shánět,“ zařval Carella.

„To není moje parketa!“ zařval Grossman v odpověď. „A ty náhodou nemáš pravdu! Nikdo se po nich neměl shánět, trvalo by to pámbu ví jak dlouho, a co by z toho nakonec vylezlo? Co by bylo, kdyby byli omámení?“

„Mohlo by to svědčit o vraždě.“

„Houby s octem! Mohlo by to svědčit o tom, že šli do lékárny a koupili si nějaký prášky a spolklí je, o tom by to mohlo svědčit. Už mě neštví, Steve!“

„Ty neštví mě!“ zařval Carella. „Někdo v nemocnici to zvorál a ty to moc dobře víš!“

„Nikdo nic nezvorál a ty mi dej pokoj! Zavolej si do té zatracený nemocnice! Když se chceš mermomocí hádat, tak volej je. Zavolals mě, abysme se hádali?“

„Zavolal jsem tě, protože jsem ti poslal čtrnáct flaštiček s práškama pro spaní a myslel jsem, že bys mi s nima moh pomoci. Zřejmě mi pomoci nemůžeš, takže ti řeknu máúcta a nechám tě zase spát.“

„Hele, Steve...“

„Hele, Same...“

„Vykašlu se na to. Vykašlu se na to. S chlupatejma se nedá mluvit. Už bych to měl vědět. Zázraky. Všichni chcete zázraky. Vykašlu se na to.“

Oba muži umlkli.

Konečně se Grossman zeptal: „Co mám udělat s těma flaštičkama?“

„Však ty víš,“ řekl Carella.

Nastala další pauza a pak se Grossman rozesmál. Carella na druhé straně drátu nedokázal potlačit úsměv.

„Teď poslouchej, co ti povím,“ řekl Grossman. „Do nemocnice nevolej. Udělali, co mohli, Steve.“

Carella si vzdychl.

„Steve?“

„No jo.“

„Nech ty pilulky, cos mi poslal, plavat. Jsou to stejně patentní léky. Na některý ani nepotřebuješ recept. I kdyby byli v márnici udělali ty testy a na něco přišli, měl bys co dělat s přípravkem, kterej si může koupit úplně každý. Nech to plavat, poslechni mě a nech to plavat.“

„Dobrá,“ řekl Carella. „Promiň, že jsem se s tebou hádal.“

„Je to sakra případ, co?“

„To teda je,“ řekl Carella. „Vykašlu se na to.“

„Prohlásíš to za sebevraždu?“

„Prohlásím to za výtržnictví.“

„To ti tak akorát věřím,“ řekl Grossman prostě.

„To víš, že ne,“ odpověděl Carella. „Blázen. Maminka mi říkala bláznivej Talián.“ Odmlčel se. „Hele, Same, pomoz mi s těma práškama. Koukni se na ně.“

„Stevoušku, já nemám na co se koukat.“

„Jsme na tom stejně,“ řekl Carella a vzdychl. „Myslels, že to byla vražda. Myslíš si to ještě pořád?“

Grossman dlouho mlčel. Pak řekl: „Kdo to může vědět? Hod' to mezi nevyřešený případy. Vrať se k tomu za pár měsíců, za rok.“

„Ty bys to hodil mezi nevyřešený případy?“ zeptal se Carella.

„Já? Já jsem blázen,“ řekl Grossman. „Maminka říkala, že jsem bláznivej Žid.“ Znova chvíli mlčel. „Ano. Pořád ještě si myslím, že to byla vražda.“

„Já taky,“ řekl Carella.

Než ten večer odešel ve tři čtvrtě na šest ze služebny, obvolal všechny zbývající pojišťovny, jejichž seznam si pořídil, aby zjistil, jestli byl Tommy Barlow pojištěný. Všude dostal zápornou odpověď. Když šel ke svému vozu zaparkovanému naproti budově stanice (protisluneční clona sklopená a na ní připíchnutá ručně psaná cedulka se sdělením, že tahle kraksna patří policistovi, prosím, pane strážníku, nedávejte na ni botičku), uvažoval, jestli se Tommy Barlow dal pojistit u některé společnosti mimo město. A pak se znova zabýval myšlenkou, jestli to přece jen není sebevražda a oni se mermomocí snaží, aby nebyla.

Nastartoval a vydal se na cestu domů do Riverheadu. Při jízdě znova a znova probíral fakta případu, jel krokem a s otevřenými okénky, protože byl duben, a Carella se někdy - zvláště v dubnu - cítil jako sedmnáctiletý. Prokrista, myslel si, umřít v dubnu, jaképak je asi procento dubnových sebevrahů?

Pořádně si to proberme, řekl si v duchu. Vezmeme to od začátku a jako to, nač to vypadá - tedy jako sebevraždu. Zapomeňme, že existuje něco jako vražda. Uvažujme o dvou lidech, kteří se chystají vzít si život. Hezky si to seřadíme, protože nic, jak se zdá, do sebe nezapadá.

Tak ze všeho nejdřív se museli rozhodnout, že se zabijou, což je trochu kupodivu, když už měli v plánu...

Ne, to ne, zadrž, napomenul sám sebe. Máš přece hledat důvody k sebevraždě. Přijít na to, co vedlo Tommyho Barlowa a Irenu Thayerovou k sebevraždě, a ne vyhledávat, co nesedí a co tě zavaluje, protože toho je už tak jako tak fůra. Kristepane, kdybych se tak mohl pořádně nadechnout! Kéž by ta chudinka holka nebyla skočila! Kéž bych to mohl změnit! Kéž bych tak mohl natáhnout ruce a vzít ji do náručí a říct: Děvenko, prosím tě, neskákej, děvenko, nezhazuj všechno, co máš!

Zastavil, naskočila červená.

Dlouho se díval na světlo semaforu a myslel na tu dívku na římse jedenáct poschodí nad ulicí, znova slyšel výkřik, který zanikl v kanále, znova slyšel ten hluchý, dutý zvuk, jak její tělo dopadlo na dlažbu.

Naskočila zelená.

Obraz mrtvé dívky mu ne a ne sejít z mysli. To byla sebevražda, říkal si. Opravdovská sebevražda. Opustil ji muž, kterého milovala, neviděla důvod, proč žít, skočila. Musí to vypadat černě. Musí to vypadat tak zatraceně černě, že se nic jiného nedá dělat, smrt musí vypadat líp než život, kolem musí být pusto a zoufalství, musí to být tak - jak to stálo v dopise - že není jiná možnost.

Dobrá, to bychom měli. Z nějakých důvodů - z jakých asi? - se ti dva, Tommy a Irena, rozhodli, že není jiná možnost než s tím skoncovat, rozhodli se, že musí - jak to stálo v dopise? - skoncovat s trápením naším i ostatních. Dobrá, rozhodli se, že skončují s trápením. S jakým trápením? Nikdo o žádném trápení neví, ksakru. Michael Thayer je kandidátem č. 1 na paroháče roku, nechá ženu odcházet a přicházet, jak se jí zlíbí, tak kdo o tom ksakru věděl, kdo jsou ti ostatní, co se trápí? Žádní nejsou. Barlow žil se svým bratrem Amosem a Amos o Ireně nevěděl, takže se určitě netrápil. Ostatně, i kdyby věděl, že jeho bratr má holku, proč by se měl trápit? A Mary Tomlinsonová s jejich poměrem souhlasila, takže ta se taky netrápila, netrápil se nikdo, a my začneme ještě jednou hezky od začátku.

Nikdo se netrápí.

Ale v dopise se praví skoncovat s trápením naším i ostatních. Ale Tommy a Irena se netrápili, slézali se každý týden jako králíci, možná ještě častěji, a nikdo jiný se taky netrápil, takže dopis nedává smysl.

Pokud ovšem někdo nelže.

Kupříkladu Thayer mohl vědět o avantýře své manželky s tím mládencem Tommym všechno, a být z toho celý zničený; mohl odmítnout dát se rozvést, a tak se přece jen trochu trápil. V tom případě by dopis mluvil pravdu, jiná možnost není, trápení, dobrá, pustíme si plyn.

Anebo mladší Amos věděl, že se jeho starší brácha schází s Irenou a byl proti. Řekl mu, ať se nezaplétá s vdanou ženskou, řekl mu, že ho strašně trápí, když vidí, jak se Tommy zamotal do něčeho tak beznadějného. I v tom případě by dopis mluvil pravdu, protože Amos se trápí, jiná možnost není - a jsme zase zpátky u kuchyně a plynového sporáku.

Anebo matka Mary Tomlinsonová, co tak něžně a upřímně podporuje milostnou aféru své dcery, jak tvrdí, ji vlastně neschvaluje, řekne dceři, že rozvod je špatná věc, ať je Thayer sebestopávnější a tyranštější, řekne Má drahá dceruško, vydrž to, nějak se s tím vypořádej, tohle nemá smysl a já budu strašně nešťastná. V tom případě dopis, trápení atd., plyn.

A v tom případě všichni lžou.

Což nedává smysl.

Proč by lhali, když není co tajit?

Proč trvat na vraždě, když všichni vědí, že Tommy a Irena měli pádný důvod se zabít? Proč lhát, když jde o sebevraždu?

Ne, počkat, důvod to může mít. Co když by podle něčích představ byla sebevražda skvrnou na rodinném štítě, něco, co se musí překonat, třeba něco dědičného, něco, co by se mohlo dotknout příbuzných a přátel. Sebevražda se nelíbí nikomu a třeba právě proto lžou. Třeba si myslí, že vražda je společensky přijatelnější způsob odchodu ze světa, znak něčeho lepšího. Ano, chudinka moje dcera a její přítel, někdo je zavraždil, věděla jste to? Ano, moji ubohou ženu někdo zabil, měla milostnej poměr, slyšel jste to už? Ano, mého milovaného bratra zavraždili v posteli i s jeho milenkou. Nóbl. Vražda je senzace, sebevražda jen ostuda.

Tak to snad byla opravdu sebevražda, říkal si Carella. Možná, že šli do toho bytu, sundali si šaty - ne docela, každý si nechal kousek spodního prádla. Ze slušnosti. Být nalezen jak tě Pánbu stvořil, tedy dočista nahej, se nesluší. Sundali si částečně šaty, sundali si je systematicky a stejně systematicky složili a samozřejmě systematicky i rozvěsili po židlích. Byli to vůbec systematické lidi. V žádném případě nechtěli, aby je někdo našel v rouše Adama a Evy. Za nic na světě. Takže si nechali spodní prádlo. Ach Bože, říkal si Carella, mám už Tommyho a Ireny po krk, mám po krk toho, co vidíme pokaždý, když vezmeme za kliku těch zatracených dveří označených vražda, otevřeme je a najdeme to, co je za nima. Mám toho všeho po krk. Proč se ty lidi nedrží v soukromí? Proč musejí před náma parádovat, jen se na nás všichni koukněte, stavět se na odív jako žalostný a zmatený lidský tvorové, kteří se nenaučili umění společného života? Proč musejí ukázat celému světu a jeden druhému, že neumějí nic jiného než spolu umřít? Jděte do svého pokoje, zamkněte si dveře, milujte se, jak chcete, a dejte nám pokoj! Nepleťte do toho hořící svítiplyn s výbuchama, nemíchejte do toho krev, buďte ve svém soukromí doopravdy soukromí!

Zastavil se před dalším semaforem a na chvíli zavřel oči.

Když je otevřel, mysl mu přeskočila zpátky k realitě.

Byl už zase detektiv 2. třídy Stephen Louis Carella, služební odznak č. 714-56-32.

Tommy sehnal byt.

Přišli do něj s dvěma lahvemi whisky.

Napsali na stroji dopis na rozloučenou.

Pustili plyn.

Svlíkli se skoro donaha.

Pokusili se opít, pokusili se milovat.

Plyn k nim došel dřív, než se jim to podařilo.

Umřeli.

„Tohle není sebevražda, ať visím!“ řekl Carella nahlas. Vlastní hlas ho překvapil. „Tohle není sebevražda,” opakoval potichu.

V šeru zavřeného sedanu pokýval hlavou.

To není sebevražda.

Musím zjistit, jestli byl Tommy Barlow pojištěný, pomyslel si, zahrnul prudce doleva a zamířil k domu, kde bydlel Tommy Barlow s bratrem Amosem.

Dům byl tmavý a opuštěný, když zastavil u chodníku před ním. Pomyslel si, že je to divné, vždyť Amos Barlow říkal, že je každý den doma z práce v šest, a teď už bylo půl sedmé a dům se zdál prázdný a bez života. Vystoupil z auta. Ulice byla úplně tichá a Carellu náhle zalila sladká vzpomínka na ulici jeho chlapeckých let. Ulice je opuštěná a chlapec kráčí k domu, který patří jeho otci, matka volá z okna v prvním patře: „Stevie! Večeře!“, a on pomalu a s úsměvem kývá hlavou. Duben! Rozvíjející se poupata. Svět ožívá. Jednou viděl, jak auto přejelo kočku a střeva se rozmázla po vozovce; s hrůzou se odvrátil. Duben a rozvíjející se poupata, duben a mrtvá kočka na dlažbě, zcuchaný kožíšek a krev a všude vůně jara, zeleného a právě se otvírajícího.

Barlowova ulice byla tichá. Z malé vzdálenosti slyšel Carella cinkat zvonek na vozíku se zmrzlinou. Příliš brzo, pomyslel si. Měls přijít po večeri, přišels předčasně. Trávník před Barlowovým domem se začínal zelenat. Tráva byla mokrá. Najednou se zatoužil sehnout a dotknout se té mokré trávy. Na konci ulice zahučel automobil zatáčející kolem rohu. Šel po cestičce ke vchodu a zazvonil. Žádná odpověď. Zkusil to znova. Zvonilo to někde hluboko uvnitř domu. Na ulici bouchla dvířka od auta. Vzdychl a zazvonil potřetí. Čekal.

Sešel dolů po schůdkách před domem, ucouvl o několik kroků a podíval se do hořejších oken. Co když Barlow šel po návratu domů z práce rovnou pod sprchu? Zamířil tedy k boční stěně domu a hledal nahoře okno od koupelny. Držel se betonových cestiček vedoucích ke garáži za domem. Po pravé straně cesty rostl vysoký keř a táhl se až k plotu sousedního domu. Šel za dům a pořád se díval nahoru. V žádném okně se nesvítilo. Pokrčil filozoficky rameny a vracel se k autu. Keř měl teď po levé ruce, zacláněl mu výhled na ulici i na zadní zahradu.

Když ho míjel, dostal ránu.

Rána byla náhlá, ale zkušena a přesná. Věděl, že to není pěst, nýbrž něco dlouhého a tvrdého, ale neměl čas přemýšlet přesně co, protože ho někdo uhodil přes oči a přes nos, takže zavrával směrem ke keři, pak do něho někdo strčil a vrazil ho až za keř. Snažil se krýt si jednou rukou obličej a druhou sahal po pistoli, ale následovala další rána. Večerním tichem se ozýval tichý svist, jaký dělá rapír či hůlka nebo baseballová pálka. Rána ho tvrdě zasáhla do pravého ramene a za ní pršely nové a nové, až přišla jedna, která se mu zařizla do levého ramene, a pak mu rázem znehybněla pravá ruka. Pistole upadla na zem. Konec toho něčeho se mu zavrtal do žaludku jako útočící beran a pak ho ostrá hrana švihala zase přes obličej tak dlouho, až mu dokonale zmrtvěl. Vymrštil do tmy levou ruku, oči měl zalité krví a strašně ho bolel nos. Pocítil, jak pěst do něčeho narazila, a slyšel, jak někdo zařval. Pak se útočník dal na útěk, boty zadusaly nejdřív na betonové cestičce a pak na chodníku. Carella se opřel o keř. Slyšel, jak někde na ulici bouchly dveře od auta, pak se ozval zvuk motoru a zaskřípěly pneumatiky, jak vůz odrazil od chodníku.

Číslo auta, vzpomněl si.

Obešel keř, zrovna když se vůz přehnal kolem. Číslo však neviděl. Místo toho se skácel obličejem k zemi.

Kapitola 11

Ještě týž večer v deset hodin sebrali Amose Barlowa, když se vrátil do svého domu v Riverheadu. Carellu odvezli do nemocnice, kde mu službu konající lékař ošetřil rány a přes jeho protesty trval na tom, že tam musí zůstat přes noc. Barlowa přítomnost policistů překvapila. Nikdo z těch, kdo ho zatýkali, mu neřekl, proč ho detektivové ze sedmaosmdesátky chtějí vyslechnout. Ochotně kráčel s dvěma strážníky, dokonce se zdálo, že je rád; asi se domníval, že se v souvislosti s jeho bratrem přišlo na něco nového.

Ve služebně ho přivítal Cotton Hawes a odvedl do malé místnosti vedle vstupní chodby, určené pro výslechy. Seděli tam detektivové Meyer Meyer a Kling a popíjeli kávu. Nabídli Barlowovi šálek. Odmítl.

„Chtěl byste radši čaj?“ zeptal se Hawes.

„Ne, děkuju,“ řekl Barlow. Pozoroval ty tři muže a čekal, až některý pronese něco důležitého, ale oni zřejmě nechtěli být rušeni ve svých zvyklostech. Povídali si o počasí, prohodili pár vtipů, ale hlavně se soustředili na hrnky s kávou. Hawes byl se svým čajem hotov dřív, než ti dva kafaři. Postavil šálek, vzal z talířku čajový sáček a opatrně ho vložil do šálku. Pak řekl: „Kdepak jste byl celou noc, pane Barlowe?“

„Potřebovali jste mě?“

„Potřebovali,“ řekl Hawes mile. „Řekl jste detektivům Meyerovi a Carellovi, že jste obvykle doma v šest, ale dneska jste se zřejmě trochu opozdil.“

„Ano,“ řekl Barlow.

„Volali jsme vám taky do kanceláře,“ vmísil se Meyer. „Anderson a Loeb, že ano? Mayfair 191?“

„Ano.“

„Telefon vzala uklízečka,“ řekl Meyer. „Všichni prý už odešli.“

„Ano. Odešel jsem z kanceláře asi v půl šesté.“

„Kam jste šel?“

„Měl jsem schůzku.“

„S kým?“

„S jednou mladou dámou, jmenuje se Martha Tamidová.“

„Bydlí kde?“

„Ulice Yarley Street. Je to v Riverheadu, nedaleko Oválu Herberta Alexandra.“

„V kolik hodin jste se sešli, pane Barlowe?“
„Asi v šest. Proč?“
„Řídíte, pane Barlowe?“
„Ano.“
„Nemáte při tom potíže?“ zeptal se Kling. „Všiml jsem si, že chodíte p holi.“
„Řídit můžu," řekl Barlow. Vzal hůl do ruky a prohlížel si ji, jako kdyby ji viděl poprvé v životě. Usmál se. „Noha mi nevadí. Při řízení ne.“
„Směl bych se na tu hůl podívat?“ zeptal se Hawes.
Barlow mu ji podal. „Hezká hůl," řekl Hawes.
„Ano.“
„Těžká?“
„Ano.“
„Pane Barlowe, byl jste dnes večer doma?“ zeptal se Meyer.
„Ano.“
„Kdy?“
„V deset hodin. Byla tam vaše hlídka. Může potvrdit čas." Barlow vypadal najednou udiveně. „Promiňte, ale proč...?“
„Zaskočil jste si domů už někdy před desátou?“ zeptal se Meyer.
„Ne.“
„Dejme tomu v půl sedmé?“ zeptal se Kling.
„Ne, přišel jsem domů až v deset. Šel jsem pro Marthu rovnou z kanceláře.“
„Co jste dělali pak, pane Barlowe? Šli jste na večeři? Do kina?“
„Na večeři, ano.“
„Do kina ne?“
„Ne. Po večeři jsme šli k ní.“
„Kde jste večeřeli, pane Barlowe?“
„V japonské restauraci v Isole. Tamajuki se jmenuje, tak nějak. Navrhla ji Martha.“
„Znáte tu Marthu Tamidovou už dlouho?“
„Ne, jen pár dní.“
„A po večeři jste šli k ní?“
„Ano.“
„Kolik bylo asi hodin?“
„Asi osm nebo půl deváté.“
„A v kolik jste odtamtud odešel?“
„Kolem půl desáté.“
„Zdržel jste se tedy u ní asi hodinu, že, pane Barlowe?“
„Přibližně hodinu.“
„A pak jste šel rovnou domů.“
„Přesně tak," řekl Barlow.
„A předtím jste ten večer doma nebyl. Nezašel jste domů něco zkontrolovat, nebo se přesvědčit, jestli jste nenechal hořet plyn...“
„To má být vtip?“ zeptal se Barlow popuzeně a obrátil se ke Klingovi.
„Co?“
„Vy víte, jak zemřel můj bratr. Jestli si myslíte, že mluvit o plynu je vtipné...“
„Promiňte," řekl Kling. „Nechtěl jsem být vtipný.“
„Nezašel jsem domů," řekl Barlow. „Nevím, co má tohle všechno znamenat. Jestli mí nevěříte, zavolejte Marthu a zeptejte se jí. Řekne vám všechno, co chcete vědět. Co se stalo? Zabili ještě někoho?“
„Ne, pane Barlowe.“
„Tak co?“
„Má slečna Tamidová telefon?“ zeptal se Meyer.
„Má.“
„Řekněte nám laskavě číslo," řekl Hawes.
Slečna Martha Tamidová bydlela v Riverheadu pět bloků pod Oválem Herberta Alexandra, což byl malý trávník, uprostřed něhož stála socha generála Alexandra na koni a vzdorovala větru ocelovým a pronikavým zrakem, mohutnou čelistí a drsně mužným, ale hezkým vzezřením. Hawes objel sochu a pak zabočil do jednosměrné uličky. Při jízdě pozoroval čísla a nakonec zastavil před číslem 1211. Byla už skoro půlnoc, ale když zavolali slečně Tamidové ze služebny, řekla, že ještě nespí a že jim mileráda řekne všechno, co chtějí vědět. Řekli Barlowovi, že může jít, ale Hawes kývl na Klinga a Kling vyšel za ním, sotva byl venku ze služebny. Hawes si pak připjal pouzdro se zbraní a rozjel se do Riverheadu.
Slečna Tamidová bydlela v pětiposchodovém činžovním domě na konci ulice. Řekla Hawesovi do telefonu číslo bytu. Stiskl bzučák 6 C a čekal na zpáteční zabzučení. Ozvalo se téměř ihned. Vešel do domu a zamířil k výtahu. Chodba byla malá a tichá; celá budova jako by v tuto hodinu už spala. Vyjel do pátého patra, našel byt 6 C uprostřed chodby a zazvonil. Zazvonil jen jednou a velmi krátce. Dveře se ihned otevřely.
Martha Tamidová byla droboučká dívka a vypadala jako egyptská břišní tanečnice. Hawes si přál, aby byl soukromý detektiv, protože pak by slečna Tamidová měla na sobě něco přiléhavého nebo svůdného nebo obojí. Ve skutečnosti

byla v kalhotách a blůze, což ještě ušlo, protože to moc nezakrývalo vyzývavou stavbu její postavičky.

„Slečna Tamidová?" zeptal se.

„Ano. Detektiv Hawes?"

„Ano."

„Pojďte prosím dál. Čekám vás."

„Omlouvám se, že jdu tak pozdě, ale chtěli jsme si tu věc ověřit co nejdřív."

„To je v pořádku. Koukala jsem se na televizi. Na Gretu Garbo. Je moc dobrá, nemyslíte?"

„Je."

Martha Tamidová zavřela za Hawesem dveře a zavedla ho do obývacího pokoje. Na obrazovce běžel starý film s Gretou Garbo a Johnem Gilbertem. Greta Garbo svůdně ozobávala hrozen vína.

„Je moc hezká," řekla Martha a vypnula televizi. V pokoji bylo najednou velmi тихо.

„Tak ven s tím," řekla Martha a usmála se.

Byl to široký úsměv. Osvěttil jí celý obličej a dotkl se tmavohnědých očí, které se ihned rozzářily. Měla černé vlasy, velice dlouhé, které jí splyvaly do poloviny zad, u koutku úst černé mateřské znamínko. Plet' měla tmavou, takovou, jakou Hawes vždycky spojoval s lidmi od Středozevního moře, a v obličejí cosi šibalského: platilo to o úsměvu, rozzářených očích, sklonu hlavy, a dokonce i o tom znamínku. V jejím obličejí a v celém jejím svůdném těle byla navíc jakási vyzývavost, nezakrývané pozvání - ne, dost těch hloupostí!

Řekl: „Promiňte, ale nejste břišní tanečnice?"

Martha se rozesmála a řekla: „Ne. Jsem recepční. Vypadám jako břišní tanečnice?"

Hawes se usmál: „No," řekl.

„Vždyť vy jste mé břicho ani neviděl," řekla Martha stále ještě se smíchem a po vytáhla jedno obočí; byl to jen nepatrný pohyb, ale výzva naprosto zjevná, skoro jako kdyby řekla: „Vy jste mé břicho ještě neviděl?"

Hawes si odkašlal. „Kde pracujete, slečno Tamidová?"

„U Andersona a Loeba."

„Tam jste poznala Amose Barlowa?"

„Ano."

„Jak dlouho se s ním znáte?"

„Já jsem u firmy teprve krátce," řekla Martha.

„Nemohu si uvědomit, jakým přízvukem mluvíte," řekl Hawes s úsměvem.

„Je to taková směs," řekla Martha. „Narodila jsem se v Turecku a pak jsem žila s rodiči v Paříži a nakonec ve Vídni.

Jsem v Americe teprve šest měsíců."

„Aha. A kdy jste začala pracovat u Andersona a Loeba?"

„Minulý měsíc. Nejdřív jsem chodila do školy. Abych se naučila psát na stroji a těsnopis. A teď, když to umím, jsem recepční."

„Žijete s rodiči, slečno Tamidová?"

„Ne, je mi třiadvacet. To už je dost vysoký věk, aby člověk žil sám, n'est-ce pas? A dělal si, co chce."

„Ano," řekl Hawes.

„Vy jste učiněný obr," řekla Martha. „Necítíte se kvůli mně nepříjemně?"

„Ne, proč bych měl?"

„Protože já jsem tak mršávká," řekla. Na obličejí jí opět zazářila vyzývavost. „Ale ne všude," dodala.

Hawes neúčastně přikývl. „Takže... tedy... pana Barlowa jste poznala minulý měsíc, když jste začala pracovat u Andersona a Loeba?"

„Ano." Martha se odmlčela. „Nechcete se něčeho napít?"

„Ne. Ne, děkuju. My ve službě nesmíme pít."

„Škoda," řekla.

„Ano."

Široce a vyčkávavě se usmála.

„Sešla jste se dnes večer s panem Barlowem?" zeptal se Hawes.

„Ano."

„V kolik hodin?"

„Vyzvedl mě tady asi v šest hodin. Má pan Barlow nějaké potíže?"

„Ne, ne, to je jen běžná kontrola," řekl Hawes. „V kolik jste odešla z kanceláře, slečno Tamidová?"

„V pět."

„Ale on odešel až ve tři čtvrtě na šest, že?"

„Já nevím, v kolik odešel on. Ještě tam byl, když jsem odcházela, a sem přišel asi v šest."

„A kam jste šli pak?"

„Do jedné restaurace dole ve městě."

„Proč jste předtím jela až domů? Mohli jste odejít rovnou z kanceláře, ne?"

„Musela jsem se přece převlíknout."

„Ovšem," řekl Hawes a usmál se.

„Já se převlíkám často," řekla Martha. „Do kanceláře jsem si vzala kostýmek, na tu schůzku šaty, a když Amos odešel, tak jsem se převlíkla do kalhot a košile, protože chodím strašně pozdě spát."

„Chápu," řekl Hawes. Mlčel a docela vážně čekal, že dívka řekne: „Vadilo by vám, kdybych se teď převlíkla do něčeho pohodlnějšího?", ale neřekla to a on samozřejmě věděl, že to neřekne, protože co, nakonec je jenom městský

policajt a ne nějaký soukromý detektiv.

„V kolik hodin jste se sem vrátili z restaurace?"

„V půl devátý nebo v devět, tak nějak."

„A v kolik odešel pan Barlow?"

„Asi v půl desátý nebo ve tři čtvrtě." Martha se na chvilku zarazila. „Zdám se vám nepřitažlivá?" zeptala se.

„Cože?"

„Jak vypadám? Špatně podle vás?"

„Špatně?"

„Myslím jako nehezká."

„Kdepak, to ne, jste moc hezká."

„Amos Barlow si to podle mě nemyslel."

„Z čeho tak soudíte?"

„Myslím, že spěchal, aby už byl pryč."

„Jak to víte?"

„No, nabídl jsem mu něco k pití a on řekl ne. A pak jsem se ho zeptala, jestli by si chtěl zatancovat a on řekl ne." Odmlčela se. A pak řekla zamysleně. „Já někdy americkým mužům nerozumím."

„To víte, jsme všelijaký," řekl Hawes filozoficky.

„Vy rád tancujete?"

„To se rozumí."

„Jenže teď je samozřejmě na tancování moc pozdě," usmála se Martha. „Lidi pod náma by si stěžovali."

„Asi ano," řekl Hawes.

Martha vzdychla a zhluboka se nadechla. „Určitě si myslel, že nejsem hezká," řekla.

„Třeba nejste jeho typ," namítl Hawes. „Smlouvá si rande s víc dívkama z kanceláře?"

„Já nevím. Je tichošlápek," potřásla hlavou v rozkošném zmatku. „Jsem úplně frustrovaná."

„My jsme vlastně chtěli vědět jen jednu věc," řekl Hawes. „Jestli byl opravdu s váma od šesti přibližně do půl desáté večer. A zřejmě byl."

„Byl tady," řekla Martha, „to ano, ale jestli byl opravdu se mnou, to je otevřená otázka." Pokrčila rameny.

„Američani," řekla smutně.

„Děkuju vám mockrát za pomoc," řekl Hawes a vstal. „Radši půjdu, je už strašně pozdě."

„Nikdy není moc pozdě," řekla Martha záhadně a upřela na něj tak výmluvný pohled, že málem roztál. Ale zaváhal jen na chvíličku, zapřemýšlel a pak šel ke dveřím.

„Dobrou noc, slečno Tamidová," řekl. „Mockrát vám děkuju."

„Američani," řekla Martha Tamidová a zavřela za ním dveře.

Průběh sledování Amose Barlowa (zprávu podává detektiv 3. třídy Bertram Kling);

12. dubna:

Sledování Barlowa z 87. revíru až k jeho domu v Riverheadu, příchod tam 23.08. Barlow zaparkoval auto, Ford sedan ročník 1959, v garáži v zadní části domu, vešel domů zadními dveřmi přes kuchyň. Kuchyňské světlo svítilo přibližně patnáct minut. V 23.25 světlo v 1. patře. Barlow přistoupil k oknu v průčelí, rozhlédl se po ulici, spustil žaluzii. Světlo zhaslo v 23.35. Na místě až do 24.30, kdy jsem předpokládal, že Barlow spí. Zavolal 64. revír v Riverheadu, vystřídán pochůzkovým strážníkem Davidem Schwartzem.

13. dubna:

Vystřídál Schwartze v 6.00. Zaujal postavení na rohu Wagnerovy a Čtrnácté, chráněn keři rohového domu. V Barlowově domě klid až do 7.30, kdy Barlow vyšel z domu zadními dveřmi, šel do garáže, vyjel s autem. Sledoval ho do blízké restaurace na Pikeově třídě, jméno U rodinného stolu. Zaparkoval na protější straně ulice, částečně viděl Barlowa oknem restaurace. B. u stolu sám, pomalá snídaně, restauraci opustil 8.22. Projel Riverheadem po dálnici, najel na ni z ul. Cannon Road, z ní na dálnici přes řeku Harb, sjel z ní u Lan's Endu, jel až na Mayfair Avenue, zaparkoval auto na parcele na rohu Mayfair a Pickettovy, šel do budovy své firmy na Mayfair Avenue 6. 891. Dál vykonávat dohled nešlo, zkontroloval jsem, zda budova má zadní východy, zjistil, že ne, zaujal postavení na chodbě u výtahů. V 10.15 zašel na kávu v místní kantýně, odkud je vidět na výtahy. Barlow sešel dolů ve 12.15, sledoval ho do restaurace Fannie's na Pickettově, kde se naobědval sám, pak se procházel asi 15 minut v parčíku před budovou trestního soudu na MacCauleyově, já za ním. Zpátky do kanceláře v 13.25, já opět na chodbě u výtahů. B. přijel dolů výtahem až v 17.10. U stánku s cigaretami si koupil večerník, šel k parkovišti, jel rovnou na harbskou dálnici a jako ráno přes Cannon Road domů. Zajel s vozem do garáže, šel domů, celou noc nevyšel. Přerušíl jsem dohled v 18.50 na večeri, vystřídál mě strážník Gordley z riverheadské čtyřiašedesátky, vrátil se v 19.45, o půlnoci mě vystřídál opět Gordley.

14. dubna

B. zachovává přesně stejnou rutinu jako předešlý den. Na chování nic podezřelého. Zvyky se zdají ustálené a nenápadné. Velice pochybuju, že má něco společného s útokem na Carellu.

15. dubna

Sobota ráno. Dorazil k domu dříve než obvykle (5.30), co kdyby se v Barlowově rutině objevilo něco neobvyklého? Vzal s sebou kávu a koblihy, nechal je ve voze, opět zaparkoval na keři chráněném rohu Wagnerovy a Čtrnácté. Čekal dlouho. B. si zřejmě v neděli pospí. Vyšel z domu skoro až v poledne, já už zase hladový. Nešel někam na oběd, jak jsem doufal, ale jel zase do Canna Road a odtud na sever. Lekl jsem se, že si mě všiml, když se mi na čas ztratil mezi ostatními auty, ale dohnal jsem ho, když zahýbal pod most nadzemní dráhy u Martinovy třídy. Sledoval ho o pět ulic

dále na východ. B. zastavil před květinářstvím (Bratři Konstantinosové, Martinova třída 3451) a vyšel ven s malým věncem. Jel dál na východ a zastavil u brány hřbitova v Cedarcrestu. Nechal auto na parkovišti, vešel do kanceláře, chvíli se tam zdržel a pak šel s věncem v ruce na hřbitov. Sledoval jsem ho po cestičce mezi náhrobky. U jednoho se zastavil, dlouho tam stál se skloněnou hlavou a díval se na náhrobek. Pak poklekl, položil věnec na hrob, sepal ruce a tak se modlil, vkleče a se sepjatýma rukama, nejmiň půl hodiny. Pak vstal, otřel si oči, jako kdyby plakal, a vrátil se k autu. Zastavil se na oběd v restauraci v Cannon Road (Nadzemní jídelna, Cannon Road 867) a vrátil se domů do Riverheadu přes park na třídě Dover Plains. Já se zastavil v šestačtyřicítce a požádal o vystřídání na oběd, tentokrát jsem dostal Gleasona. Když jsem se ve 14.35 vrátil k domu, byl pryč Gleason i Barlow. Vrata garáže byla otevřená.

B. se vrátil v 15.17. Gleason pár minut po něm v neoznačeném sedanu. Řekl, že B. odjel jen na týdenní nákup, zastavil se ve smíšených potravinách, u řezníka, v železářství apod. Poděkoval jsem Gleasonovi a nastoupil místo něho.

Nevím, co dělá B. o víkendech, ale ven zřejmě nechodí. Sobota večer a on nevyšel z domu. V 23.00 v domě zhasla světla. Čučel jsem tam do jedné, pak zavolal čtyřiašedesátku, aby mě vystřídali.

16. dubna

Spal jsem dlouho, pak zavolal Carellu domů, abych si ověřil, kde je pohřbený bratr Tommy. Potvrdilo se, že v Cedarcrestu. Ve 12.15 jsem vystřídal pochůzkáře Gordleyho. Gordley řekl, že B. se nehnul celé dopoledne z domu. Ve 13.30 vyšel ve sportovních kalhotách a svetru s holí. Šel do garáže a když vyšel, strkal před sebou elektrickou sekačku na trávu, nastartoval ji. Posekal trávník před domem, vrátil sekačku do garáže, šel domů. V 15.00 zastavila před domem malý červený chevrolet II. Vystoupila dívka kolem dvaceti, dlouhé Černé vlasy, šla po cestičce k domu, zazvonila. Věděl jsem, že B. je uvnitř, od sekání trávníku nevyšel, ale dívka stála přede dveřmi a dlouho zvonila, B. neodpovídal. Nakonec to vzdala, vrátila se k autu, zlostně zabouchla dveře, odjela. Okamžitě jsem ověřil u Hawese popis Marthy Tamidové, byla to ona. Požádal čtyřiašedesátku o vystřídání, jel za Tamidovou k jejímu bytu nedaleko Oválu. Červené auto stálo u chodníku, ale když jsem s ní mluvil, popřela, že by opustila domov, prý byla celý den doma a k B. v žádném případě nejela. Nabídla mi skleničku, odmítl jsem. Zeptala se, jestli myslím, že vypadá jako břišní tanečnice. Divná otázka, ale řekl jsem ano, teď když se o tom zmiňuje, tak ano. Vyzývavá a velice ženská osůbka, řekl bych. Lež o návštěvě u B. nechápu.

Zpátky na místě v 18.12, po večeri. Podle strážníka B. nevystrčil nos. Napadlo mě, že mohl odejít pěšky zadem a auto nechat v garáži. Zavolal jsem z nejbližšího bistra, zavěsil, když se B. ozval, vrátil se k domu. Světla zhasla v 18.45, rozsvítila se opět ve 23.00.

Odešel ve 2.00 ráno, vystřídal mě Schwartz. Chtěl vědět, proč tu trčíme. Řekl bych mu to, ale sám nevím.

17. dubna

Pondělí ráno.

B. vzhůru a pryč v 7.00. Stejná rutina jako každý všední den. Snídaně, kancelář, oběd, kancelář, domů, zhasnutá světla, dobrá noc. Je 1.30 ráno. Odešel od Barlowova domu v 1.00, zavolal čtyřiašedesátku kvůli vystřídání, přišel Gleason. Taky chce vědět, proč sledujeme B. Žádám o povolení dohled ukončit.

Bertram Kling detektiv 3. třídy

18. dubna ráno - byl jasný a zářivý úterek s teplotou sedmnáct stupňů Celsia a západním větrem o rychlosti tři kilometry za hodinu - odešel detektiv Steve Carella ze svého domova v Riverheadu a vydal se k nadzemní dráze asi o pět ulic dál. Přepadený byl 12. dubna, ale čas, jak praví staré arabské přísloví, zakryje všechny rány. Ne že by mu nevadilo, že ho někdo zmlátil - každý normální člověk přece nelibě nese, když ho někdo zpráská. Bolí to. Není nic příjemného, když vás někdo bije po hlavě a po těle holí nebo rákoskou nebo baseballovou pálkou. Není nic příjemného dát se odvézt do nemocnice, kde si lékaři klidně prohlídnou váš zakrvácený obličej, klidně dezinfikují rány a klidně je ovážou, zcela povzneseni nad takové malichernosti jako je krvácení; člověk je tu něco jako stránka z učebnice, základní látka, kterou probírali v prvním roce medicíny, předhodte nám něco těžšího, třeba vřed na dvanácterníku! Ještě horší je vrátit se domů k ženě a předstoupit před ni celý ofáčovaný a polepený náplastmi, které hyzdí vaši hezkou, mužnou vizáž. Žena je hluchoněmá a neumí vykřiknout, ale křičí její oči a vy si přejete vši silou, abyste ten křik mohli vymazat, aby si na vás byl ten mizera nepočíhal a nerozsekal vás na cimprcampr dřív, než jste stačil vytáhnout bouchačku. Přemýšlíte, jak to ráno vysvětlíte dětem. Nechcete, aby se začaly trápit nad tím, že jste policista. Nechcete, aby propadly neurotickým úzkostem, sotva odrostly plenkám.

Ale čas zakryje všechny rány - ti Arabové to dovedli vyjádřit, na mou duši - a Carella si vzpomněl na jiné přísloví, tentokrát syrské a taky staré, které říká prostě: „Čas odkryje všechny zločinníky.“ Nevěděl, kdo se to na něj vrhl na cestičce před Barlowovým domem, ale měl všechny důvody věřit, že služebníci zákona, li věrní zastánci lidu, ti neochvějní ochránci nevinných a neúnavní hledači ztracených osob, ty bašty svobody a pevnosti pravdy a obyčejné slušnosti - ano, neměl nejmenší pochyby, že poldové ze sedmaosmdesátky jednoho krásného dne seberou nějakého darebáka, který se přizná ke všem zločinům spáchaným v posledním desetiletí, a mimochodem se zmíní i o tom, že 12. dubna v noci zmlátil policajta jménem Carella. Takže Carella byl ochoten čekat a věřit, že konečné vítězství je na jeho straně. Zločin se nevyplácí, to ví každý. A čas je řeka.

Čas se toho nádherného dubnového rána měl změnít v rozvodněný proud, ale Carella to zatím ještě nevěděl. Byl na cestě do práce. Když krácel k nadzemní dráze, nedělal si s ničím hlavu, neměl ani potuchy, že čas znovu odkryje dvě vyhojené staré rány, anebo že dostane - už zase - pěkných pár ran do hlavy a jinam. Kdo by, prosím vás, čekal rány v tak nádherném dubnovém jitrů?

Rány přišly, když šel nahoru po schodech vedoucích k nadzemnímu nástupišti. První dostal zezadu a to přes týl, takže se rozplácl na schodech před sebou. Náraz byl náhlý a šokující. Carella při pádu cítil, že ztrácí vědomí, a jeho jedinou myšlenkou bylo Ježíši Kriste, na denním světle! Jak padal, tápal po schodech, aby se jich chytil. Muž s holí nebo rákoskou nebo baseballovou pálkou či co ten grázl používal, se navíc rozhodl, že Carellu kopne, protože

nakopnout člověka, který se plazí po kolenou a chytá se schodů, je totiž nejšikovnější. Kopl ho tedy do obličeje a zrovna do jedné té staré rány; ta se otevřela a vytryskl proud krve a stékal Carellovi po tvářích, potřísnil mu čistou bílou košili, kterou nosil do práce, a zatekl mu za límec. Nějaká paní, která právě scházela po schodech, zaječela a rozběhla se opačným směrem nahoru na nástupiště, kde ji zadržel dopravní zaměstnanec a snažil se ji uklidnit a zjistit, co se děje. Mezitím na schodech muž s holí nebo rákoskou nebo baseballovou pálkou mlátil Carellu do hlavy a přes šíji, a zřejmě dělal, co mohl, aby ho zabil. Carella si uvědomoval, že nějaká žena křičí, uvědomoval si dupot a mužský hlas, který řval: „Přestaňte! Přestaňte, slyšíte?“, ale většinou si uvědomoval jen oslepující záblesky žlutí, které tryskaly z míst, kam dopadala ta ztracená hůl. A zvlášť si uvědomoval vlastní mátožnost, když hmatl po pistoli a nenahmatl ji, šmátral po nábojích v opasku a zase po rukojeti pistole a pocítil, jak se mu prsty kolem ní svírají, když ho útočník znova praštil přes nos. Jen mě prašti pořádně, ty hajzle mizerná, a zab mě, prašti mě přes nos a já ti tady chčípnu u nohou - a to už měl pistoli v ruce.

Rozmáchl se rukou s pistolí, druhou se přidržoval schodů a rozpráhl se bekhendem, kam až dosáhl, nestaral se, jestli je někdo za ním. Pistole na něco narazila, ucítil jako zázrakem ten střet s lidským masem a slyšel někoho vyjeknout bolestí, bleskem se otočil na záda, aby mu je schody kryly, skrčil instinktivním pohybem obě nohy jako péro a vymrštil je dopředu; podrážky dopadly muži na břicho, takže se překotil a letěl ze schodů dolů. Carellu celou tu dobu svédily dlaně, aby zmáčkl kohoutek, celou tu dobu toužil odprásknout toho hajzla posraného, který tak úspěšně utlouká policajty! Vyhrabal se na nohy. Protivník se skutálel dolů pod schody, lezl po kolenou a Carella na něj namířil svou osmatřicítku a řekl „Stát nebo střelím!“ a myslel si No tak běž! Běž a je po tobě!

Ale ten člověk neutíkal. Posadil se tam, kde byl, u posledního schodu dole, a paní nahoře ječela o sto šest a dopravák opakoval pořád totéž: „Jste v pořádku, paní? Jste v pořádku?“

Carella sešel ze schodů.

Popadl útočníka za bradu, přitiskl mu ústí pistole na prsa, zvedl mu hlavu a podíval se mu do obličeje.

V životě toho člověka neviděl.

Kapitola 12

Carella řekl: „Do nemocnice ne“ a řidič sanitky se obrátil k lékaři, který seděl vzadu, a lékař se podíval na Carellu a řekl: „Ale člověče, vždyť vy krvácíte, a pořádně!“ Carella ho však probodl tím nejpřísnějším pohledem zastávce zákona a řekl: „Jděte do prčic s vaší nemocnicí,“ a lékař nabyl dojmu, že kdyby naléhal, což by bylo normální, mohl by tím, kdo potřebuje nemocnici, být on. Tak pokrčil klidně, učebnicově a doktorský rameny a přál si, aby je někdy ráno zavolali k miloučké a bázlivé stařence s traumatickým subdurálním krvácením, a ne ke krvi zamazanému zutivci s pistolí v ruce; jenže tak už to na světě chodí - a konečně, takové věci probírali už v prvním roce studia. Radši být v nemocnici zaměstnancem než pacientem. A tak odjel.

Člověk u posledního schodu dole, který tam seděl a poněkud připitoměle se držel za břicho, kam ho Carella kopl oběma ne zrovna malýma nohama, toho moc neřikal. Jeho zbraň, upilovaná násada od smetáku, sjela po schodech s ním. Carella ji sebral a vymámil vůz na strážnických revíru, které přivítal zároveň se sanitkou ochotný dopravák. Strážníci odvezli Carellu i s jeho vězněm na stanici 87. revíru. Carella, pistoli dosud v ruce, odvedl chlapíka přes chodník do budovy po schůdkách a kolem ohlašovny a po železném schodišti nahoru do patra, kde sídlili detektivové, pak po chodbě a skrze brlení a nakonec ho šoupl do kancelářské židle, kterou jako na povel obklopili ostatní detektivové.

„Ty krváčíš,“ řekl Meyer Carellovi. „Víš to?“

„Vím,“ řekl Carella. Muž seděl se sklopenou hlavou. „Jak se jmenujete, člověče?“

Muž neodpověděl.

Carella ho vzal dvěma prsty jedné ruky za bradu, stiskl a zdvihl mu hlavu, až mu viděl přímo do očí.

„Vaše jméno,“ opakoval.

Muž neodpověděl.

„Vstaňte!“

Muž se nahnul.

„Vstaňte!“ zařval Carella vztekle, popadl toho člověka za přednici lehkého saka, které měl na sobě, a mrštil jím přes místnost až ke stěně, kde stály skříně s kartotékami.

„Pomalu, Steve,“ řekl Meyer.

Carella zasunul pistoli do pouzdra a jal se prohledávat útočníkovi kapsy. V jedné našel náprsní tašku; otočil muže obličejem k sobě a strčil ho znova do židle. Pak si sedl na okraj stolu a dal se do prohlížení náprsní tašky. Meyer stál z druhé strany vězně a čekal. Podíval se na Carellu a zavrtěl hlavou.

„Mischolo!“ křikl.

„Jo!“ zařval Mischolo z úřadovny.

„Přines jod a nějaký obvazy, buď tak hodnej!“

„Jo!“ odpověděl Mischolo.

Carella vzhledl od náprsní tašky. „Richard Bandler,“ řekl a podíval se na muže. „Tak se jmenujete?“

„Je to můj řidičák, tak čím jméno si myslíte, že by to bylo?“

Carella praštil řidičským průkazem na stůl, přistoupil pomalu k Bandlerovi a řekl velice zvolna a velice zřetelně: „Bandlere, vy se mi nelíbíte. Nelíbil jste se mi už poprvé, když jste si tam na mě počíhal a teď podruhy se mi líbíte ještě méně. Mám co dělat, Bandlere, abych vás nevykopl až na měsíc, takže si radši dejte pozor na hubu, rozuměl jste? Být váma, odpověděl bych hezky a mírně na všechno, nač se vás budu ptát, nebo vás odvedou do kriminálu jako mrzáka,

rozuměl jste, Bandler?"

„Jasný jak facka," řekl Bandler.

„Jen aby," řekl Carella varovně. „Jmenujete se Richard Bandler?"

„Jmenuju se tak."

„Přestaňte s tímhle tónem," vykřikl Carella.

„Jakým tónem?"

„Klid, Steve," řekl Hawes.

Carella zaťal pěsti, rozevřel je, vrátil se ke stolu a vzal opět do ruky řidičský průkaz. „Je to vaše správná adresa? Jižní pětadesátá 413, Isola?"

„Ne. Přestěhoval jsem se."

„Kam?"

„Bydlím v hotelu Culbertson dole ve městě."

„Jak dlouho už tam bydlíte?"

„Asi deset dní."

„Přestěhoval jste se z Pětašedesátý před deseti dny?"

„Ne. Přestěhoval jsem se z Pětašedesátý minulej měsíc."

„Kam?"

Bandler mlčel.

„Kam, Bandler?"

„Do Kalifornie."

„Kdy jste tam odjel?"

„27. března."

„Proč? Hledá vás tu policie?"

„Ne."

„Nebo někde jinde?"

„Ne."

„My si to ověříme. Jestli vás hledá policie..."

„Nehledá. Nejsem zločinec."

„Možná, že jste nebyl zločinec," řekl Hawes, „ale teď už jste, milej pane. Napadení 1. stupně je trestnej čin, jak když vyšije."

Bandler mlčel. Vešel Miscolo s náplastmi a jodem. Vrhel pohled na Carellův obličej, potřásl hlavou, mlaskl a pak řekl: „Šmarjá, co se ti stalo?" Podíval se ještě jednou a dodal: „Jdi a uměj se tamhle v laboru."

„Nic mi není, Alfe," řekl Carella.

„Jdi a uměj se!" řekl Miscolo přísně a Carella vzdychl a šel k rohovému umyvadlu.

„Byl jste už trestaný, Bandler?" zeptal se Hawes.

„Ne, povídám, že nejsem zločinec."

„Dobrá. Proč jste jel do Kalifornie?"

„Mám tam práci."

„Jakou?"

„V televizi."

„A tam děláte co?"

„Asistenta režie."

„Co režirujete?" řekl Carella od umyvadla. Natáhl se pro bílý ručník na věšáku a Miscolo zařval: „Umažeš ho! Vem si papírovej!"

„Asistenti režie moc nerežirují," řekl Bandler. „Udržujeme klid při natáčení, voláme herce, potom..."

„Tenhle přehled nás nezajímá," řekl Hawes. „Řekněte, který program?"

„No... víte... víte, já vlastně nedělám pravidelně v žádném programu."

„Tak proč jste jel do Kalifornie?" zeptal se Meyer. „Právě jste říkal, že jste tam měl práci."

„Měl."

„Jakou?"

„Natáčel se devadesátiminutovej speciál. Tak mě zavolał jeden kámoš, co to režiruje, jestli bych s ním nechtěl dělat. Jako asistent, chápete. Tak jsem jel."

Carella se vrátil ke stolu a sedl si na okraj. Miscolo vzal lahvičku jodu a začal mu natírat rány. „Tadyhle ti to budou muset sešít," řekl.

„Doufám, že ne."

„Je to ta rána od minula," řekl Miscolo. „Zaseje se ti otevřela."

„Proč jste se vrátil z Kalifornie?"

„Práce skončila. Rozhlížel jsem se kolem, jestli bych nenašel něco stálýho, ale nic se neobjevilo. Tak jsem se vrátil."

„Teď pracujete?"

„Ne. Jsem zpátky teprve deset dní."

„Kdy přesně jste se vrátil, Bandler?"

„Osmýho."

„Au," řekl Carella, když Miscolo přimáčkl náplast na místo. „Proč jste šel po mně, Bandler?"

„Protože.. jsem přišel na to, co jste proved."

„Ano? Co jsem proved? Au! Kristova noho, Alfe..."
„Promiň, promiň," řekl Misco. „Já nejsem doktor, víš," rozdurdil se. „Já jsem jen mizernej ouřada. Příště jdi radši hnedka do špitálu, než nám tu zasviniš celou služebnu!"
„Co jsem spáchal?" zeptal se Carella ještě jednou.
„Zabil jste mi holku," řekl Bandler.
„Cože?"
„Zabil jste mi holku."
Na chvíli nenapadla nikoho ve služebně nějaká souvislost. Cívěli užasle a mlčky na Bandlera, až Bandler řekl:
„Blanche. Blanche Mattfieldovou." To jméno neřeklo nikomu nic, jen Carellovi.
Carella přisvědčil. „Ona skočila, Bandlere," řekl. „S tím nemám já nic společnýho."
„Řekl jste jí, ať skočí."
„Snažil jsem se ji dostat z ty římsy."
„Taky jste ji dostal."
„Jak víte, co jsem jí řekl?"
„Domáci mi to pověděla. Byla v pokoji za váma a slyšela, jak jste jí řekl, ať skočí." Bandler se odmlčel a pak řekl: „Proč jste do ní rovnou nestrčil, aby spadla z té římsy? Výsledek by byl stejný."
„Máte vůbec ponětí, proč byla na té římsě?" zeptal se Carella.
„Na tom nezáleží. Nebýt vás, neskočila by."
„Nestála by na římsě, nebýt vás," řekl Carella.
„Kecy," řekl Bandler.
„Proč jste ji opustil?"
„Já že jsem ji opustil?"
„Vy, kdo jinej? Přestaňte, Bandlere, nebo se zase dožeru! Chtěla umřít, protože jste ji opustil. Sbohem, Banche, bylo to fajné. Doslova takhle jste to řekl."
„Já jsem ji miloval," protestoval Bandler. „Věděla, že se vrátím. Věděla, že jsem tam jen dočasně. Řek jsem jí..."
„Vy jste se na ni vykašlal, Bandlere."
„Povídám vám, že ne! Miloval jsem ji, copak to nechápete? Věděla, že se vrátím, řek jsem jí to. Jak mám vědět, proč se rozhodla, že... že se zabije?"
„Zabila se, protože věděla, že jste se s ní rozešel. Je vám teď líp?"
„J... jak to myslíte?"
„Když jste mě zmlátil. Když jste svalil vinu na mě?"
„Zabil jste ji vy!" zařval Bandler a vztekle vyskočil ze židle, ale Carella mu položil obě ruce na ramena a zatlačil ho zpátky.
„Jápak se jmenuje ten váš kámoš v Kalifornii?"
„Kte... kterej kámoš?"
„Ten váš režisér. Co natáčel ten devadesátiminutovej speciál."
„To... ono..."
Ve služebně nastalo ticho.
„Byl tam vůbec nějaký kámoš?"
„Můžete se zeptat kohokoli v televizi. Jsem známěj jako nejlepší asistent režie."
„Jel jste tam kvůli práci, Bandlere? Nebo jste tam odjel se ženskou?"
„Já..."
„Se ženskou," řekl Meyer a kýval hlavou.
„Povídám vám, že jsem Blanche miloval. Proč bych jezdil do Kalifornie s jinou ženskou?"
„Ano, proč?" zeptal se Hawes.
„Já..."
„Proč, Bandlere?"
„Já... Blanche... miloval. Já... co je na tom špatnýho... trošku... trošku nevinný zábavy... s někým jiným? Blanche... Blanche věděla, že se k ní vrátím. Věděla, že ta holka pro mě nic neznamena. Věděla to,"
„Zřejmě nevěděla."
Bandler dlouhá mlčel. Pak řekl: „Já jsem to viděl v novinách. Tam. Jen noticku. O tom... o tom, že Blanche skočila... skočila z okna toho věžáku. Viděl jsem to den potom, co to udělala. Nechal jsem... nechal jsem tu holku bejt a přiletěl prvním letadlem. V sobotu. Na dřív jsem nedostal letenku. Ale ona už měla po pohřbu, když jsem přiletěl, a... a když jsem mluvil s domácí paní odtamtud, tak mi pověděla, co jste říkal, slyšela to, a tak jsem... řek jsem si, že za to musíte pykat. Za to, že jste zabil tu holku, kterou jsem miloval."
„Tak si tomu věřte dál," řekl Carella.
„Prosím?"
„Bude vám to líp utíkat."
„Prosím?"
„Můžete dostat až deset let za napadení 1. stupně," řekl Carella a chvíli mlčel. „Trošku nevinný zábavy neškodí, co, Bandlere?"

Láska kvetla jak zběsilá v den, kdy Fred Hassler přišel ještě jednou do služebny a roztočil ten zběsilý kolotoč. Že přivádí kolotoč znova do chodu, nevěděl. Neměl tušení, že se právě dotácel a že sebevraždě Tommyho Barlowa a Ireny Thayerové hrozilo spočinutí mezi neobjasněnými případy. Policejní práce je vždycky honičkou s časem, zvláště v takovém revíru, jako byl sedmaosmdesátý. Někdo spáchá trestný čin, a policajti se pustí do práce rychle a přičinlivě, protože pokud se vůbec něco objeví, tak je to hned anebo nikdy. Stokrát probírají to, co už prozkoumali, znova a znova kladou tytéž otázky v naději, že dostanou jinou odpověď. Ale případ vystydne až příliš rychle a v místě, jako je sedmaosmdesátka, dochází k novým a novým případům, trestné činy se kupí, vždycky je nějaká čerstvá událost, která vyžaduje prošetřit, vždycky jsou neobjasněné případy. Neobjasněné případy jsou užitečné zařízení, dovoluje totiž policistům, aby případ uzavřeli a zároveň nechali otevřený. Jakmile se jednou případ octne mezi neobjasněnými, můžou na něj přestat myslet a soustředit se na tři tucty dalších, které se jako zázrakem staly součástí jejich každodenní rutiny. Případ zařazený mezi neobjasněné není oficiálně uzavřen, protože nebyl oficiálně objasněn - nikdo nebyl zatčen a odsouzen. Ale nebyl-li oficiálně uzavřen, není ani skutečně aktivní, prostě tam leží jako poleno. Případ Tommyho Barlowa a Ireny Thayerové ztratil tempo a v den, kdy se Fred Hassler podruhé objevil ve služebně, v den, kdy láska kvetla jako pomínutá, byli policisté ze sedmaosmdesátky připraveni hodit ho mezi neobjasněné.

Milencům, kteří stáli před stolem detektiva Meyera a zuřivě se hádali, bylo osmapadesát a pětapadesát let. Muž měl na sobě sportovní sako, které si přehodil přes spodní tričko, když zaklepal na dveře strážník, který ho přišel zatknout. Žena měla na sobě květovaný župan.

„Dobrá, tak kdo je žalobce?“ chtěl vědět Meyer.

„Já,“ řekli muž i žena najednou.

„Jeden po druhém.“

„Já ho žaluju,“ řekla žena.

„Já ji žaluju,“ řekl muž.

Hassler, který stál u dřevěného brlení, se snažil připoutat něčí pozornost, ale celá služebna buď zařazovala něco do kartotéky nebo ťukala na stroji. Až na Meyera, který poslouchal, co říkají milenci.

„Kdo zavolal policii?“ zeptal se Meyer.

„Já jsem zavolala policii,“ řekla žena.

„Je to pravda, pane?“

„Bodejť,“ řekl muž. „Ta lhářka prolhaná zavolala policii.“

„Dobře. Madam, proč jste zavolala policii?“

„Protože on mě štípnul,“ řekla žena.

„Lže jako když tiskne,“ řekl muž.

„Protože vás štípnul, říkáte?“ zeptal se Meyer trpělivě. „Vy jste, lidičky, manželé?“

„Jsme manželé,“ řekl muž. „Ta lhářka prolhaná nesnáší, když ji její vlastní starej krápně štípně. Hnedka musí volat policajty.“

„Drž hubu, ty hnusný zvíře,“ řekla žena. „Div si mi neurval kus masa.“

„Přátelsky.“

„To je mi pěkný přátelství!“

„Já jsem měl volat policii,“ protestoval muž. „Ale já nelžu!“

„Štípnuls mě,“ trvala na svém.

„Pereš tu naše špinavý prádlo,“ mumlal muž. „Zavolá policajty! Že jsi rovnou nezavolala FBI?“

„Co takhle se krápně uklidnit,“ řekl Meyer. „Madam, jestli vás manžel štípnul...“

„Praštila mě pánví,“ řekl muž najednou.

„Ale!“ vykřikla žena. „Ale! Poslouchejte! Jen si ho poslechněte!“

„Je to pravda, bacila mě...“

„A mně bude říkat lhářka! Slyšíte ho?“

„Praštilas mě, Helen, je to pravda!“

„Tys mě štípnul, to je pravda!“

„Štípnul jsem tě, protožeš mě praštila!“

„Praštila jsem tě, protožeš mě štípnul!“

„Tak počkat, hezky jeden po druhém,“ upozornil je Meyer. „Jak to tedy bylo?“

„Myla jsem nádobí,“ řekla žena. „Přišel ke mně zezadu a štípnul mě.“

„Jen mu to všechno vyzván,“ řekl muž a vrtěl hlavou. „Nic svatýho mezi mužem a ženou. Hezky to policistům všechno vykecej!“

„Co se stalo pak?“

„Pak jsem vzala z dřezu pánev a praštila jsem ho.“

„Přes hlavu,“ řekl muž. „Chcete to vidět? Tady, sáhněte si, jakou mám bouli!“

„To je ono!“ řekla žena. „Všechno mu vyklop!“

„Policii si zavolala ty!“ zařval muž.

„Protožeš mi vyhrožoval, že mě zabiješ!“

„Praštilas mě tou pitomou pánví nebo ne?“

„Dopálils mě, proto.“

„Tím nevinným štípnutím?“

„Žádný nevinný štípnutí. Mám modřinu. Chcete tu modřinu vidět, pane inspektore?“

„No jo, jen mu ji ukaž," řekl muž. „Bude to tu jak v kabaretu. No tak, ukaž mu ji!"

„Jak dlouho jste spolu?" zeptal se Meyer trpělivě.

„Pětadvacet let," řekl muž.

„Třidvacet," opravila ho žena.

„Mně to připadá jako pětadvacet," řekl muž a rozchechtal se nad vlastním vtípem.

„Vedle toho, že bije svou manželku," řekla, „je to taky komik, jak vidíte."

„Já jsem tě nebil, já jsem tě štípnul."

„Co kdybyste šli domů a usmířili se?" zeptal se Meyer.

„S ním? S tím hnusným zvířetem?"

„S ní? S tou prolhanou ženskou?"

„Ale jděte, je jaro, všechno kvete, jděte domů, dejte si hubičku a smířte se," řekl Meyer. „Máme tu práce nad hlavu a nemáme čas na to, abychom vás oba šoupli do vězení."

„Nás šoupli do vězení?" řekl muž rozhořčeně. „Za co? Za klepnutí pánví z lásky?"

„Za přátelský štípnutí mezi mužem a ženou?" zeptala se žena.

„My se máme rádi," protestoval muž.

„Já to vím. Takže se jde domů, ano?" Meyer mrkl na muže. „V pořádku?"

„No..."

„To se rozumí," řekl Meyer, vstal, objal oba široce rozpraženými pažemi a strkal je k dvířkům v laťovém brlení.

„Páreček jako vy by neměl ztrácet čas hádkama. Jděte hezky domů, dneska je krásně, dobrý den, pane, co byste si přál?"

„Já jsem Fred Hassler," řekl Hassler. „Už jsem tu jednou byl..."

„To jako můžeme odejít?" zeptal se muž.

„Ano," řekl Meyer, „běžte, jen běžte. Než si to rozmyslím. Už ať jste pryč!" Otočil se k Hasslerovi a řekl: „Ano, já se na vás pamatuju. Pojdte dál, prosím. Vy už ji neštípejte, člověče, a vy nechtě pánve na pokoji. Posadte se, pane Hasslere."

„Díky," řekl Hassler. Tentokrát se nezdálo, že by ho zajímala barvitost nebo atmosféra služebny. Vypadal vážně a trochu rozzlobeně, a Meyer přemýšlel, čemu asi vděčí za tuto návštěvu; pak zavolal přes služebnu na Carellu, který psal na stroji u svého stolu.

„Steve, je tu pan Hassler. Pamatuješ se na něj, vid'?"

Carella vstal od stolu, šel k sedícímu Hasslerovi a podal mu ruku. „Dobrý den, pane Hasslere, jak se máte?" zeptal se.

„Děkuju, ujde to," řekl Hassler trochu úsečně.

„Čím vám můžeme být nápomocni?" zeptal se Meyer.

„Můžete mi vrátit moje věci," odpověděl Hassler.

„Jaké věci?"

„Já nevím, kdo je vzal, jestli vy nebo čtyřicet loupežníků, ale někdo je vzal. Chci je zpátky."

„Vám doma něco chybí, pane Hasslere?" zeptal se Carella.

„Ano, mně doma něco chybí. Já neříkám, že to vzala policie, třeba to udělali hasiči, ale..."

„Vy myslíte, že vám to vzali hasiči?"

„Říkám, že je to možný. Vlezou do bytu, a než se nadějete, přilepí se jim na prsty všechno, co najdou. Ale tentokrát si občan stěžuje. Občan má právo si stěžovat, že ano?"

„Samozřejmě, pane Hasslere. Co vám chybí?"

„Tak za prvé, já dobře spím."

„Ano."

„Ano. Obvykle nemám se spaním potíže. Ale u nás v ulici se něco přestavuje a včera v noci dělali tak pekelný randál, že jsem si šel do lékárníčky pro prášky na spaní, mám je, jak jsem tenkrát stonal s chřipkou, mohlo to být v padesátém devátém."

„Ano."

„Ano, měl jsem vysokou horečku, přes čtyřicetku, hodně přes, a nemohl jsem spát, a tak jsem si koupil ty prášky, jmenujou se Barbitál, a člověk veme jeden a zhasne jak svíčka a spí celou noc. Čtyři ty prášky mi zůstaly v lahvičce od devětapadesátého roku, co jsem měl tu chřipku."

„Ano."

„Jo a tak včera večer jsem nemohl usnout a šel jsem do lékárníčky, že si jako vezmu jeden ten Barbitál. Flaštičku jsem našel, ale byla prázdná."

„Prášky byly pryč?"

„Všechny čtyři. Věděl jsem, že po tom výbuchu byli v bytě hasiči a taky jsem věděl, že ho celej prolezla policie,, a tak mě to automaticky napadlo. To byla první věc."

„Ještě něco chybělo, pane Hasslere?"

„Jápak by ne," řekl Hassler ponuře. „Dneska ráno, když jsem vstal, jsem si řek, že prohledám byt, abych zjistil, co ještě chybí. Prosím, chybí celá jedna cívka filmu!"

„Filmu?"

„Filmu. Už jsem vám řek, že jsem celej blázen do filmu. Mám všechny své filmy uloženy v obýváku, cívky v kovových krabicích, víte? A na víku každé krabice je kousek náplastí a tam stojí datum a název filmu. A jedna cívka chybí."

„Třeba jste ji někam založil, pane Hasslere."

„Nezaložil. Ty cívky jsou uspořádaný chronologicky v dřevěný bedýnce, kterou jsem si sám vyrobil, každá cívka má své místo a jedno z těch míst je prázdný. Takže, jestli vám to nevadí, rád bych dostal zpět své prášky a taky tu cívku s filmem."

„My nemáme ani jedno, ani druhé, pane Hasslere," řekl Carella. Odmlčel se. „Nebylo by možné, že si Tommy a Irena vzali ty prášky? Aby usnuli?"

„Já myslel, že se opili, aby usnuli."

„Třeba si vzali ty prášky, pane Hasslere."

„Že by vzali taky můj film? Byli oba polonahý a mrtví a ten film u sebe neměli. Kromě toho Tommy zrovna tenhle film neměl rád."

„Tommy ten film znal?"

„Znal? On na něm byl."

„Jak to, pane Hasslere?"

„Už jsem vám řekl, když jsem tu byl poprvé, že mi Tommy při filmování pomáhal. Já jsem do filmování blázen, nemůžu si pomoci! A tohle byl příběh o chlapíkovi, který je na mizině a prochází se po parku a najde stodolarovou bankovku. Tak jsme šli s Tommym jednou odpoledne do Groverova parku a tu věc jsme natočili, skoro sto metrů za jediný odpoledne. Je na tom jen Tommy - ne počkejte, je tam taky jeden malej kluk, kterýho jsme si našli v parku a poprosili, aby se dal nafilmovat. Podle scénáře najde Tommy tu bankovku a musí se rozhodnout..."

„Tommy v tom filmu hrál, pane Hasslere, pochopili jsme to správně?"

„Pochopili," řekl Hassler a odmlčel se. „Nebyl profesionální herec, to se ví, ale co na tom, dělali jsme to pro zábavu. Vyšlo to moc dobře." Pokrčil rameny. „Ale Tommymu se to nelíbilo. Řekl, že nebyl ostříhaný a že vypadá v obličejích vyzáběle. Ale mně se to líbilo a chci to zpátky."

„Jenže my to nemáme, chápejte," řekl Carella.

„Tak to museli ukrást hasiči."

„Pane Hasslere, co bylo na té krabici napsáno?"

„To co obvykle."

„A to je?"

„Na prvním řádku datum. Pak titul, v tomhle případě Stodolarová bankovka. A pod tím: Tommy Barlow a Sammy La Paloma - tak se jmenoval ten uličník, co jsme ho našli v parku. To je všechno."

„Takže ten, kdo se podíval na krabici, věděl, že na filmu je Tommy Barlow?"

„To tedy ano."

„Pane Hasslere, já vám moc děkuju. Budeme se snažit, aby se ten film našel."

„Ukradli ho hasiči, ty mizerný loupežníci," trval na svém Hassler. „Ukradli by i dřež, kdyby nebyl přibitej."

Ale Carella si nebyl vůbec jistý, že film Freda Hasslera ukradli hasiči. Carella si vzpomněl, že Mary Tomlinsonová řekla: „Tak ráda bych měla taky nějakou fotku Tommyho. Margaret mám mockrát, ale člověka, kterého si vezme, ani jednou." A vzpomněl si, že Michael Thayer řekl: „Chce se mi na něj pořádku dívat. Není to zvláštní? Chci zjistit, co na něm bylo... jiného." A taky si vzpomněl, že Amos Barlow řekl: „Co umřel, chodím po domě a hledám stopy po něm. Staré dopisy, fotografie, všechno, co patřilo k Tommymu." I když věděl, že hasiči si svou přezdívku čtyřiceti loupežníků patrně zaslouží, věděl taky, že ani jeden hasič by nebyl tak pošetilý, aby ukradl krabici s doma natočeným filmem. Orchestron kolotoče zase spustil. Koníčky se začali hýbat a konec jízdy byl v dohledu.

Carella šel do města a vymohl si vystavení tří zatykačů.

Hawes, snad povzbuzený vši tou náhle propuknuvší aktivitou, se mezitím rozhodl, že si ještě jednou promluví se slečnou Marthou Tamidovou. Oba, Carella i Hawes, už na tom případu málem vypustili duši, ale nevzdali se a umínili si zkusit to ještě jednou. Hawes nevěřil, že by Martha Tamidová měla s tou sebevraždou-vraždou doopravdy co dělat, ale byl tu fakt, že jim o svém pokusu navštívit 16. dubna Amose Barlowa neřekla pravdu. Šel tedy za ní, aby zjistil, proč lhala. Odpověděla okamžitě a bez váhání.

„Protože mi bylo trapně."

„Trapně, slečno Tamidová?"

„Jak byste se cítil vy? Věděla jsem, že je doma, viděla jsem jeho auto v garáži. Ale na zvonek neodpovídal. Nevadí. Je konec."

„Jak to myslíte, konec? Ne, ještě neodpovídejte, slečno Tamidová, vrátíme se k tomu. Chci si hned na začátku vyjasnit něco jiného. Říkáte, že jste lhala policii, protože jste se cítila dotčená. Tak to myslíte?"

„Ano."

„Co kdybyste mi nejdřív řekla, proč jste tam šla, slečno Tamidová?"

„Začínáte na mě být ošklivý," řekla Martha. Oči se jí začaly rozšiřovat a objevila se v nich vláha.

„Já se omlouvám," odpověděl Hawes. „Proč jste tam šla?"

Martha Tamidová pokrčila rameny. „Protože nejsem ráda, když si mě někdo nevšímá," řekla. „Jsem žena."

„Proč jste tam šla, slečno Tamidová?"

„Pomilovat se," řekla prostě.

Hawes hezkou chvíli mlčel. Pak řekl: „Ale Amos Barlow vám neotevřel?"

„Neotevřel. On ovšem nevěděl, proč jsem přišla."

„Jinak by byl docela určitě otevřel, myslíte?"

„Ne, nebyl by otevřel stejně, teď už to vím. Ale myslela jsem si, že se vám o tom zmíním. Že nevěděl, že jsem se přišla milovat."

„Jste do Amose Barlowa zamilovaná?" zeptal se Hawes.

„Děláte si legraci?“
„Byla jste do něj zamilovaná?“
„Ani nápad.“
„Ale přesto jste tam tu neděli šla, abyste... abyste ho svedla?“
„Ano.“
„Proč?“
„Protože jsem žena.“
„Ano, to jste mi už řekla.“
„Nemám ráda, když si mě někdo nevšímá.“
„To jste mi taky řekla.“
„A oč tedy jde? Je to prostý, n'est-ce pas?“ Důrazně pokývala hlavou. „Kromě toho je s tím konec. Už mi na tom nezáleží.“
„Proč je s tím konec, slečno Tamidová? Proč už vám na tom nezáleží?“
„Protože byl tady u mě a já už teď vím a už se necítím nepřitažlivá.“
„Kdy tady byl?“
„Večer před čtyřmi dny, nebo před pěti, už si to přesně nepamatuju.“
„Přišel z vlastní vůle?“
„Pozvala jsem ho.“
„A co se dělo?“
„Nedělo se nic.“
„Nic?“
„Nic.“ Martha přisvědčila. „Já jsem strašně trpělivá ženská, víte. Přímě nekonečně. Ale víte... poskytla jsem mu příležitost. On... je prostě... nezkušený... neví nic, ale vůbec nic. A každá trpělivost má své meze.“
„Já nevím, jestli vám dobře rozumím, slečno Tamidová,“ řekl Hawes.
„Vyčítat někomu, že je nezkušený, nemůžete. Není to totéž, jako být nevšímavý, víte. A tak, když jsem to zkoušela a uvědomila si, že je... comment dit-on... simple?... naïf? ingénu?... co má člověk dělat? Nevěděl jak. Prostě to nevěděl.“
„Co nevěděl, slečno Tamidová?“
„Co má dělat, jak se to dělá. Nevěděl.“ Najednou se naklonila kupředu. „Můžu vám věřit, vidíte? Jste jako confesseur, n'est-ce pas? Kněz, který zpovídá. Můžu vám to říct?“
„Ovšem,“ řekl Hawes.
„Sundala jsem si sama blůzu,“ řekla Martha, „protože on rozepínal knoflíky tak strašně nešikovně. Ale potom... nevěděl, jak mě má svlíknout. Ještě nikdy nebyl s žádnou ženou, chápete? Je nevinnej jak lilie.“ Martha se opřela o zadní opěradlo židle. „Nevinnost nemůže urazit,“ řekla.
Policie, která prohledávala všechny ty pokoje, měla vši té do očí bijící nevinnosti plné zuby. Prohledali dům Mary Tomlinsonové od sklepa po půdu, a prošmejdili každý centimetr bytu Michaela Thayera, rozlezli se po domě Amose Barlowa jako horda termitů - ale nenašli ani kousíněku filmu, který někdo ukradl Fredu Hasslerovi. Prohledali malinkatý volkswagen paní Tomlinsonové, Thayerův modrý sedan oldsmobile a rezavý chevrolet Amose Barlowa, ale nic nenašli. Prohledali Thayerovu kancelářičku v paláci Brio a Barlowovu podatelnu na třídě May fair č. 191, ale film nenašli a kolotoč začal zase zpomalovat, než se dotočí docela.
Příští den, aniž si uvědomovali, jak blízko byli rozluštění, se detektivové sešli ve služebně na poradě.
„Tak co myslíte?“ ptal se Hawes. „Napadá vás něco?“
„Nic,“ řekl Carella.
„Meyere?“
Meyer zavrtěl hlavou.
„Berte?“
Kling chvíli váhal a pak řekl: „Nic.“
„Takže to prohlásíme za sebevraždu a konec?“ zeptal se Hawes.
„Co jinýho můžeme dělat?“ zeptal se Meyer.
„Pojďte, požádáme Bynese o dovození a uložíme to mezi neobjasněné případy,“ řekl Carella.
„Tím to zabijem,“ řekl Hawes.
Carella pokrčil rameny. „Třeba se jednou někde něco objeví.“
„Kdy?“
„Jak to mám vědět? Udělali jsme, co jsme mohli. Nic jinýho nám nezbývá.“
Hawes váhal, nechtělo se mu být tím, kdo případ zabije. „Chcete hlasovat?“ zeptal se. Detektivové přikývli. „Kdo je pro, abysme požádali poručíka a zakopali to na Sibiři?“ Nikdo nezdvihl ruku.
„Meyer?“
„Zakopat.“
„Bert?“
„Zakopat.“
„Steve?“
Carella dlouho mlčel. Pak neochotně přikývl a řekl: „Zakopat. Zakopat.“
Odpoledne už ležela žádost na stole poručíka Petera Bynese. Letmo na ni pohlédl, vzal pero a podepsal povolení. Než Alf Miscolo odešel ten večer domů, založil kupu papírů, které posbíral na stolech ve služebně, pak šel k zelené skříni označené NEOBJASNĚNÉ PŘÍPADY, vytáhl zásuvku a hodil do ní obálku se všemi papíry týkajícími se případu

Tommy Barlow - Irena Thayerová.

A tak byl případ prakticky po všech stránkách uzavřen.

Kapitola 14

Ten člověk ležel naznak v Groverově parku.

Než přišli Carella s Hawesem, byla jeho poloha vyznačená na mokré trávě a on tam ležel komicky orámovaný vlastním obrysem; bílý prášek zachytil a zvětšil dílo smrti. Policejní fotograf provozoval kolem mrtvolu svůj obvyklý smuteční tanec a při každém záblesku kamery vytvářel nové baletní figury. Mrtvola, zkroucená v pošetilou grotesknost smrti, na něj upřeně civěla; jednu nohu měla nemožně ohnutou pod sebou, druhou rovně nataženou. Slunce svítilo. Byl květen a park byl plný omamného pachu čerstvě posekané trávy a lahodné vůně magnolií, japonských třešní a kdoulí. Muži vězel v srdci nůž.

Stáli kolem mrtvolu a vyměňovali si banálnosti - lidé, kteří se scházeli jedině na večírcích pořádaných Smrtí. Technikové z laboratoře, fotograf, zástupce policejního lékaře, dva detektivové z mord party Sever, všichni stáli kolem muže, kterému trčel z hrudi nůž, a ptali se jeden druhého, jak se mají a jestli slyšeli o Manulusovi z triatřicítky, kterého předevčírem postřelil zloděj, a co bude s tím přivyděláváním si po práci, myslí si, že policejní prezident bude trvat na svém, dneska je hezky, že, nádherný počasí to letošní jaro, skoro ani nekáplo. Vyměnili si pár vtipů, fotograf dal k lepšímu jeden o prvním astronautovi, co doletěl na měsíc - a konali svou práci s poněkud odtaziťým výrazem zaneprázdněných expertů. Na trávě ležela mrtvola a oni dokázali přijímat její přítomnost jen pomocí duševní eskamotáže, popřením, že je to člověk. Nebyl to muž, byl to prostě problém.

Carella vytáhl nůž z hrudi mrtvého muže hned, jak byli zástupce policejního lékaře a fotograf s mrtvolou hotovi; pečlivě ho vyňal rukou zabalenou v kapesníku, aby neseťfel otisky, které by mohly být na rukojeti nebo na střece.

„Napišeš štítek?“ zeptal se ho jeden z laboratorních pracovníků.

„Jo,“ odpověděl Carella krátce.

Vytáhl ze zadní kapsy kalhot několik štítků svázaných gumou, jeden vytáhl a ostatní vrátil do kapsy, pak vyndal plnicí pero a začal psát:

Automaticky obrátil štítek a vyplnil ho na druhé straně:

Omotal rukojeť nože provázkem od štítku a svázal štítek s nožem v místě, kde střenka přechází v rukojeť. Pak vzal nůž za štítek a šel k laboratornímu technikovi, který dělal náčrtek těla a jeho umístění.

„Můžeš to rovnou vzít s sebou,“ řekl Carella.

„Díky,“ řekl technik. Přijal nůž a odnesl ho do svého vozu zaparkovaného částečně na trávě, částečně na cestě, která se vinula parkem. Sanitka už tu byla taky a sanitáci čekali, až budou všichni hotovi s mrtvolou a oni ji odvezou do márnice k pitvě. Hawes, stojící asi tři metry od místa, kde čekala sanitka, hovořil s pánem, který tvrdil, že celou věc viděl. Carella k nim bezcílně přistoupil. Cítil někdy, že ta úřední šaškárna, jež následuje po objevu mrtvolu, se koná za jediným účelem: aby všichni bezbolestně přivykali myšlence na násilnou smrt. Policisté pořídili snímky, udělali náčrtky, sejmuli otisky prstů a posbírali důkazy, pokud nějaké existovaly, ale byly to pouze pohyby lidí, kteří otálejí jen proto, aby si postupně zvykli na skutečnost, že se zaobírají mrtvolou.

„V kolik hodin to bylo?“ ptal se Hawes toho pána.

„Před půlhodinkou, tak nějak,“ řekl ten člověk. Byl to hubený stařík se zarýmovanýma očima, u nosu měl kapičku. Utíral si ho hřbetem ruky, na které byl uschlý povlak hlenu.

„Kde jste seděl, pane Coluzzi?“ zeptal se Hawes.

„Támhle na ty vysoký skalce, kreslil jsem jezírko. Chodím sem každý ráno a drobet si kreslím. Já jsem na penzi, abyste věděli. Bydlím u dcery a zeťáka na Groverový, tuhle přes park.“

„Můžete nám říct, co se stalo, pane Coluzzi?“ řekl Hawes. Všiml si, že Carella stojí za ním, a dodal: „Steve, tohle je pan Dominick Colluzzi. Očitý svědek vraždy. Pane Colluzzi, to je detektiv Carella.“

„Dobrý den,“ řekl Coluzzi a pak se hned zeptal: „Lei è italiano, no?“

„Ano,“ odpověděl Carella.

„Va bene,“ řekl Coluzzi a usmíval se. „Dicevo a questo suo amico...“

„On nerozumí italsky, pokud vím,“ řekl Carella jemně. „Že ne, Cottone?“

„Ne,“ odpověděl Hawes.

„Mi scusi,“ řekl Coluzzi. „Vykládal jsem mu, že sem chodím každý ráno malovat. A seděl jsem támhle, když přijel ten vůz a zastavil.“

„Jaké auto to bylo, pane Coluzzi?“ zeptal se Carella.

„Cadillac se sklápěcí střechou,“ řekl Coluzzi bez váhání.

„Barva?“

„Modrý.“

„Střecha nahore nebo dole?“

„Nahore.“

„Číslo jste si náhodou nevšimnul, vidíte?“

„Všimnul,“ řekl Coluzzi a utřel si nos hřbetem ruky. „Napsal jsem si ho do skicáku.“

„Vy jste ale všímavý člověk, pane Coluzzi,“ řekl Hawes a obdivně vytáhl obočí.

Coluzzi pokrčil rameny a otřel si nos hřbetem ruky. „Každý den člověk nevidí, jak někdo ubodá druhého k smrti,“ řekl. Zřejmě se bavil. Mohlo mu být šedesát sedm nebo osm, byl hubený a paže měl dosud svalnaté a houževnaté, ale

ruce se mu třáslly. Hubený stařík, kterého vypouštějí, aby se napásl, a on chodí každé ráno do parku kreslit. A s dnešním ránem, které pro něho začalo jako všechna ostatní rána, vstoupilo do jeho života něco nového. Díval se na jezírko a kreslil tu jeho část u malého přístaviště, kde se v nedokonalém unisonu pohupovaly loďky, když u kraje zahýbající cesty najednou zastavil cadillac a byla tu vražda. A starý pán na vysokém balvanu nad jezírkem a nad dějištěm vraždy, bystrý a pohotový, se díval a zařval na vraha, a když auto odjíždělo, zapsal si jeho státní poznávací značku. Stařík byl zas jednou po dlouhé době užitečný a měl ze své užitečnosti radost, těšilo ho hovořit s těmi dvěma muži, kteří obdivovali jeho duševní čilost a mluvili s ním jako se sobě rovným, jako s mužem a ne s dítětem, které se musí každý den ráno poslat ven na sluníčko.

„Jaké mělo to auto číslo, pane Coluzzi?“ zeptal se Carella.

Coluzzi otevřel skicák. Pracoval uhlem a polovina stránky byla plná jemně vystínovaných kresbiček loďek u přístavištatka. V rohu stránky načmáral uhlem:

Carella si všiml, že sedmička je přeškrtnutá, jak se to dělá v Evropě. Pokýval hlavou jen pro sebe a opsal si číslo do notesu.

„Můžete nám popsat, jak to přesně bylo, pane Coluzzi?“ zeptal se.

„Vůz přirazil k chodníku. Táhle,“ ukázal Coluzzi. „Hned jsem si toho všimnul, protože přijel s ukrutným randálem, brzdy skřípaly, dveře bouchaly. A pak vyběhl chlap tady po tom břehu rovnou k tomu člověku, co seděl táhle na lavičce. Ten hnedky vyskočil a snažil se utýct, ale ten z auta byl rychlejší. Popadl ho za ruku, otočil ho k sobě a pak se rozmáchnul pravou rukou - já si nejdřív myslel, že mu dá jen ránu, víte pravou rukou - ale on do něj místo toho bodal! Vstal jsem tady na tom šutru a křiknul jsem na něj a on se otočil a kouknul se na mě a pak se rozběhl k tomu autu, myslím, že se polekal. Určitě by byl nenechal ten nůž v něm, kdyby se nebál.“

„Vy se nebojíte, pane Coluzzi?“

„Já? Čeho?“

„Toho, že nám to všechno povídáte. Mohl by se vám pomstít.“

„Pomstít? Jak to myslíte?“

„Vendetta,“ řekl Carella.

„Ma che cosa?“ řekl starý pán. „Vendetta? Che importa? Jsem už dědek. Co by mi udělali tou svou vendettou? Zabili mě? Když se mi nic horšího nestane, budu jen rád.“

„Velice si vážíme vaší pomoci, pane Coluzzi.“

„Můj názor je, že člověk v Americe má právo jít do parku a sednout si na lavičku, když se mu chce. A nikdo nemá právo ho vraždit, když si sedí na lavičce a nestrká do něčeho nos.“

„Ještě jednou děkujeme,“ řekl Carella.

„Prego,“ řekl stařík a vrátil se k svému skicáku a lodičkám a jezírku.

Starý pán měl dobrý zrak, i když mu bylo sedmašedesát. V oddělení motorových vozidel si telefonicky zjistili, že modrý cadillac ročník 1960 kabriolet se značkou IS - 7146 patří panu Franku Dumasovi, bytem Fairview 1137, přičemž IS znamenalo samozřejmě Isolu. Carella úředníkovi v oddělení motorových vozidlech poděkoval, otočil se k Hawesovi a řekl: „Hračka! Taková hračka, až je to podezřelý.“

Hawes pokrčil rameny a řekl: „Ještě ho nemáme.“

Vzali si služební sedan a jeli dolů do města. Carella myslel na to, že na zítřek vyfasoval „parádu“ a že má-li být ve městě včas, musí vstát o hodinu dřív. Hawes myslel na pondělní jednání u soudu, kde má svědčit v případě vloupání. Jeli s otevřenými okny. Vůz byl starý buick vybavený novým policejním rádiem a novými pneumatikami. Svého času to byl dobrý vůz, ale Carella uvažoval, jak by si asi počínal v honičce s nějakým supermodelem letošního roku. Ulice Fairview Street se hemžila lidmi, kteří si vyšli, jen aby si popovídali, nebo se nadýchali jarního vzduchu. Sedan nebyl označený a Carella i Hawes byli oblečeni jako do kanceláře; měli na sobě obleky a košile s kravatami, ale lidé posedávající na schůdkách před domy věděli, že jsou policisté, a věděli by to, i kdyby se objevili v bermudách a teniskách. Policista má svůj specifický pach. Žijete-li dostatečně dlouho v místě zamořeném policajty, určitě ten pach poznáte. A budete se ho bát, protože s policajty nikdy nevíte, na čem jste. Jednu chvíli vám pomůžou a druhou se otočí proti vám. Lidé posedávající na schůdkách před domy pozorovali Carellu a Hawese, dva neznámé muže, jak jdou po schůdkách a vstupují do domu, a schůdky se okamžitě vyprázdnily. Dva mladí muži, kteří tam stáli, se rozhodli, že půjdou vedle do cukrárny na mrazlinu. Starý pán ze sousedního domu si usmyslel, že se půjde na střechu podívat na své holuby. Babička, která bydlela v přízemí, sbalila pletení, sebrala skládací židličku a šla se dovnitř dívat na televizi. Policajti vždycky znamenají malér a detektivové ten největší.

Carella a Hawes, vědomi si nenápadné diskriminace za svými zády, si prohlíželi poštovní schránky a našli jméno pana Franka Dumase u bytu číslo ". Prošli vstupním vestibulem a vydali se nahoru po schodech. V prvním patře minuli holčičku, která seděla na schodě a utahovala si kličkou kolečkové brusle.

„Ahoj,“ řekla.

„Ahoj,“ odpověděl Carella.

„Jdete ke mně?“ zeptala se.

„Kde je to u tebe?“

„Byt dvacet jedna.“

„Tam bohužel nejdeme,“ řekl Carella s úsměvem.

„Já myslela, že jsi pojišťovna,“ řekla holčička a věnovala se zase svým bruslím.

Ve třetím poschodí vytáhli pistole. Byt číslo " byl uprostřed chodby. Došli potichu ke dveřím, chvíli poslouchali venku a pak se rozestavili po obou stranách dveří. Carella kývl na Hawese a ten kopl celým chodidlem do zámku.

Právě krčil koleno k dalšímu kopnutí, když se z bytu ozvaly výstřely. Byly neobyčejně hlasité a zaryly se do dveří, až

se třísky rozlétly na všechny strany.

Kapitola 15

Hawes se při zvuku prvního výstřelu vrhl na zem, právě ve chvíli, kdy se ve dveřích objevila díra. Střela mu přelétla kolem hlavy, zrovna když se rozplácl na podlaze, odrazila se od stěny za ním a kličkovala jako šílená chodbou. Vtom třeskla druhá rána. Opět litaly třísky. Carella ucukl, když mu střela proletěla pár centimetrů od obličeje. Stál vlevo od dveří, pistoli přitisknutou k prsům a hlavu staženou mezi rameny. Hawes, vpravo od dveří, se plazil pryč, když se ozval třetí výstřel. Další čtyři následovaly téměř okamžitě; vyrvaly ze dveří kusy dřeva a zavrtaly se do popraskaného stropu nad jejich hlavami. Carella napočítal sedm výstřelů, tedy celý obsah automatické pistole, pokud ovšem osoba uvnitř pálila z určitého druhu pětačtyřicítky. Nastala přestávka. Ten člověk mohl například nabíjet. Nebo střílel jiným typem pětačtyřicítky s devíti náboji či dokonce dvaadvacítkou Harrington a Richardson se stejným obsahem. Možná, že znova nabíjí nebo prostě vyčkává. Na to, aby Carella v duchu probral katalog zbraní, nebyl teď čas. Buď ten chlap znova nabíjí, nebo prostě vyčkává, nebo má dokonce dvě pistole - anebo může právě vylízt oknem ven. Carella se zhluboka nadechl, zacouval přes chodbu, opřel se o stěnu a vši silou kopl do zámku.

Dveře se vylomily a spadly dovnitř, Carella je následoval v krupobití střel, které vycházely od okna. Hawes mu byl v patách. Oba se vrhli na ošlapaném linoleu v bytě na břicho a stříleli do okna, kde se na okamžik objevila silueta muže. Pak zmizela. Vyskočili a rozběhli se přes pokoj. Carella vystrčil hlavu z okna a ihned ji stáhl zpátky, protože někde nad ním se zavrtala další střela a na obličej se mu vysypal cihlový prach.

„Snaží se dostat na střechu,“ zařval na Hawese a ani se neotočil, protože věděl, že Hawes poběží nahoru po schodišti a on sám se vrhne za střelcem po nouzových schodech. Sáhł do opasku s nábojnicemi, nabil pistoli a vykročil na nouzové schodiště, rychle vystřelil na postavu dvě patra nad sebou a pak začal šplhat po železném žebříku. Muž nahoře už nestřílel, ale jak lezl, začal házet dolů kusy harampádí, které sbíral cestou po nouzovém schodišti. Kořenáče, žehlička, dětský nakladaček a starý pomačkaný kufr litaly kolem Carelly, který vytrvale postupoval vzhůru. Bombardování přestalo, když se útočník dostal na střechu. Tichým jarním vzduchem se rozlehly tři výstřely. Hawes už byl na střeše.

Než se k němu Carella připojil, střelec přeskočil na vedlejší dům a zmizel jim z očí.

„Utek mi, když jsem nabíjel,“ řekl Hawes.

Carella přikývl a zastrčil osmatřicítku do pouzdra.

Když se vrátili do služebny, Meyer čekal se zprávou o Franku Dumasovi.

„Záznam nemá,“ řekl, „aspoň u nás ve městě ne. Čekám na zprávu z federálu.“

„To je špatný,“ řekl Carella. „Vypadalo to jako profesionální práce.“

„Třeba je profík.“

„Právě jsi povídal, že nemá záznam.“

„Jak víme, že se doopravdy jmenuje Dumáš?“

„Vůz je zapsanej na...“

„Mluvil jsem ještě jednou s motorovejma vozidlama,“ řekl Meyer. „Ten vůz je zapsanej teprve měsíc,“ řekl Meyer.

„Třeba použil falešný jméno.“

„Ale to by neodpovídalo řidičáku.“

„Odkdy jedou zloději v řidičácích?“

„Zloději jsou ty nejopatrnější řidiči na světě,“ řekl Carella.

„Mrknul jsem se taky do telefonního seznamu. Je tam šest Franků Dumasů. Sázím svůj měsíční plat proti balíku macesů, že Dumáš je falešný jméno, který si vybral v telefonním seznamu.“

„Možný to je.“

„Stojí to za ověření,“ řekl Meyer.

Rekl Carellovi a Hawesovi taky to, že dohled detektiva Andyho Parkera nad jednou podezřelou střelnicí skončí dneska v 19.00. Poručík potřebuje pět mužů pro jeden záťah a na seznamu je i Carella a Hawes. „Hlásit se tady v 18.30,“ řekl Meyer.

„Chtěl jsem jít v šest domů,“ řekl Carella.

„Nejlepší plány se vždycky zhatí,“ řekl Meyer.

„Jo,“ Carella se poškrábal na hlavě. „Co chceš udělat, Cottone? Vrátime se do té ulice a promluvíme si s domácí nebo s někým?“

„Měla by vědět, kdo si pronajal byt,“ řekl Hawes.

„Jste po obědě?“ zeptal se Meyer.

„Ne.“

„Tak si nejdřív něco snězte. Domácí počká.“

Najedli se v jedné hospodě nedaleko policejní stanice. Carella uvažoval, jestli v laboratoři najdou něco užitečného na tom vystřelovacím noži. Taky mu vrtalo hlavou, proč vrah v parku použil nůž, když má přinejmenším jednu pistoli.

„Myslíš, že nás viděl přijet k baráku?“ zeptal se Carella.

„Musel nás vidět. Při tom, jak se vyprázdnil ty schůdky, by musel být idiot, aby se nedomýšlel, že jsme poldové.“

„Tahle kobliha je zatuchlá,“ řekl Carella. „Co tvoje?“

„Moje je dobrá. Tumáš, vem si půlku.“

„Ne, jen jez.“

„Stejně bych ji nedojed.“
„Díky,“ řekl Carella. Rozkrojil Hawesovu koblihu na dvě půlky a pustil se do ní. „Ta je lepší,“ řekl a podíval se na hodinky. „Radši pojďme. Stejně má před náma náskok. Kdybysme aspoň zjistili, jestli se opravdu jmenuje Dumáš...“
„Já jen dopiju čaj,“ řekl Hawes.
Domáci v čísle 1137, Fairview Street, neměla radost, když spatřila policajty, a taky jim to hned řekla.
„Pořád samej policajt,“ řekla. „Policajty nemůžu ani cítit.“
„To je nám líto, vážená paní,“ řekl Hawes, „ale my se vás stejně musíme na všelicos zeptat.“
„Vždycky přijdou a střilej a pak se ptaj,“ řekla domácí zlostně.
„Milá paní, ten chlap v bytě “ začal první,“ řekl Hawes.
„Podle vás.“
„Víte, kdo to byl?“
„Kdo zaplatí tu rozmlácenou chodbu, to mi řekněte!“
„My ne,“ odsekl Hawes. „Jak se jmenuje ten člověk?“
„John Doe.“
„Ale jděte!“
„Jmenuje se tak. Pod tím ménem si najal byt.“
„Jak dlouho tu bydlí?“
„Dva měsíce.“
„Platil nájem v hotovosti nebo šekem?“
„Hotovejma.“
„Nenapadlo vás, že by John Doe nemuselo být jeho pravé jméno? Zvlášť, když na poštovní schránce stojí Frank Dumáš?“
„Já nejsem chlupatej,“ řekla domácí. „Nejsem tu od toho, abych podezírala někoho, kdo si přídě pronajmout kvartýr. Zaplatil mi měsíc předem a neprotestoval, že má vyšší činži než poslední nájemník, ani proti čtyřem dolarům za televizní anténu, tak proč bych ho měla podezírat? John Doe nebo John D. Rockefeller, mně je to jedno, hlavně když platí činži a nevotravuje.“
„Ale trochu přece jen otravoval, ne?“
„Votravovali ste vy,“ řekla domácí. „Vlínáte sem s bouchačkama a střílíte po chodbách. Víte, že na schodech seděla holčička, když jste stříleli? Víte to?“
„Ta holčička byla v prvním patře, madam,“ řekl Carella. „A mimoto jsme střelbu nečekali.“
„Tak neznáte poldy tak dobře jako já. Jen co se objeví policajt, už se střílí!“
„Rádi bychom prohledali byt pana Doea,“ řekl Carella.
„Tak si dojděte pro povolení.“
„Heďte se, paní, mějte srdce!“ řekl Hawes. „Přece nechcete, abysme šli zase až do města?“
„Děte si kam chcete, mně po tom nic není. Ale k prohlídce bytu musíte mít povolení. Na to je zákon.“
„Víte samozřejmě, že vaše popelnice stojí ještě na chodníku?“ řekl Carella.
„Cože?“
„Vaše popelnice. Mají být uklizené do dvanácti hodin. Už je půl druhé.“
„Hned je vemu pryč,“ řekla domácí. „Ty zatracený popeláři přijeli až v poledne.“
„Smůla,“ řekl Carella, „ale i když je uklidíte teď, stejně jste se dopustila přestupku. Je za to pěkně vysoká pokuta, jak jistě víte.“
„Co to má bejt? Vydírání?“
„Přesně tak, milá paní,“ řekl Hawes. „Vy tedy chcete, abysme šli zase až do města kvůli tomu povolení?“
„Chlupatý,“ mumlala domácí a otočila se k nim zády. „Tak běžte, prohledejte ten kvartýr! A koukejte nic neukradnout, až tam budete!“
„Pokusíme se,“ řekl Carella, „ale nebude to snadný.“
Vydali se do třetího patra. Táž holčička seděla na schodu v druhém patře, a pořád ještě přitahovala klikkou něco na bruslích.
„Ahoj,“ řekla.
„Ahoj,“ řekl Carella.
„Jdete ke mně?“
„Byt číslo dvacet jedna?“ zeptal se Carella.
„Správně.“
„Bohužel ne.“
„Já myslela, že jsi pojišťovna,“ řekla holčička a vrátila se ke svým bruslím.
Když dorazili do třetího poschodí, našly dveře vyražené po Carellově kopnutí, a skulinou pronikal do jinak šeré chodby tenounký paprsek slunečního světla. Přistoupili k nim a odstrčili je z cesty.
Od prádelníku, jehož zásuvky prohledávala, se k nim rychle obrátila mladá žena. Mohlo jí být osmnáct, ve vlasech měla natáčky, nebyla nalíčená, ani rty neměla namalované, přes pyžamo měla přehozený obnošený růžový koupací plášť.
„Ale, dobrý den,“ řekl Carella.
Dívka se na něj zaškaradila, jako kdyby jí byly čtyři roky a oni ji přistihli při něčem, co jí rodiče přísně zakázali.
„Jste poldové, co?“
„To tedy jsme,“ řekl Hawes. „Copak tu děláte, slečno?“

„Rozhlížím se, jinak nic.“
„Jen tak kolem dokola, že?“ řekl Carella.
„Tak něco, ano.“
„Jak se jmenujete?“
„Cynthia.“
„Cynthia a dál?“
„Já jsem nic nevzala, prosím,“ řekla Cynthia. „Jen jsem se přišla podívat, jinak nic. Bydlím tamhle na chodbě. Můžete se zeptat.“
„Nač se máme podle vás zeptat?“
„Že tu bydlím, tamhlety dveře na chodbě.“
Cynthia pokrčila rameny. Tvářila se čím dál tím provinileji, jak to bývá u malých holčiček, jejichž obličej se krabatí pod výslechem dospělých.
„Jak se jmenujete dál, Cynthia?“
„Reillyová.“
„Co tady děláte, Cynthia?“
Cynthia pokrčila rameny.
„Kradete?“
„Ne!“ řekla. „To teda ne! Přisahám při Bohu všemohoucím.“
„Tak co?“
„Prostě se dívám.“
„Znáte toho člověka, co tu bydlí?“
„Ne. Potkala jsem ho jednou nebo dvakrát na chodbě.“
„Víte, jak se jmenuje?“
„Nevím,“ řekla Cynthia. „Marodím. Jsem nastydlá. Proto jsem jen tak po domácku. Nemohla jsem jít do práce, protože mám teplotu.“
„Tak jste se rozhodla, že se trochu projdete?“
„Ano, to je ono,“ řekla Cynthia. Usmála se, protože si myslela, že detektivové konečně začínají chápat, co dělá v bytě, ale detektivové úsměv neoplatili a tak začala znova krabatit obličej, jen se rozbrečet.
„A přišla jste sem?“
„Ze zvědavosti.“
„Na co jste byla zvědavá?“
„Na to střelení.“ Pokrčila rameny. „Zatknete mě? Nic jsem nevzala. Jestli mě strčíte do vězení, tak umřu.“ Odmlčela se a pak vyhrkla: „Mám teplotu.“
„Tak upalujte zpátky do postele,“ řekl Carella.
„Vy mě necháte jít?“
„Běžte, už ať jste pryč!“
„Tak d,“ řekla Cynthia rychle a zmizela, než si to detektivové stačí rozmyslet.
Carella vzdychl. „Chceš si vzít tenhle pokoj? Já vezmu ten druhý.“
„O. K.,“ řekl Hawes. Carella šel do druhého pokoje a Hawes začal prádelníkem, který si už prohlédla Cynthia. Byl u druhé zásuvky, když se z chodby ozval zvuk kolečkových bruslí. Vzhlédl, když holčička z druhého patra přijela do pokoje.
„Ahoj,“ řekla.
„Ahoj,“ odpověděl Hawes.
„Ty ses sem zrovna nastěhoval?“
„Ne.“
„Jdeš někam?“
„Ne.“
„Tak proč vytahuješ všechny ty šaty z prádelníku?“
„To nejsou moje šaty,“ řekl Hawes.
„Tak na ně nemáš šahat.“
„Asi ne.“
„Tak proč to děláš?“
„Protože něco hledám.“
„Co hledáš?“
„Snažím se zjistit, jak se jmenuje člověk, který tu bydlí.“
„Aha,“ řekla holčička. Přejela na druhou stranu pokoje, vrátila se a řekla: „Má své jméno ve skříni?“
„Zatím jsem ho nenašel,“ řekl Hawes.
„Myslíš si, že je tam?“
„Mohlo by být. Tuhle, podívej se.“
„To je košile,“ řekla holčička.
„Správně, ale tuhle, zevnitř na límci.“
„To jsou čísla,“ řekla holčička. „Já umím počítat do sta po desítkách. Chtěl bys to slyšet?“
„Teď ne,“ řekl Hawes. „Tyhle čísla jsou čísla z prádelny,“ řekl Hawes. „Můžeme zjistit jméno toho člověka, když se tam zeptáme.“

„Jú," řekla holčička a hned pokračovala: „Deset, dvacet, třicet, padesát..."
„Čtyřicet," opravil ji Hawes.
„...čtyřicet, padesát, šedesát, třicet..."
„Sedmdesát."
„Já radši začnu od začátku. Deset, dvacet..." Zarazila se a pátravě si Hawese prohlížela. Pak řekla: „Ty tu nebydlíš, že ne?"
„Ne."
„Nejdřív jsem si myslela, že jo. Myslela jsem, že jste se právě nastěhovali nebo tak."
„Ne."
„Myslela jsem, že se Petie odstěhoval."
„Ne," řekl Hawes. Vrátil kupu košil do prádelníku a pak si sáhl do zadní kapsy pro štítek.
„Proč potřebuješ číslo z prádelny, abys věděl, jak se Petie jmenuje?" zeptala se holčička.
„Protože jedině tak... Copaks to řekla, pusinko?"
„Nevím. Co jsem řekla?"
„Něco o... Petiem?"
„Jo, Petie."
„Tak se jmenuje?"
„Kdo?"
„Ten, co tu bydlí," řekl Hawes.
„Já nevím. Co stojí v jeho košili?"
„Košile teď necháme plavat, pusinko. Jestli víš, jak se jmenuje, ušetříš nám spoustu času."
„Ty jseš policajt?"
„Proč se ptáš?"
„Tatínek říká, že policajti smrdí."
„Je Petie tvůj tatínek?"
Holčička se dala do smíchu. „Petie? Můj tatínek se jmenuje Dave, to je můj tatínek."
„No a co ten Petie?"
„Co jako s Petiem?"
„Tak se jmenuje?"
„Asi jo. Jestli to stojí v jeho košili, tak se tak musí jmenovat."
„Petie jak?"
„Co Petie jak?"
„Jeho příjmení. Petie jak?"
„Petie, Petie, kdo je třetí," řekla holčička a začala se hihňat. „Umiš jezdit na kolečkových bruslích?"
„Ano. Pusinko, jak se jmenuje Petie dál?"
„Nevím. Já se jmenuju Jane. Alice Jane Horowitzová."
„Řekl ti někdy svý příjmení?"
„Néééé," řekla holčička opatrně protahujíc slovo ne.
„A jak znáš jeho křestní jméno?"
„Protože mi ukázal, jak se to dělá s tou klíčkou."
„Ano? A co dál?"
„Dál nic. Seděla jsem na schodech a brusle se nechtěly točit a on šel dolů a řekl: Počkej, Petie ti to spraví, a pak to udělal, a tak vím, že se jmenuje Petie."
„Díky," řekl Hawes.
Holčička si ho chvíli slavnostně prohlížela a pak řekla: „Ale jseš policajt, vid' že jo?"
Těch šest policistů, kteří se sešli po večeri ve služebně, nebylo v náladě na šťáru v nějaké střelnici. Carella a Meyer chtěli byt doma u manželek a dětí. Andy Parker se pokoušel celý minulý týden dostat do kina, ale uvízl v tom dohledu. Bert Kling si chtěl dočíst knihu, kterou právě četl. Cotton Hawes chtěl být s Christinou Maxwelllovou. Poručík Byrnes slíbil manželce, že půjdou na návštěvu k její sestřenici v Bethtownu. Přesto se těch šest detektivů sešlo ve služebně a Parker jim vysvětlil, kde se nalézá a jak vypadá byt, který hlídal už tři týdny.
„Fetujou tam, to je jistý," řekl Parker. „Ale myslím, že včera večer se stalo něco mimořádného. Nějaký chlápek přišel s kufrem, poprvé, co jsem tam. A odešel bez něho. Možná, že to znamená velkou dodávku, a když na ně skočíme dneska, třeba je zhaftneme i s materiálem."
„Za pokus to stojí," řekl Byrnes. „Přinejmenším dostáném pár feťáků."
„A zejtra budou zase na ulici," řekl Carella.
„To záleží na tom, kolik toho budou mít," řekl Hawes.
„Jednou snad bude mít tohle město realistický zákony o drogách," řekl Carella.
„Aluvai," přidal se Meyer.
„Tak jdem," řekl Byrnes.
Jeli všichni v jednom sedanu, protože chtěli přijet všichni najednou, chtěli vystoupit z auta a dostat se do bytu, dřív než se šuškanou roznese, že se v okolí pohybuje policie. Stihli to jen taktak. Sotva zastavili před činžovním domem, zdvihl se chlap sedící na schůdcích a vběhl do domu. Parker běžel za ním do chodby a chytil ho v okamžiku, kdy klepal na dveře v přízemí. Parker ho bez váhání sekl hranou dlaně do týla.
„Kdo je tam?" zavolal někdo z bytu.

„Já," řekl Parker a to už byli na chodbě i ostatní detektivové.

„Kterej já?" řekl hlas uvnitř a Parker vykopl dveře.

Ten večer nikdo nestřílel. Za Parkerova dohledu byl snad byt plný narkomanů, ale dnes tam byl jen tlustý dědek v tričku, tlustá babka v županu a výrostek v tričku a džínách. Tahle trojice stála u kuchyňského stolu a zpracovávala něco, co vypadalo jako tři miliony kil čistého heroinu. Michali ho s cukrem a ředili pro překupníky odsud až do San Francisca a zase nazpátek. Jakmile se dveře rozlétly, sáhl dědek do zásuvky stolu pro svůj luger. Chtěl vystřelit, ale rozmyslel si to, protože najednou stál proti armádě policistů vyzbrojených vším od policejních brokovnic až po samopaly.

„Překvapení," řekl Parker a dědek odpověděl: „Chcípni, ty posranej policajte!"

Parker mu to přirozeně oplatil ranou.

Detektivové se vrátili do služebny v půl deváté. Dali si všichni kávu a Cotton Hawes odjel ke Christině Maxwelllové.

Kapitola 16

S rozkoší ji pozoroval, když se svlékala. Říkal si, že koneckonců není nic jiného než unavený obchodník, který si při svém ubohém platu nemůže dovolit lístek na hudební komedii a radši se dívá na Christinu Maxwelllovou, než na plné jeviště sboristik - ale věděl, že není obyčejný oplzlík, věděl, že jeho slast je osobnější. Byl unavený, pravda, a snad byl opravdu jen obchodník, jehož zbožím je zločin a trest. Seděl však na pohovce na druhém konci pokoje než ona, sklenici whisky ve velikých nikách, bosé nohy na polštáři, pozoroval Christinu, jak si svléká košili, a cítil něco víc než obyčejné očekávání. Chtěl ji držet v náručí nahou, chtěl se s ní milovat, ale byla pro něj něčím víc než jen společnicí do postele; byla pro něj útočištěm, někým, ke komu se vracel po dlouhém a úmorném dni, někým, koho vždycky viděl rád a kdo naopak způsobil, že se vždycky cítil vítaný a žádaný.

Sáhla teď za sebe, rozepjala si podprsenku a uvolnila plné polokoule svých prsů, pak odnesla podprsenku na židli, na níž si předtím pověsila blůzičku. Přeložila podprsenku napůl a položila ji na blůzu, rozepjala zip na sukni a vykročila z ní, složila ji na sedadlo židle, pak vystoupila ze spodničky a položila ji na sukni. Černé lodičky na vysokém podpatku zula a postavila je vedle židle, pak si rozepjala podvazky, srolovala punčochy a položila je také na židli. Vrhla na něho v šeru pokoje samozřejmý úsměv, svlékla si kalhotky, hodila je na židli a pak jen v podvazkovém pase kráčela k pohovce, na které se povaloval.

„Sundej si taky tohle," řekl.

„Ne," řekla. „Nechám něco pro tebe."

„Proč?"

„Nevím." Usmála se a políbila ho na ústa. „Abys to neměl tak snadný." Znova ho políbila. „Cos dělal dneska?"

„Měli jsme vraždu."

„Dostali jste vraha?"

„Ne."

„Co pak?"

„Vrátili jsme se k jeho domácí."

„Pomohla?"

„Ne moc. Ale jedna holčička nám prozradila jeho křestní jméno."

„Dobře."

„Petie," řekl. „Kolik takových Petiů může být tady v městě, co myslíš?"

„Řekla bych, že dva miliony."

„Máš dneska hezkou pusku," řekl a zase ji políbil.

„Mmmmm."

„Než jsem přišel, podnikli jsme zátah na drogový doupě. Byl toho kufr, přes deset kilo, cena tak dvanáct milionů dolarů."

„Přinesl jsi trošku s sebou?"

„Já nevěděl, že fetuješ," zamumlal Hawes.

„Já fetuju potají," zašeptala mu Christina do ucha. „To jsou ti nejhorší."

„Já vím." Odmlčel se a usmál se do tmy. „Mám ve stole v práci pár tyčinek marihuany. Přinesu ti je příště."

„Marihuana," řekla Christina. „To je pro děti."

„Tak ty jsi na heroin, jo?"

„Samo," řekla a kousla ho do ucha. Pak řekla: „Třeba bysme mohli něco podniknout. Na takovýhle zátahy chodíš často, vid'?"

„Tu a tam. Obyčejně to necháváme protinarkotický brigádě."

„Ale nějaký heroin ti přijde do rukou, ne?"

„Ovšem," řekl Hawes.

„Třeba bysme mohli obchodovat," řekla Christina.

„Třeba." Políbil ji na krk a řekl: „Sundej si kalhotky."

„Mám je sundaný," řekla.

„Tak tu druhou věc, ty podvazky."

„Sundej mi je ty."

Přitáhl ji k sobě a sáhl jí za záda, na zapínání toho nicotného kousku prádla. Najednou se zamračil a řekl: „Sakra,

počkej!"

„Co je?"

„Něco mě napadlo."

„Co?"

„Já nevím. Mihlo se mi to hlavou a už je to pryč. To je divný, vid'?"

„Chceš, abych ti s tím pomohla?"

„Ne, já sám." Zase se zamračil. „To je divný, já... proč to máš vlastně na sobě?"

„Co?" řekla Christina udiveně.

„No, jak..." Potřásl hlavou. „Nevadí," řekl, rozepjal podvazkový pas a hodil ho přes pokoj na židli. Netrefil se.

„Je na podlaze," řekla Christina.

„Chceš, abych ho sebral?"

„Ne, nikam nechod'."

Políbila ho, ale měl sevřená ústa; dotkla se ve tmě jeho tváří a cítila, že se pořád mračí, obličej měl jako masku.

„Copak se děje?" zeptala se.

„To musí být ten chlap dneska, ten Petie. Nebo jak se jmenuje."

„Co je s ním?"

„Já nevím." Váhal. „Něco... Já jen... třeba to s ním nesouvisí. Něco se mi plete v hlavě."

„Co se ti plete?"

„Já nevím. Ale něco jen... mihlo se mi to hlavou a hned jsem si řek To je ono! A pak to zmizelo a... něco... souvisí to s prací... něco s vraždou."

„Tak to musí být ten chlap, ten dnešní. Ten, cos na něj střílel."

„Určitě, musí to být on,, ale..." Zavrtěl hlavou. „Jsem to blbec, takhle mi to vypadnout..." Přitáhl ji blíž a políbil ji na šíji a pak ji přejel rukou stehno odshora dolů a najednou se posadil a řekl: „Něco... něco... ten..."

„Co?" řekla. „Co má být?"

„Co si svlíkáš?" vyhrkl.

„Jak to?"

„No tak, Christino," řekl rozzlobeně. Přál si, aby okamžitě pochopila, a dopálilo ho, že mu nerozumí.

„Co je?"

„Nejdřív!" řekl. „Co si svlíkáš nejdřív?"

„Kdy? Co prosím tě..."

„Nosí někdo kalhotky pod podvazkovým pasem? Některá ženská?"

„To ne, jak by mohla?"

„Tak jak himlhergot..."

„Pokud ovšem... teda myslím..."

„Pokud co?"

„Pokud by ty kalhotky nebyly krat'ounký. Ale stejně by to bylo strašně nešikovný, Cottone. Vážně nevím, proč by některá ženská..."

„Ty nebyly."

„Cože?"

„Krátký. Nebyly. A ten zatracený podvazkový pas byl na židli."

„Jakej podvazkový pas? Je na podlaze, Cottone. Sám jsi ho tam před chvilkou ho..."

„Tvůj ne! Irenin!" zařval a vyskočil z pohovky.

„Či?"

„Ireny Thayerový. Její podvazkový pas byl na židli s jejím ostatním oblečením, ale přitom měla na sobě kalhotky. Christino! Jak to udělala?"

„Mluvíš o ty sebevraždě? Co jste na ní dělali minulej měsíc?"

„Sebevražda, povídali, že mu hráli! Jak to udělala, že si svlíkla nejdřív ten pas a ne kalhotky, to mi pověz!"

„Já... já nevím," řekla Christina. „Třeba se svlíkla celá a pak... pak jí bylo zima nebo něco, a tak si oblíkla ty kalhotky. Vážně, mohla přece..."

„Anebo jí je oblíknul někdo jinej! Někdo, kdo neměl ani páru o tom, jak se ženská oblíká nebo svlíká!" Divoce se na ni podíval a pak se praštil pěstí do dlaně druhé ruky. „Kde mám boty?" řekl.

O americkém komplexu viny se toho už napovídalo azaž. Zrovna tak o puritánském dědictví a kultuře, která prý vyvolává všechny možné úzkosti. Hawes nevěděl, jestli průměrný Američan nosí vinu kolem krku jako balvan, a taky se čerta staral o průměrného Američana ten večer, kdy šel zatknout vraha. Věděl, že provinilec je Američan, který v sobě opravdu nese vinu jako kámen, a taky věděl, že nemá nejmenší šanci rozřešit něco, co leží v neobjasněných případech, pokud té viny nevyužije. Existovalo patrně sto snadných vysvětlení, proč byla Irena Thayerová nalezena mrtvá pouze v kalhotkách a bez podvazkového pasu. Christina mu nabídla jedno, jako kdyby ho vytáhla z rukávu, a mazaný vrah by se pravděpodobně vyťasil s tuctem dalších, stačilo by trochu naléhat. Takže Hawes nešel do domu v Riverheadu projednat správný postup, jak svléknout ženě spodní prádlo. Šel tam se lži velkou jako sám ten dům, se lží, která měla náraz vynést vinu na boží světlo. Šel do toho domu, aby zatkl vraha, a z jeho chování bylo patrné, že je dokonale obeznámen s fakty případu a není ochoten naslouchat nějakým báchorkám. Pro začátek vytáhl svou osmatřicítku a zabušil jí na dveře.

Čekal ve tmě. Počká ještě dvě minuty a pak vystřelí zámek. Nečekal ani tak dlouho. Slyšel kroky blížící se ke dveřím a pak se dveře otevřely a Amos Barlow řekl: „Ano?", a Hawes na něj namířil pistoli a řekl: „Vemte si klobouk, pane

Barlowe, je po všem."

„Cože?" řekl Barlow. Přes obličej mu přelétl výraz naprostého údivu. Civěl na Hawese široce rozevřenýma očima.

„Slyšel jste mě. Je konec. Právě jsme dostali zprávu z laboratoře."

„Prosím? Zprávu z laboratoře? O čem to mluvíte?"

„Mluví o otiscích prstů na sklenici, kterou jste umyl a vrátil do kredence," lhal Hawes. „Mluví o vraždě vašeho bratra a Ireny Thayerové. A teď si vezměte klobouk a hněte sebou, protože mám za sebou dlouhý den a jsem utahaný a mohlo by se stát, že začnu střílet a skončím to tady a hned."

Čekal ve tmě s napřaženou pistolí, čekal s bušícím srdcem, protože nevěděl, jestli Barlow jeho lež neprokoukne.

Jestliže řekne, že neví, o čem to Hawes mluví, jaká sklenice, jaká kredence, jaké otisky prstů, jestli to udělá, nemá Hawes nejmenší šanci případ uzavřít. Hawes to věděl. Věc bude hnít v neobjasněných případech navěky.

Velice tiše Barlow řekl: „Já myslel, že jsem ji umyl."

„Taky že jo," řekl Hawes rychle. „Ale u dna sklenice zůstal jeden otisk."

Barlow přikývl a pak vzdychl.

„Myslel jsem, že jsem byl velice opatrný," řekl. „Počínal jsem si velmi obezřetně." Zavrtěl hlavou. „Vy jste... víte to už dlouho?"

„Laboratoř byla zavalená prací. Dostali jsme tu zprávu dneska večer."

„Protože já jsem myslel... myslel jsem, když jste tu byli posledně a hledali ten film. Myslel jsem, že to je konec. Myslel jsem, že případ uzavřete už tenkrát."

„Co jste udělal s tím filmem, pane Barlowe?"

„Spálil jsem ho. Uvědomil jsem si, že jsem udělal chybu, když jsem ho vzal, a dlouho jsem se rozmýšlel, než jsem se rozhodl, že se ho zbavím... Chtěl jsem totiž mít něco po Tommy, chápete? Chtěl jsem mít něco, co by mi připomínalo Tommyho." Potřásl hlavou. „Spálil jsem ho dva dny předtím, než jste ho přišli hledat. Myslel jsem, že to je konec, když jste se tu tenkrát objevili. Myslel jsem, že se případ uzavře."

„Proč jste to udělal, pane Barlowe?" zeptal se Hawes. „Proč jste je zabil?"

Barlow se na něho chvíli díval, drobný muž s uhýbavým pohledem a s holí v ruce. A v té chvíli s ním pocítil Hawes ohromnou účast: díval se na Barlowa, jak stojí ve dveřích domu, který si koupil s bratrem, a snažil se představit si, co dohnalo toho člověka k vraždě.

„Proč jste to udělal?" zeptal se ještě jednou.

A Barlow, dívající se na Hawese a skrze něho a mimo něj do dubnové, už tak dávné noci, řekl jen: „Prostě mě to napadlo," a Hawes mu zacvakl na rukách pouta.

Prostě mě to napadlo. Musíte pochopit, že jsem tam nešel s úmyslem je zabít. Nevěděl jsem ani, že existuje nějaká Irena Thayerová, chápete, takže jsem nemohl plánovat, že je zabiju. To si musíte uvědomit. Tommy mi ráno řekl, že má pro mě překvapení a dal mi adresu a řekl, abych tam přišel v polední přestávce. Chodím na oběd každý den ve 12.30. Nemohl jsem se dočkat, jaké překvapení mi Tommy přichystal. Nemohl jsem se ten den dočkat oběda.

Tak jsem ve 12.30 odešel z kanceláře a vzal jsem si taxíka a jel na adresu, kterou mi dal. Jižní pátá ulice číslo 1516. Na tuhle adresu. Byt 1 A. Tam jsem jel. Šel jsem nahoru a zazvonil a Tommy mi otevřel, usmíval se od ucha k uchu, on byl takový šťastný člověk, víte, pořád se smál, a řekl mi, ač jdu dál, a pak mě zavedl do obýváku a tam byla ta dívka.

Irena.

Irena Thayerová.

Podíval se na mě a řekl: „Ireno, tohle je můj bratr Amos," a pak, pořád se stejným úsměvem řekl mně: „Amosi, tohle je Irena Thayerová," a já jsem natahoval ruku po její ruce, abychom si je podali, když Tommy řekl: „Příští měsíc se budeme brát."

Víte, že jsem mu nevěřil? Do té doby se mi o té dívce ani nezmínil, a teď mně najednou pozve do tohoto divného bytu na Jižní páté a řekne mi, že se s ní příští měsíc žení, a to všechno, aniž mi někdy řekl, že má vážnou známost! Jsem přece jeho bratr. Mohl mi to aspoň říct!

Měli... měli tam dvě láhve whisky. Tommy řekl, že je koupil na oslavu. Nalil nám a připili jsme si na nastávající sňatek, a já jsem pořád myslel jen na to, proč se mi předtím nesvěděl, proč to neřekl vlastnímu bratrovi? Jsme... byli jsme si ohromně blízko, víte. Tommy se o mě staral, když otec a matka zemřeli, byl mi otcem, přísahám, milovali jsme se, opravdu jsme se milovali. A když jsme tak popíjeli a já si pořád lámal hlavu, proč mi o té Ireně Thayerové nepověděl, začali vysvětlovat, že Irena je vdaná a že odjede do Rena a že jakmile bude rozvedená, Tommy tam za ní pojede a že tam na Západě stráví líbánek a že pak si tam Tommy možná najde zaměstnání, není si zatím jistý, ale slyšel, že v Kalifornii je spousta příležitostí. Řekl, že se pokusí sehnat něco u filmu. Filmování byla jeho vášeň, víte, jeho a toho člověka, s kterým pracoval.

A tak jsme pili a já jsem si začal uvědomovat, že se ožení s touhle cizí dívkou, 8 kterou jsem se právě seznámil, ale že to není všechno, že má také v úmyslu odjet a třeba i zůstat v Kalifornii nadobro potom, co jsme si zrovna koupili dům, tedy ne zrovna, ale nebydleli jsme v tom novém domě ještě ani rok, a on už se z něj chce odstěhovat a žít v Kalifornii, na druhém konci Ameriky. Začalo mi být trochu nanic a omluvil jsem se a šel do koupelny, nebylo mi dobře, obracel se mi žaludek, víté, a podíval jsem se do lékárníčky, jestli by tam byla zaživací soda nebo něco na uklidnění žaludku, a přitom jsem tam zahlédl prášky na spaní a myslím, že tehdy mě to napadlo.

Myslím si to, ale jistý si nejsem. Ne že bych byl už tenkrát věděl, že pustím plyn nebo něco, to ne, ale věděl jsem, že jim dám ty prášky do pití, možná, že jsem si myslel, že takhle umřou, chápete, jak to myslím, na předávkování prášky na spaní. Když jsem vyšel z koupelny, měl jsem lahvičku s prášky v kapse. Byly čtyři. Tommy nám zase nalil a já jsem šel

se skleničkami do kuchyně, abych do nich přidal vodu, my jsme totiž pili skotskou s vodou, a tak jsem dal do jejich skleniček ty prášky, dva do každé, soudil jsem, že to stačí, aby usnuli, ne aby je to zabilo, já sám nevím, co jsem si myslel. Prášky účinkovaly rychle a já jsem byl rád, protože moje přestávka na oběd už končila a já jsem se za celou tu dobu, co pracuji u Andersena a Loeba, nikdy neopozdil, nikdy nepřišel pozdě ráno nebo v poledne z oběda. Usnuli oba asi za patnáct minut a myslím, ano, tehdy to muselo být, ano, myslím, že tehdy jsem se rozhodl, že je zabiju, protože, já nevím, protože jsem nechtěl, aby se Tommy oženil s tou dívkou a odstěhoval se do Kalifornie, ano, asi to bude tak, že v té chvíli jsem se rozhodl pustit plyn.

Odnesl jsem je do ložnice a položil je na postel a pak jsem viděl na stolku vedle postele psací stroj a napsal jsem na tom stroji ten dopis a položil ho na prádelník. Nevím, proč jsem udělal tu chybu ve slově „skoncujeme“. Myslím, že jsem se prostě spletl, protože já neumím psát na stroji, natřkal jsem ten dopis dvěma prsty, ale v pokoji nebyla guma, a mimoto jsem si myslel, že díky té chybě bude dopis vypadat jako opravdový, a tak jsem to nechal. Sundal jsem Tommymu hodinky a zatížil jimi dopis na prádelníku, a tady mě napadlo, abych jim svlékl šaty. Myslím, že jsem chtěl, aby byt vypadal jako hnízdečko lásky, jako kdyby to byli právě udělali, chápete? Jako předtím, než pustili plyn. Tak jsem je svlékl a složil jejich oblečení na židli. Snažil jsem se, aby to vypadalo tak, jak jsem si myslel, že by to vypadalo, kdyby se byli oni sami svlékli, než to udělali. Pak jsem obešel byt a otřel jsem všechno, čeho jsem se dotkl, jak jsem si to pamatoval, ale nemohl jsem si vzpomenout, na co jsem sáhl a na co ne, a tak jsem otřel všechno kapesníkem. Když jsem otíral věci v obýváku, našel jsem ten film. Na plechové krabici bylo Tommyho jméno a já jsem si vzpomněl, že spolu něco filmovali a tak jsem strčil tu cívku do kapsy.

Pak jsem odnesl lahve s whisky do ložnice a otevřel jsem tu druhou, aby to vypadalo, že pili hodně, a vylil jsem trochu na koberec, aby se zdálo, že byli opilí, než pustili plyn, ale pořád ještě jsem ho nepustil, i když jsem na to pořád myslel, věděl jsem, že ho pustím, ale ještě jsem to neudělal. Když jsem byl v ložnici s těmi lahvemi, podíval jsem se na ně, jak leží na posteli, a začalo se mi nelíbit, že tam leží tak, jak byli. Myslím, že jsem se na ně celou dobu, co jsem byl v kuchyni a myl sklenice. Umyl jsem a utřel všechny tři a dvě jsem nechal v dřezu, aby to vypadalo, že spolu pili jen oni dva, a třetí jsem vrátil do poličky, kde byly ostatní sklenice. Myslím, že jsem je utřel pořádně. Ale vaše laboratoř asi ví, jak na to, byla to ode mne hloupost myslet si, že na to neprijdou se svými mikroskopy a přístroji. Ale jak jsem myl ty sklenice, myslel jsem na ně, jak tam leží na té posteli a trápilo mě, že je najdou neoblečené, i když jsem chtěl, aby to vypadalo jako z lásky. Tak jsem se vrátil do ložnice a oblékl jsem jim spodní prádlo, bratrovi i té dívce. Byl bych jí oblékl to... podprsenku, ale... ne... nevěděl jsem, jak se obléká. Tak jsem... udělal, co mi šlo. Pak jsem stál ve dveřích a podíval se po pokoji, jestli to pořád ještě vypadá jako z lásky, a připadalo mi, že ano, a pak jsem tedy šel do kuchyně a pustil plyn a odešel z bytu.

Když Amosi Barlowovi přinesli přiznání opsané na stroji ze stenografického záznamu, podepsal je a napadaje na nohu opustil místnost se strážníkem, který ho odvedl do cely pro předběžně zadržené osoby, kde zůstane až do rána, než bude obžalován. Dívali se na něho, jak vykulhal ze služebny. Slyšeli klepání jeho hole na železném schodišti vedoucím do dolejšího patra. Poslouchali to a necítili žádnou vítězoslávu, dokonce ani uspokojení, že je případ uzavřen.

„Nechtěli byste trochu kafe?“ zeptal se Miscolo, který stál před dveřmi do úřadovny.

„Ne, díky, já ne,“ řekl Carella.

„Cottone? Čaj?“

„Děkuju, Alfě, ne.“

Mlčeli. Hodiny na stěně ukazovaly padesát minut po půlnoci. Za zamřížovanými okny služebny začalo drobně předjitřně mžít.

Carella těžce vzdychl a oblékl si sako. „Tak jsem tu seděl a uvažoval, kolik lidí spáchá sebevraždu, protože je to zrovna napadlo, a projde jim to. Zajímalo by mě to.“

„Spousta,“ řekl Hawes.

Carella si znova vzdychl. „Máš bratry, Cottone?“

„Nemám.“

„Já taky ne. Jak může někdo zabít vlastního bratra?“

„Nechtěl ho ztratit,“ řekl Hawes.

„Ztratil ho,“ řekl Carella krátce a zase vzdychl. „Pojď, zvu tě na pivo. Chceš se napít?“

„Ale jo,“ řekl Hawes.

Šli spolu po chodbě. Před úřadovnou se zastavili a dali dobrou noc Miscolovi. Když sešli po železném schodišti do přízemí, Carella řekl: „V kolik nastupuješ zejtra ráno?“

„Myslím, že si, že přijdu o trochu dřív.“

„Kvůli tomu Petiemu?“

„Máme ho na krku, víš.“

„Vím. A Bert si myslí, že má nějakou stopu na tu banku. Asi se za tím půjde zítra ráno a to zabere celý dopoledne. Bude rozumnější jít domů.“

„A vynechat to pivo.“

„Jsem pro, jestli to nevádí tobě,“ řekl Carella.

Když vyšli na ulici, už nemžilo, ale začalo pršet.